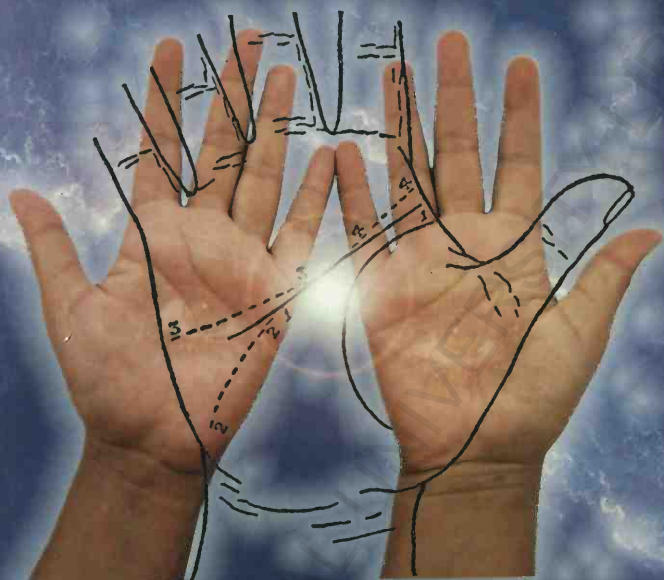

Noemi Bomher

CETIRE ÎN PALMĂ

Casa Editurală
DEMIURG

II 413.809

BIBL. CENTR. UNIV.
„M. EMINESCU” IAȘI

II 413.809

Caravaggio, 1594, *Ghicitoarea*

Noemi BOMHER

Cetire în palmă

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Noemi BOMHER

596 696

CETIRE ÎN PALMĂ

474789
B.C.U. IASI

Casa Editorială Demiurg®
Iași ★ 2010

Redactor: Tamara Avasiloaiei

Casa Editorială Demiurg

(acreditată de CNCIS în 2003, reacreditată 2006)

✉ ȘOSEAUA PĂCURARI NR. 68, BL. 550, SC. B, ET. 4, AP. 16,

700547 - Iași, România

☎ 0745/37.81.50; 0727/840.275

E-mail: ceddemiurg@gmail.com; ceddemiurg@yahoo.fr

www.ceddemiurg.ro

Consilier editorial: dr. Alexandrina Ioniță

DIRECTOR MARKETING: IRINA IONIȚĂ

(☎ 0740/08.20.05).

Editura răspunde la comenzi în limita tirajului disponibil.

© Casa Editorială **Demiurg®**

**Reproducerea în orice formă, inclusiv prin
xerocopiare, fără acordul scris al editurii,
intră sub incidența legii drepturilor de autor.**

Toate drepturile rezervate.

*Nici o parte a acestei publicații nu poate fi reprodusă sau transmisă, în nici
o formă, fără acordul scris al editurii,
fără a intra sub incidența legii drepturilor de autor.*

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
BOMHER, NOEMI

**Cetire în palmă / Noemi Bomher. - Iași: Casa Editorială
Demiurg, 2010**

Bibliogr.

ISBN 978-973-152-179-4

133.6

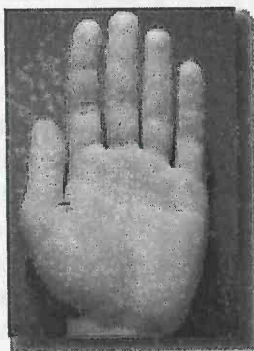
1 1. FEB. 2011

CUPRINS

DE CE AM ALES GHICITUL?	7
Pre-vestirea din taine!	7
Prezentarea secretelor!	8
Trecutul și misterele palmei!	10
Timpul în care s-a ghicit în palmă!	11
Cum te miști!	17
Mâinile psihice tainice!	17
Cum dialogheză mâinile!	18
Limbajul mâinilor și ființa contemporană!	21
Cum saluți cu mâinile!	22
Cum apare deplasarea brațelor!	24
Liniile palmei depind de... ..	25
Darul mâinilor!	25
Credința!	26
Simbolul!	26
CE SUNT GESTURILE CU MÂNA?	27
Cuvinte și forme!	27
Imaginile din palmă!	29
Cărări în creație!	31
Unire!	32
Rugăciune!	33
Posturi cu mâinile!	33
Dominație!	36
Energii spirituale!	38
Așteptarea!	39
Gesturi și limbaj tainic!	40
De ce se caută semnificații ideale ale mâinii	42

UNIVERSUL DIN PALMĂ...	47
Semnele împărăției!	47
Tipuri de mâini	50
Ce formă au liniile?	53
Ce nume au degetele?	58
Ce formă au degetele?	60
Relația dintre degete	61
Ce formă au munții?	64
Ce forme geometrice apar?	67
SUNT SEMNELE DIN PALMĂ UN MOD DE INFORMARE?	69
Mâini de constructor, zugrav!	71
Suportul, mărimea, plasarea, contextul magic	71
Da, mâinile împrăștie cenușa!	78
Ce observă ei?	83
Iconografie: mâna dreaptă binecuvântează!	87
CE SE TRANSMITE PRIN GESTUL MÂINII?	93
Animalele sperie, nu au mâini, mâinile stau la baza umanității	95
Pictura face din spiritul pictorului un fel de spirit al lui Dumnezeu	95
Cum te ajută contemplatul mâinii?	101

Una la mână!
Seulement pour les connaisseur !

DIALOG:
DE CE AM ALES GHICITUL?

ÎNTRUCÂT *Minunea este copilul cel mai drag al credinței!*
Goethe

Δ. Cuvinte cheie: despre ghicit, despre animale, istoric al *manticii*, simboluri în mișcare, simboluri în poziția corpului, simboluri în ceremonial, *emoticon*, tipuri de mișcare cu brațul, tipuri de mișcare cu mâna:

Δ. informații despre mantică:

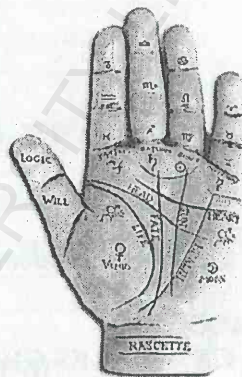
PRE-VESTIREA din taine!

Aceasta este o carte despre **prevestirile oferite de contemplarea mâinii**, de *chiromanție* (din gr. *cheir*, „mână”, *manteia*, „prevestire”, it. *chiromanzia*, fr. *chiromancie*). Artă și știința secretelor din liniile palmei/*chiromanția* **pornește de la focalizare pe detalii**, o esență a teoriei **semnelor și corespondențelor**, prin care, observatorul poate oferi unei persoane-țintă, pe temeiul

corespondenței dintre semne, imaginea unor **adevăruri misterioase**¹. **Chiromanția**² presupune divinația întemeiată pe examinarea **mâinilor** (lungime, fermitate, căldură, proeminențe, linii, figuri, morfologia degetelor, a unghiilor, piele).

Oamenii devin înțelepți pentru că sunt muncitori, rolul **mâinii** fiind capital în dezvoltarea creierului (*mersul pe verticală*), în înțelegerea medicală (*anomalii la unghii*), în științe oculte, (*esoterism*), în sport (*toate sporturile*). *Mantica* este o **știință** și o **artă** simultan, trimite spre **ritmul** existențial, al comunicării între un om și corpul său în mișcare³, între om și competiție.

Alocarea informației sfinte, magice, medicale, de ritual și de informare, se realizează adesea prin intermediul observării membrelor, în special a **mâinilor**, important membru al vindecării⁴.

Chiromanția reprezintă arta de a descifra secretele din palma omului cu două sensuri, mai mult sau mai puțin pozitive, ale cuvântului „secret”:

- act care asigură succesul (*secretul reușitei este...*);
- esența unui fenomen, act, lucru, persoane etc. (*secretul mâinii frumoase este...*).

PREZENTAREA secretelor!

Modalitățile de prezentare ale **tainelor** par un paradox, dar secretele există ca **să fie dezvăluite**: mai întâi,

- între membrii aceluiași grup,
- apoi în cercuri din ce în ce mai largi,
- până când un mister devine un secret à la *Polichinelle* (*semnele din mână, care nu pot fi ascunse, fiindcă le vede/le știe toată lumea*);

Un **secret** nu are valoare decât dacă este cunoscut și nu devine fascinant decât dacă există interdicția răspândirii lui; întreaga

simbolică, gesturile, cuvintele, sunetele, apelul la senzații gustative sau olfactive particulare, chiar și arta, mitologia etc. nu constituie decât modalități de ocultare și dezvăluire a misterelor; pe tavanul confesionalului se desena un trandafir ca simbol al tăcerii, al secretului (*mărturisirile erau făcute „sub rosa” – sub jurământul tainei*).

Termenul de **secret**, **taină**, **mister**, are înțeles general, conotații deopotrivă pozitive și negative, dar cu o oarecare neutralitate, cu detașare din partea vorbitorului: **taina** presupune participare afectivă, profunzime și conotații ample filosofic-religioase; termenul de **mister** adâncește **secretul** și are conotația *inexplicabilului*, a *miracolului*, chiar și pentru cei care participă în aparentă cunoștință de cauză.

Misterul accentuează pe secretele din detalii, care cer:

- înțelegerea,
- judecata,
- rațiunea și
- metoda (*percepții, propoziții, metode și demonstrații, prin analiză și sinteză*).

Comunicarea cu **măinile**⁵ se face în întregime între om și lume, în timpul producerii mijloacelor de asigurare a nevoilor fiziologice, de ocrotire, de respect și de saturație (*între ființa umană și timpul său și al altora*); ea se realizează cu amândouă mâinile, deosebirea față de animale presupunând inteligență spirituală.

Cele trei maimuțe ale înțelepciunii, aranjate în succesiune, trimit spre un simbol al relației dintre microcosmos și macrocosmos, prin acoperirea *urechilor*, a *gurii* și a *ochilor*, cu **măinile**.

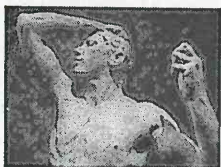
Hideari Jingoro (1594-1634), *Maimuțe simbol*

Așa ar trebui să gândească ființele umane: *a nu vedea răul, a nu-l asculta și a nu-l transmite*, căci *astfel ființele umane pot atinge binele*. Mâna poate reda frumusețea, armonia și echilibrul, pe care-l emană statuile celebre, creație dublă a mâinilor, care trăiesc și se modelează, și modelează simbolic un ideal asemănător.

A. informații istorico-științifice despre chiromanție:

TRECUTUL și misterele palmei!

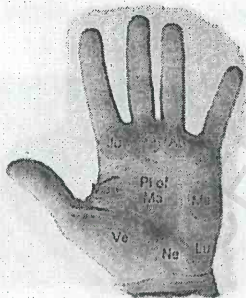
Primele mărturii scrise despre practica oficială și sistematică a **divinației** provin de la akkadieni: numeroase tehnici ale divinației permiteau cunoașterea viitorului. Drumul tainelor ascunse în liniile mâinii pornește din India (Valmiki) spre China, Tibet, Egipt, Persia și ajunge în Europa prin intermediul grecilor (Anaxogoras) și romanilor, apoi al arabilor, cu elemente de astrologie și religie sanscrită și budistă.

A. Rodin, *Vârsta de bronz*, 1877
(detaliu și ansamblu)

Știința *divinației* are valoare în psihologie, în holistică (*drept parte pentru întreg*); metoda de *divinație* consideră că anumite întâmplări nefericite pot fi evitate, drept dovadă diversitatea tehnicilor și numărul considerabil al documentelor scrise, care arată prestigiul de care se bucura *mantica* în toate straturile sociale. **Simbolistica** mâinilor apare aproape în orice **religie**, fie sub forma mâinii ființei divine, fie sub aceea a gesturilor intermediarilor sacri sau a credincioșilor (*punerea palmelor pe capul cuiva transmite bunăvoința divină, ori aceea a familiei*).

Unele gesturi speciale cu **mâinile** trebuie interpretate simbolic: purtarea de bijuterii⁶, machiajul mâinilor, al unghiilor, salutul către elementele naturii, salutul către Divinitate, către reprezentanții puterii religioase, civile, jurămintele între parteneri, elemente de iuptă. **Gesturi de modelare cu palmele** pot fi instrumente foarte eficiente în tăierea aerului; se pot reda cu ajutorul palmelor forme geometrice, siluete și diverse metafore vizuale,

literalmente, din... nimic. **Partea laterală a palmei** poate fi folosită și ca un cuțit imaginar, iar mișcarea acestuia în plan vertical sau orizontal poate sugera oprirea oricărei activități sau întreruperea unei idei; uneori pot indica și **agresivitate**, mai ales atunci când sunt cuplate cu o **mimică agresivă** sau cu gesturi care exprimă o oarecare nervozitate (*frecarea palmelor, pocnirea degetelor, formarea unui pumn*).

TIMPUL în care s-a ghicit în palmă!

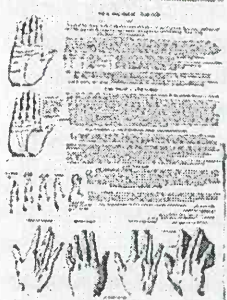
Încă din vechime, apar în unele peșteri, imprimate ori pictate, imagini palmare. Cele mai vechi informații despre lectura palmelor apar în India, acum 5000 de ani. În China, amprenta degetului mare al împăratului era un sigiliu. În *Vede* se comentează importanța liniilor palmare. Aristotel (384-322 î. H.)

menționează importanța studierii palmelor în *Istoria animalelor*, Iulius Cezar (122-44 î. H.) și-a descifrat liniile palmare. În *Biblie* (*Iov* 37.7 și în *Proverbe* 3.16) se amintesc destinele ascunse din **mâna stângă și cea dreaptă**.

Preocupările *studierii palmelor* s-au dezvoltat grație numeroaselor contacte cu lumea arabilor. În Antichitate, Galenus (130-200) era atent la valoarea clinică a liniilor palmelor. În Evul Mediu, palma era discutată de Tomas d'Aquino (1224-1274). John Lyndgate (1370-1420) considera liniile palmare drept *un semn al divinității*, iar Paracelsus (1493-1541) a transformat discuția semnelor palmare în știință⁷. Conte de Saint Germain (1710-1784), aventurier savant, a scris un text special, despre studiul esoteric al palmelor. Doctorul suedez Carl Gustav Carus (1789-1869) a utilizat știința studierii palmelor pentru casa regală. Ulterior apare și o lucrare dedicată special, semnată de un căpitan, Casimir Stanislas D'Arpentigny. El a realizat în 1839, clasificările formei mâinilor din

Chiromanția. Lucrările de chiromanție ale lui Adolphe Desbarolles, trimis spre structurile medicale, *Les Mystères de la main révélés et expliqués*, 1859. El susținea că *tulburările sanguine se văd în punctele albe de pe unghii, fanaticii au degete lungi.*

Cu toate că de **ghicitul în palmă** se ocupau pseudoștiințific, vechii locuitori ai Indiei, țigani, astăzi chiromanția este o **știință a viitorului**, un scenariu ce reactualizează moartea și se poate afirma că spiritele, numite eufemistic *zâne frumoase șoimane, strigoi morți*

sau *vii, moroi*, pot fi neutralizate prin introducerea unor adevăruri psihice, cu un sistem analitic și sintetic. În 1901, Scotland Yard a adoptat tehnica citirii amprentelor și azi, în mileniul al treilea, se pare că va fi o cheie, *passé partout*, multe boli ale cromozomilor fiind vizibile la nivelul **degetelor și al palmelor**⁸.

Corpul omenesc și **mâinile** pot intra în:

- relație **verticală** de profunzime sau de relație de apărare:

„O **tainică** fantasmă ce-n zare s-adâncește, (...)

Cu calu-n **mâna** stângă, cu pala-n **mâna** dreaptă!”

V. Alecsandri, *Dan, căpitan de plai*

- relație **tactilă** cu diferitele părți ALE TRUPULUI în timpul interacțiunilor non-verbale, adică intră într-un

- **limbaj al corpului:**

„Cu acu-n **mâna** albă, ostenită”

O. Goga, *O rază*

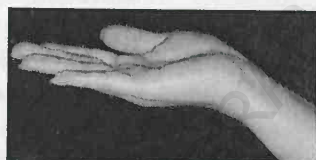
- într-un **limbaj cultural:**

„brățara tainică a iubirii”

T. Arghezi, *Psalmul de taină*,

- în un **limbaj**, de mișcare sfânt, propus ca joc:
Jocuri de copii

„Una este luna
Să mai punem una,
să se facă două
Două mâini copilul are,
Una este luna.
Să mai punem una,
Să se facă trei,
Trei crai vin din depărtare,
Două mâini copilul are,
Una este luna.
Să mai punem una,
Să se facă patru,
Patru roate carul are,
Trei crai vin din depărtare,
Două mâini copilul are,
Una este luna.
Să mai punem una,
Să se facă cinci,
Cinci degete la o mână,
Patru roate carul are,
Trei crai vin din depărtare,
Două mâini copilul are,
Una este luna.”

- în relație complexă: în folclor și literatură **măinile au importanță specială**. În basmul românesc, zmeii reprezintă o expresie a naturii anorganice **fără mâini**, impetuoase, o sugestie a lumii minerale (*aramă, fier, aur, topaz, diamant*), a bogățiilor de pe tărâmul celălalt, precum și un simbol al forțelor telurice latente, al focului și dezlănțuirilor meteorologice. Din punct de vedere psihologic, zmeul este individul de tip gladiator, lipsit de inteligență, dar redutabil fizic, întrucât nu are mâini, fiindcă ce poate fi înfrântă doar prin tertipuri intelectuale. Ființe teratologice, cu inutile capete, balaarii sunt întotdeauna distrugători și răi, emanații malefice ale creșterii **celulare instinctuale** a materiei vii. Antropofagi (preferă fete

tinere), zmeii se situează pe scara agresivității animalice pure. *Monștrii: Gheonoaia, Scorpia, Muma-pădurii, Ciută-nevăzută, Vâjbaba, Jumătate-de-om, Bătrânul din pădure, Moșul-orb, Barbă-Cot și, uneori uriași, opresc expansiunea teritorială a omului. Zâna este antiteza zmeoaicei/bătrână, simbolizează tinerețea splendidă și incoruptibilă, ademenitoare a tinerilor, cu ajutorul dansului mâinilor, o frângere existențială ori sacrificiu de sine. Ielele „pe cine prind, îi iau puterea din mâini și din picioare, îi îmbolnăvesc de boli grele. Sunt vânturi care ridică fânul și frunzele către cer”...*

A. tipuri de gesturi:

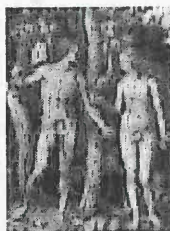
Gesturile căpăta valențe de **simbol**, întocmai ca și semnele grafice sau picturale și elemente ale corpului uman – prin stilizare devin **simboluri**, având menirea de a indica sau de a sugera un anume sens, în contextul dat. Știința **gesturilor** se numește și **chinetică**, iar aceea a distanțelor, **proxemică**.

Lumea a fășnit dintr-un gest al unui **Creator** divin, original, gest povestit de către ființele umane în narațiuni; multe dintre religiile lumii conțin un mit, o legendă, un basm, o poveste, o nuvelă, un roman, „formă simplă” de **gestă, căutare**, care se referă la un **gest primordial**, acela al *facerii*, ori

Michelangelo (1475-1564), *Creația*

despre Adam și Eva, cu **mâini ce primesc și oferă**; povestea apare drept inițiativă.

A. Dürer, *Adam și Eva*

La fel, orice putere depinde de forța **mâinii, mâna cea tare**, fie că se referă la câștigarea puterii, fie că trimite spre accentuarea cuvintelor, ori la pecetluirea legământului prin **binecuvântare** ori **blestem**⁹. Idolatria și pedepsele corporale trimit spre **mâini**, prin care se făceau adesea și verificările **jurămintelor**¹⁰.

De asemenea, prin **selectare** și **aranjare** a termenilor, ființele umane se informează despre **spațiul parcurs** și despre **ordinea folosită** (*aici, întrebările: de unde, încotro*) și despre o cauzalitate nedeterminată, enunțată de întrebarea despre necunoscut, adresată spre **cititorul** necunoscut, care percepe succesiunea ghicitorii inițiatice (*cine întreabă și cine primește informația despre mâini*).

Contemplatorul a înscris prin mâna sa (*gest*) o informație din aforisme, dar simplul fapt că **selectat-o** și a **combinat-o** cu un desen, o culoare, a creat o compoziție, în care a **modificat** sensul obișnuit al unei interogații: *Cine ești? De unde vii? Încotro mergi?*, evident apelând la un răspuns interior. *50 la sută din comunicare aparține limbajului non-verbal.*

Michelangelo, Moise

Gesturile **sfinte** se deosebesc de gesturile:

- **de joc** prin comunicare estetică **indirectă** (*dansul folcloric*) și
- **directă** (*baletul*),
- prin **mimetism** (*asemănare*) și
- **joc** (*ritm, dans cu temă*).

Gesturile cu mâinile ale ființelor pot fi:

a) **gesturile cu mâinile embleme** – (*gestul OK*) sunt elemente nonverbale, al căror înțeles este cunoscut de majoritatea membrilor grupului social și sunt folosite intenționat pentru a transmite anumite mesaje;

b) **gesturile cu mâinile ilustratorii** – sugerează descrierea unui obiect cu forma rotundă (*se face un cerc cu ajutorul mâinii*), - elemente nonverbale care însoțesc și completează mesajul verbal;

c) **expresiile cu mâinile afective** – (*gestul rugăciunii*);

d) **expresiile cu mâinile reglatorii** - (*controlarea interacțiunii cu interlocutorii prin gesturile palmelor*);

e) **expresiile cu mâinile adaptorii**- acele gesturi stereotipe în condiții de concentrare sau tensiune psihică (*răsucirea unor șuvițe de păr, depărtarea paharului cu apă etc.*).

Forma reală a mâinii sugerează o spirală¹¹ și ajută la un **control al relației cu ceilalți prin poziția palmelor**. Având un

număr de 27 (!) de oase, mâinile sunt părțile corpului care ne permit cel mai mult să controlăm mediul, în care trăim sau ne desfășurăm activitatea – inclusiv mediul reprezentat de o sală cu public. Degetele stau la baza sistemului de numărare¹². Există chiar și teorii care consideră **limbajul** mâinilor ca fiind sursa care a stat la baza proto-limbajului (prima formă de limbaj folosită de om).

Limbajul mâinilor și comunicarea verbală s-au aflat întotdeauna într-o relație de *co-ocurență* sau *co-expresivitate*; de fiecare dată, când comunicăm, ne folosim într-un fel sau altul mâinile (*inclusiv atunci când vorbim la telefon!*).

În dialog, **palmele orientate cu spatele** către audiență sunt percepute ca o barieră între public și orator, au conotația de a “împinge” persoanele din public cât mai departe. Acest gest de **închidere și distanțare** este perceput mult mai rapid de către audiență, decât cel de orientare a palmei spre podea.

Gesturile de control cu palmele au adesea la bază **orientarea palmei spre podea**. Acest gest restrânge sau limitează figurativ puterea de exprimare sau de manifestare a audienței: *Oprește-te acum! Te rog să încetezi!* **Palmele** nu întotdeauna transmit mesaje paralele/simetrice; apar situații în care palmele transmit mesaje diferite: **o palmă** se poate transforma **într-un pumn**, iar cealaltă palmă **îl poate acoperi**, oprind astfel un impuls agresiv. Palmele ținute în **formă de cupă** sunt cel mai adesea folosite atunci când vrei să protejezi o idee, cu atât mai mult cu cât gestul este folosit în mod conștient. Gestul cu **ambele palme**, formând o cupă mai mare, adaugă emfază ideii transmise.

Gesturile cu **mâinile**, care însoțesc **limbajul verbal**, pot:

- să **indice** (*indexul*),
- să **mimeze** (*imagini prin umbre*)
- să **desemneze** în spațiu (*rotire*),
- să **arate** legătura dintre idei (*era minuscul! și se micșorează distanța între degete*),
- **pot regla debitul** vorbirii (*a tuși, a ridica mâna*),
- pot să fie **gesturi de adaptare** (*a roade unghiile*),

- pot fi gesturi **involuntare** (*teamă, surpriză, bucurie, satisfacție*) și
- pot fi gesturi **simbolice** (*a mișca arătătorul pe degetul mare pentru a semnifica bani*).

CUM TE MIȘTI!

Modul de deplasare al ființei umane depinde de un *tempo* și de o direcție. *Brațele și mâinile* sunt steaguri conștiente sau inconștiente ale omului în deplasare (*unele persoane anxioase își ascund mâinile, altele, cu mâinile la spate, sunt în expectativă*).

Putem să observăm persoanele cu **mișcări rapide** (*temperament activ*) cum se **așează** (*mișcări lente, mișcări foarte lente*). **Amplitudinea** mișcării modifică relațiile cu spațiul înconjurător, diferit ca distanță în public (*vorbitor/auditor*) ca distanță în societate, ca distanță personală, ca distanță intimă (între 0 și 40 cm). Există un sport referitor doar la brațe¹³.

Michelangelo, *David*:
gesturile luptei se ascund în anatomia mâinii.

MÂINILE PSIHICE TAINICE!

Comportarea față de persoanele cu funcții importante începe cu relația din anticameră:

- **ciocănitul la ușă**, de poziția siguranței sau nesiguranței, de apropierea sau depărtarea de birou,
- **de mâna pusă pe masa șefului**,
- de semnificația vestimentației **mâinii**, cu diferite variante stilistice (*cu sau fără mască, înveliș textil, elegant, îngrijit, indiferent, neglijent*).

Atingerea propriului corp cu **mâinile** presupune siguranță, chiar în momentul stresului sau al flirtării. Desigur, spațiul este destul de puțin expresiv din punct de vedere al tipului de gesturi ale mâinii, contează **rotația** ori **linia dură**, tăiată, a mișcării brațului. Există extrem de multe semne arhitecturale de tip simbol: *alegerea*

locului pentru ctitorirea unei biserici, vatra satului, în gospodării, gardurile cu formele stilizate de străjeri sau duhuri protectoare ale casei, felul sau locul în care sunt construite spațiile gospodăriilor etc.

Gradul de deschidere al ochilor depinde, însă, și de persoanele care nu sunt chiar fair play (*deschid ochii mari*), ori de excitație (*spectatorii la fotbal*), ori de mimică (*privirea de dormitor*). Orientarea privirii poate să însemne și un dispreț, și atenție, și nestatornicie, însă pupilele mărite înseamnă atenție. Mulți privesc mâinile în clipele de răgaz.

Ținuta **mâinii** poate fi intenționată sau nu: oratorii, care fac gesturi largi, exagerează. Acțiunile de tranziție arată nerăbdarea, (*fumatul*), ori altele distrag atenția (*atingerea obiectelor*):

- **încrucișarea brațului** (*ascultare distantă*),
- **așezarea mâinilor în poală** (*pentru a păstra distanța*),
- **lovirea aerului cu mâna** (*agresivitate*),
- **mâna întinsă cu palma orientată în sus** (*întrebarea*),
- **apropierea palmelor una de alta** (*conflict cu sine însuși*).

CUM DIALOGHEZĂ MÂINILE!

Poziția mâinilor semnifică în dialog fie acțiunea și capacitatea de a munci (*mâna pe masă*), fie timiditatea sau dorința de a ascunde ceva (*mâinile sub șervet, între genunchi*), care indică o lipsă de încredere. Regula jocului la modă în **relația cu mâinile** depinde de selecții imprevizibile, precum și de alegerea cromatică și alegerea podoabelor și a bijuteriilor (*tandrețe, prestigiu*).

Limbajul **mâinilor** umane poate să fie dinamic sau *static*, *proxemic*, teritorial *interactiv*, *integrat* sau *neintegrat*, de *mișcare*, extrapolat în limbajul **verbal** (*cap, gât, mâini, brațe, șolduri, picioare, glezne, de la glezne în jos*).

Clasificările gestuale ale mâinii (*de deschidere și de închidere*) pot să fie substitute ale limbajului verbal, depinzând de tehnici tradiționale în viață, în somn, în veghe, în mișcare, în consum, ori în coduri corporale articulate (*surdo-muți, călugări trapiști, de mișcare*,

descriptive, expresive, simbolice). Adeseori gesturile conștiente cu mâna sunt înlocuitoare fie ale imposibilității altui tip de comunicare (pentru pompieri, scafandri), fie la jocul de cărți¹⁴.

Gesticulația mâinii reprezintă o întreprindere globală a corpului omenesc, într-un spațiu propriu: *vertical/orizontal, stânga/dreapta, mitic/profan, practic/sacru*, cu unități în planul expresiei, al conținutului etc.

Se poate analiza modul în care funcționează **mișcarea brațelor**. Mișcările executate de **mâini** și de **brațe** pot fi:

- **armonioase**,
- **fluente**,
- **afective**,
- **ritmice sau aritmice** (*nesiguranță, bruschețe*).

Uneori, apare o mișcare a **mâinii**, care poate fi:

- **de agățare** prin gesturi,
- modificarea poate să fie o mișcare de **apăsare** (*un obiect greu, un partener*),
- o mișcare de **împingere** (*agresivă sau cu scop determinat*),
- o mișcare de **stoarcere** (*de eschivare*),
- o mișcare de **biciuire** (*agresivă imprevizibilă*),
- o mișcare de **alunecare** (*un fel de situație cu lipsă de forță*),
- o mișcare de **tamponare** (*mișcare bruscă*),
- o mișcare de **plutire** (*risipire, mângâiere relaxantă*),
- o mișcare de **fluturare** (*nepăsare*).

Direcțiile mișcării mâinii pot fi de **întindere** spre exterior, ori de **ghemuire** spre interior, situații care depind de poziția naturală ca gesturi de **gândire**, ori cu mișcări spre verticală ori spre **respingere**.

Variația **mișcării** depinde de bucurie, optimism sau de pesimism. **Mimica** se modifică și ea în funcție de relația cu ceilalți. Formele de manifestare ale limbajului corpului depind de relația dintre poziția **mâinii** cu aceea a **spatelui** și a **picioarelor**:

- dintre poziția **mâinii** cu spatele încovoiat (*ținută umilă*)
- dintre poziția **mâinii** cu umerii și trunchiul relaxat (*ținută normală*),
- dintre poziția **mâinii** cu capul sus sau aplecat (*participare afectivă*),

- dintre poziția **mâinii** cu ochii, care privesc drept (*ținută hotărâtă*),
- dintre poziția **mâinii** cu ochii, care se uită în jos (*ținută umilă*),
- dintre poziția **mâinii** cu modul în care un om stă în picioare (*ținută normală*),
- dintre poziția **mâinii** cu părțile corpului care se mișcă (*nesiguranță*),
- dintre poziția **mâinii** și repartizarea greutății corpului (*repartizarea pe un picior, rară înseamnă adaptabilitate și bucurie de a trăi*),
- dintre poziția **mâinii** poziția așezat, care depinde de educație (*poziție dominantă, la masă, la birou, în automobil*),
- dintre poziția **mâinii** cu imaginea societății în care se află (*acasă, oficial*),
- relația dintre poziția **mâinii** și cum se sprijină pe scaune, cu sau fără poziție a picioarelor (*depărtarea picioarelor poziție comodă*),
- dintre poziția **mâinii** și cum se sprijină pe scaune, cu picioare lipite (*poziție formală*),
- dintre poziția **mâinii** și cum se sprijină pe scaune, la un bărbat picior peste picior (*poziție demonstrativă*),
- dintre poziția **mâinii** și cum se sprijină pe scaune, la o femeie poziția relaxată (*poziție provocatoare*),
- dintre poziția **mâinii** și cum se sprijină pe scaune, a sta pe marginea scaunului (*atenție sau nesiguranță*),
- relația dintre poziția **mâinii** și cum se sprijină pe scaune, a sta cufundat pe scaun (*lipsă de tensiune*).

Aceste mișcări ale corpului pot fi perturbate printr-o căutare a adecvării la conținut cu un comportament conștient **incorect** sau inconștient **incorect**.

- **Agresivitatea** este bazată pe ridicarea **mâinii**, pe gesturi în gol, pe etalarea forței, în cazul unei discuții deschise sau închise. Expresia neliniștii se manifestă prin evitarea privirii ori prin gesturi, care maschează cuvintele (*mâna pe vârful nasului*), ori care exprimă reflecția (*mâna la tâmplă, sprijinirea bărbiei, mâna prin păr*).

- **Expresia dorinței și tendinței de exagerare** depinde de *împreunarea mâinilor*; *neplăcerea* se exprimă la femei prin ducerea *mâinii la gât*, iar la bărbați prin frecarea obrazului cu palma.
- **Mâinile oratorului** pot avea priză de precizie (*vârful degetelor*).

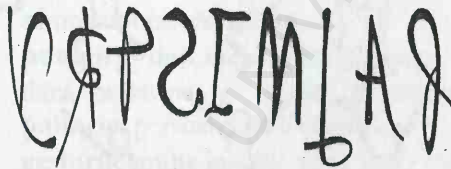

A. Rodin,

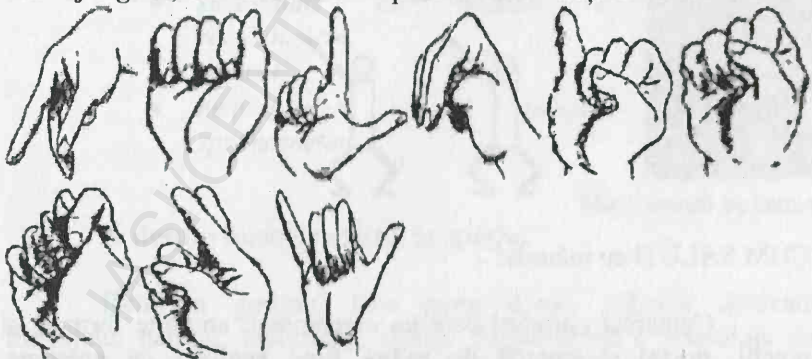
Sfântul Ioan Botezătorul, 1878

LIMBAJUL MÂINILOR și ființa contemporană!

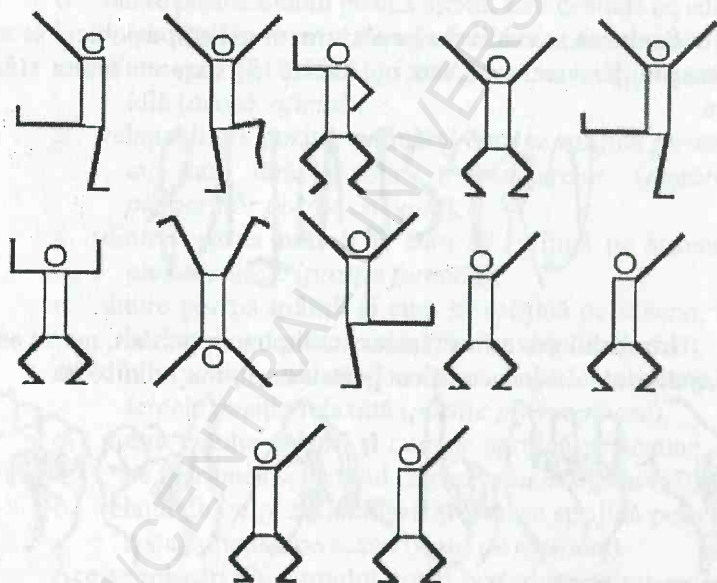
Scrierea se realizează cu ajutorul mâinii; de obicei se scrie cu dreapta. Leonardo da Vinci (1452-1519) scria cu **mâna stângă** invers.

Limbajul gesturilor rămâne un limbaj important, numit astăzi **limbaj digital**, altădată codificat pentru surdo-muți din 1620.

De asemeni, pentru există un limbaj pentru transmiterea la distanță cu semafoarele din 1791,

Contactul corporal cere un ceremonial, anumite formule și reacții, **gestul străngerii de mână** fiind realizat cu *presuime, ghidare, agățare, dorința de a fi condus, cuprindere cu brațul*, dar întotdeauna se păstrează dreptul de intimitate, precum și locul șefului și al poziției bune în cameră, precum și locul intrusului.

S-a comentat mult despre **strângerea de mână cu fermitate sau fără (mâna întinsă franc, ori timid**, indică fie simpatie, fie lipsă de decizie). Salutul este important, mai ales pentru politicieni. În timpul ceremonialului de salut, pe frunte apare un model propriu de cute, ce se exteriorizează cu vârsta (*cute ale voinței, ale concentrării, verticale la rădăcina nasului ori pe frunte, unde sunt și cute ale agresivității*). Elementele ce însoțesc acest ceremonial de salut sunt ochii (*dacă o persoană întoarce capul și micșorează ochii, ori nu se uită în ochi, se simte vinovată*).

Ceremonialul de salut se realizează cu capul, verbal, gestual, cu mâinile. În Antichitate, **salutul și datul mâinii** demonstra că nu se ascund arme în **palme**. Astăzi, semnificațiile și formele sunt diferite:

- dacă **palmele** sunt întoarse din interior spre exterior se presupune **resemnare**,
- **pumnii strânși** înconștient presupun **tensionare**,
- dacă persoana își **lipește degetele și depărtează palmele**, persoana care salută se crede superioară,
- **gesturile multe** în salut, presupun **conflicte interioare**,
- **amabilitate**,
- **lipsa afectivității**,
- **succesiune cu reacție de recunoaștere**,
- **zâmbet**,
- **nemulțumire prin ridicarea sprâncenelor**.

Mână tatuată cu henna

A. despre formele mâinii în spațiu:

Retorica gestului face parte dintre științele dedicate limbajului natural, cultural și literar. Există acum o insistență pe relația cu **privitorii**, dar se fac referiri, la ceea ce simbolizează gestul corporal în relație cu ceilalți. Deseori, gesturile din **realitate** sunt transpuse în liniile mâinii; uneori, textul literar devine o parte a

gestului din lumea reală, într-un anumit **timp** și un anumit **spațiu** .

În **spațiu** , simbolul gestual al **mâinii** pare a fi inexpressiv, fără a avea o funcție comunicativă, ci doar una funcțională¹⁵, de fapt există un sistem de comunicare pornit de la mână: se observă asemănări în desenele palmei cu geometria (*pătrat, triunghi, elipsă*); modul de desfășurare al gesturilor depinde de acela al clădirilor și al naturii; de arhitectura orașelor medievale, de plasarea locașurilor sfinte, a ornamentelor care vin să interiorizeze, de timpul utilizării manuale.

La modul **simbolic** , elementul **misterului** apare drept o curgere inițiată și totalizatoare în actul scrierii, care începe cu folosirea mâinii. Mâna reprezintă un drum inițiat.

CUM APARE DEPLASAREA BRAȚELOR!

Simbol al forței și al puterii, alături de **mâini** și **umeri** , **brațul** trimite la activitate, la eficacitate, dar și la impulsione, echilibru, distribuire. **A merge** încet sau repede, cu pași mici sau mari, depinde de personalitate (*o persoană care se furișează este nehotărâtă*). În gestică, **brațele atârând** presupun o atitudine neutră, cele **ridicate** arată triumful, **desfacerea brațelor** invită la îmbrățișare, iar **aplauzele** simbolizează o îmbrățișare scurtă și acustică (*palmele înainte pot să însemne rugămintă*).

Brațele ridicate semnifică chemarea harului, o stare pasivă, receptivă.

Ω. Deschiderea brațelor deasupra capului, trimite la semnificația coarnelor, o primire a formelor cosmice.

Ω. Brațele ridicate ale prizonierilor semnifică o supunere și o chemare la dreptate. *Diavolul* este simbolul răutății, indiferent dacă apare ca un domn bine îmbrăcat ori ca un cap de țap sau de cămilă schimonosit, cu picioare despicate, coarne, păr. El are rolul de a fi ispititor, călău, de a fi îngerul căzut, cel care divide, **di – abole** . A 15 lamelă de *Tarot* exprimă combinarea elementelor naturii (*apă, aer, foc, pământ*) în forma dorinței pasiunii supraexcitării omului. Lamela *Diavolul* reprezintă reversul *Împărătesei*, un regres spre dezordine, divizare, disoluție, în plan fizic și metafizic, cocoțat pe jumătate gol, pe o sferă de culoarea

pielii, hermafrodit, cu mâna dreaptă ridicată, cu cea stângă lăsată în jos.

LINIILE PALMEI DEPIND DE...

Propriu-zis, **mâna** reprezintă, cu ajutorul antebrațului, o prelungire a **spiritului**. Studiul palmelor începe cu forma mâinii, a unghiilor (culoarea, textura, temperatura, marginile pielii și cutele/ *dermatoglife*) de tip labirintic¹⁶, pozițiile mâinii și ale degetelor, liniile, traiectoria și structura lor.

Liniile schimbătoare din **palmă** depind de gândirea pozitivă, de schimbările de mediu, de meserie și oportunități.

Liniile din **palmă** depind de câteva emisfere ale creierului, (la un dreptaci, emisfera stângă este dedicată logicii scrisului, vorbirii, științelor exacte și cititului, iar emisfera dreaptă, artelor vizuale și muzicii la un stângaci. În U. K., 13% din populație folosesc *mâna stângă*, emisferele sunt inversate). Emisfera dreaptă (*creativitate, arte, intuiție, emoții, muzică*) se răsfrânge în **mâna stângă**, iar emisfera stângă a creierului uman (*logică, scris, vorbire, matematică, lectură*) se răsfrânge în mâna dreaptă.

Mâna are valoare și în poziția din somn. Regele doarme pe spate, înțeleptul pe o parte, bogatul pe burtă. Toate aceste reacții descifrează, mai mult sau mai puțin exact, secrete din corpul uman. Același rol de protecție îl are **machiajul**, gesturile dorind să exprime simpatia și iubirea, sentimentul de afinitate, dar în timpul nopții se vede mecanismul de apărare și poziția de făt (*nevoia de protecție*) întins pe burtă (*evitarea surprizelor*), poziția pe spate (*poziția regală*).

DARUL MÂINILOR!

Spiritul existenței fericite, oferite de darurile **mâinii**, apare sugerat în *Ecleziastul* 2, 24: „Nimic sub soare nu este mai bun pentru om, decât să mănânce, să bea și să se desfete. Mergi dară, mănâncă pâinea ta cu bucurie, și bea vesel vinul tău, căci este de la Dumnezeu.” Textul trimite la ideea că în toată lumea, de la începuturile ei și până astăzi, elementul esențial de existență rămâne **relația cu mâna**, fie că relația este conștientă, fie că relația este mereu prezentă în lumea specialiștilor.

Δ. motivații în funcție de repere:

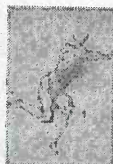
CREDINȚA!

De pildă, gesticulația mâinilor apropiate sau însemnul rugăciunii, îngenuncherea, mâinile la tâmpile ale gânditorului, indexul ca semn arătător, mâna întinsă, capul plecat și multe alte repere, pornind de la conceptul verticalității poziției bipede, în semantica gestuală atrag **motivațiile intrinseci**. În artă, imaginația are o forță dinamică, ce modifică și deformează còpiile pragmatice, furnizate de percepție.

SIMBOLUL!

Motivațiile nu trebuie decodificate doar în funcție de simboluri, uneori rămânând strict la denotația precisă și înlănțuind o suită de motivații, pentru că astfel nu vom ajunge la nici un fel de rezultat. Fenomenul decodificării

simbolice e mult mai larg și complex. În artă, în special, fenomenele perceptive sunt pretexte pentru o reverie imaginară. În literatură, corpul uman schimbă perspectiva relației cu privitorul eficient.

Mână-n mână
Pentru specialiști

Michelangelo (1475-1564), *David*,
suveran al Regatului Israel (1004-965 î. H.),
„favoritul Domnului”, ca păstor l-a învins
pe uriașul Goliat, cu o piatră din praștie,
reprezintă mitul învingătorului inteligent
și al strămoșului Fecioarei Maria.

DIALOG:
CE SUNT GESTURILE cu mâna?

Potrivește-ți gestul după cuvânt, cuvântul după gest!
Shakespeare, *Hamlet*

Δ. Cuvinte cheie: figuri geometrice, firul vieții, sistem religios, sistem magic, în simboluri, în ceremonialul puterii, tipuri de nume, fidelitate, inițiere în artă și moarte, energii:

Δ. despre firul vieții, în liniile palmare se ascund figuri geometrice:

CUVINTE ȘI FORME!

Pare evident că de multe ori în narațiunile despre liniile din palmă se reia planul realității, se sugerează funcția de echilibrare în fazele de trecere ale momentelor de trecere, când funcționează acțiunile sacre: *nașterea, căsătoria, copiii, moartea*, evenimente esențiale, legate de ciclul muncii, dar și de momentele de criză. În viață, cunoscute sau percepute, întâlnirile emit mesaje secrete,

pornind de la *stele, spirale, cercuri, lanțuri*, ele sunt semne ale mentalității, ale preferinței și ale problematicii vieții, ca o proiecție a ființelor, un comportament al începutului și al sfârșitului. **Mâna** creează cercuri prin mișcare, figuri geometrice plane, formate din mulțimea tuturor punctelor egal depărtate (*mișcările mâinii* pot să fie *ascendente* sau *descendente, stagnante* sau *progresive*).

Am selectat cercul ca simbol al mâinii, simbol aproape universal, prin care o ființă divină se manifestă prin cer, sugerând reglementarea unei alte ordini de tip cosmic, simbol complex al **sacru**ului, al puterilor superioare, divine. Penetrația pământului de către cer este înfățișată drept o unire sexuală, căsătorie între cer și pământ, în interiorul omului, cerul este sursa oricărei manifestări umane. În tradiția biblică este identificată cu Divinitatea, în *Apocalipsă*, cerul este locuința lui Dumnezeu și se crede că există nu număr finit de ceruri, fiecare tărâm fiind suprapus și, în imaginarul despre lume, există o legătură printr-o deschizătură, pe care o străbat Căluzele. În *Paradisul* lui Dante sunt șapte ceruri planetare, cu stele fixe și în afară de cele șapte ceruri mai sunt două, puncte de un punct fix, circumferință, suprafață limitată de această figură.

Mâna este un cerc **magic**, este un cerc de protecție, o parte de cer. Exprimând simbolul timpului etern, al curgerii spiritului, al roții cerului, al șarpelui Uroboros, al mișcării cosmice, **cercul** reprezintă o formă echilibrată (360°, 12 luni, 12 constelații zodiacale, luna împărțită în 30 de zile, ziua în 24 de ore, ora în 60 de minute, minutul în 60 de secunde, 12 triburi ale evreilor, 12 Apostoli ai lui Hristos, 12 Maeștri ai Sfatului Circular al lui Dalai-Lama). **Mâna** devine o formă de manifestare a echilibrului Divin/terestru.

Podoabele puse pe mâini trimit spre forme perfecte. *Cercul, centrul, crucea, pătratul* sunt simboluri fundamentale, *cercul* fiind un punct extins, perfect, omogen, simbolizând taina, efectele create și anume gradele ființei. Mișcarea perfectă este aceea **circulară**, imuabilă, fără început și fără sfârșit. Simbolurile *d*, dedicate creației, depind de simbolismul centrului și al cercurilor concentrice și, mai mult, în ideea de interior, de armonie progresivă a spiritului, manifestate în punct, în revoluții planetare, în simbolismul zodiacului, în sfera care figurează drept Eul lumii. Simbol al timpului și al mișcării, *cercul* este alăturat figurii *pătrate* ca o imagine

dinamică a unei dialectici între cer și pământ. Schema *pătratului*, peste care este așezat un arc/fragment de cerc, exprimă dialectica imperfectului și a perfectului, a terestruului și a cerescului, într-o formă ce provoacă o ruptură de ritm, simbolizând aspirația spre o **lume superioară**. Prin **mână**, **transpare** geniul, care a pătruns o enigmă, sfântul care și-a învins tendințele inferioare.

Cercul exprimă **sufnul divin**, fără început și fără sfârșit, imaginea omului, verbul și imaginea Templului, ca perfecțiune. *Rozetele* sau *rozele* cu multe petale au o putere profilactică, se folosesc împotriva deochiului, reprezintă timpul și cerul, iar tronul lui Dumnezeu este prezentat ca un cerc la bază, brățara de la baza **mâinii** este o **rozetă**. *Brățara* mai simbolizează diversele semnificații ale cuvântului, sensul **literal** (*ceea ce se spune*), sensul **alegoric** (*de la abstract la concret*), sensul **mistic**, secret (*inaccesibil*). Punctul central este reprezentat de **mâna** și **cercul**, ele sunt simboluri ale sinelui, pe când *pătratul* este simbolul materiei terestre, de aici, *brățara*, cordon de apărare, protecție, APARE sub forma **inelului**, **brâului**, **amuletei**, nu doar ca element de podoabă, ci cu valoare de **simbol**.

Simbolul **mâinilor pentru om** rămâne o casă a existenței simbolice a omului, **casa** este un simbol esoteric (cu formă de tip **pătrat** (*împăcarea cu el însuși, eliberat de orgolii și ambiții*); cu formă de tip **oval** (*aventura printre meandrele materiei universale*); cu formă de tip **rotund** (*legătura dintre spirit, conștient și subconștient*); cu formă de tip **dreptunghi** (*cu secțiunea de aur*).

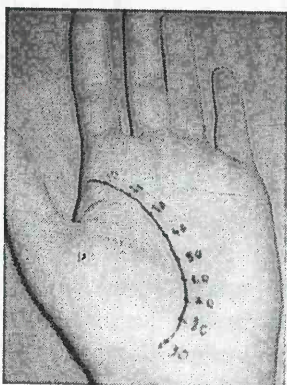
Mâna este imaginea universului sufletului, caracterul cosmic este evident cu trimitere la *roata* existenței, la sanctuar, la atitudinea și poziția omului, față de INVIZIBIL, având o conotație feminină, ca refugiu corespunzând diverselor nivele ale psihicului: **exteriorul mâinii** este masca, acoperișul capul și (*spiritul, controlul conștiinței*), etajele **interioare ale mâinii** (*nivelul inconștientului și al instinctului*).

IMAGINILE DIN PALMĂ!

Centru al existenței simbolice, **mâna** din planul real trimite la mamă, la suflet.

. **Mâna astrologică, în raport cu sistemul zodiacului, are aceeași indicație numerică, **mâna astrologică unu** – *Berbec* (Marte,

viața); **mâna astrologică doi** – *Taur* (câștiguri, Venus); **mâna astrologică trei** – *Gemeni* (frați, Mercur); **mâna astrologică patru** – *Cancer* (tată, Luna); **mâna astrologică cinci** – *Leu* (copii, Soare); **mâna astrologică șase** – *Fecioară* (Mercur, sănătate); **mâna astrologică șapte** – *Balanță* (soț, Venus); **mâna astrologică opt** – *Scorpion* (moarte, moșteniri, Marte); **mâna astrologică nouă** – *Săgetător* (călătorii, Jupiter); **mâna astrologică zece** – *Capricorn* (Saturn, putere); **mâna astrologică unsprezece** – *Vărsător* (prieten, Saturn, Uranus); **mâna astrologică doisprezece** – *Pești* (dușmani, Jupiter, Neptun). Lucrările astrologilor fac anumite horoscoape, care au fost realizate.

**. Mâna vieții înseamnă spațiul pentru diverse acțiuni intelectuale în Egipt pentru practicarea medicinei¹⁷, verificarea cunoștințelor. Figurile geometrice arată unitatea (*cercul*), perfecțiunea și viața scurtă (*liniile rupte, liniile drepte*). Simbol al voiajului, labirintul din desenul palmar presupune *pătratul* (*pământul și cerul*) și adesea *crucea* (*centrul spiritual*) *spirală* (*viața înseși*).

În liniile palmare se ascund mesaje tainice despre corp. Viața fiind o unitate mică a ritualului, simbolul liniilor din palmă mediază între realitatea vizibilă și de înțeles și lumea supranaturală, invizibilă și de neînțeles, presupune un contact spiritual cu firul vieții, prin *privire*.

Forme vechi de realizare ale asemănării (*cerc, cruce, împletitură, gard, scară, lanț*¹⁸), IMAGINILE DIN PALMĂ devin simboluri ale gândirii arhaice¹⁹; există ceva tainic, intim; o întâlnire cu viitorul prin trăsăturile formei mâinii, culoarea, textura și temperatura, întăresc încrederea în secrete:

Adevărata mână n-o întind.

Nu ating cu ea decât cuvintele.

Altfel

copacul atins, de mirare s-ar trage în sine însuși,
cum se trage în sine însuși cornul de melc

și ar deveni un punct.
Nici soarele, nici stelele, nici luna.
Nu ating nimic.
Deși urăsc punctul, Doamne,
locuiesc într-un punct.

Nichita Stănescu, *Fel de sfârșit*

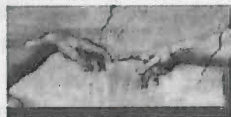
A. despre sistemul mitic:

CĂRĂRI ÎN CREAȚIE!

În sistemul religios (*organizare centrală*) și magic (*organizare periferică*), elementele **științifice** și **practice** stau sub semnul **simbolului** și depind de ființele supranaturale. *Liniile, coarda, frânghia* trimit spre simbolica **ascensiunii**, precum *arborele, scara, firul de păianjen*, simbolizând formă de legătură, cu virtuți secrete sau magice.

Coarda de argint din mijlocul mâinii desemnează calea sacră a concentrării prin meditație, *frânghia* înnodată indicând numele de om ori de individ, la egipteni; la greci, un personaj simbolic împletește *o funie*, pe care o înghite o măgăriță, pe măsura împletirii, de fapt, este osânda veșnică, impusă cuplului păcătos. În mâna zeiței Fortuna sau a Parcelor, *frânghia* sau *firul vieții* poate fi tăiat, simbolizând existența. În nord, vrăjitorii leagă vânturile cu o frânghie. Altele spre elemente simbolice în societăți secrete (instrumentele dezvoltă spații speciale: ciocanul simbolizează uneori și tunetul; în simbolistica francmasonilor, ciocanul este simbolul inteligenței, care făptuiește și perseverează în acțiune, conduce gândul, însuflește meditația, prin tăcere caută adevărul; ciocanul, ținut în mâna dreaptă, reprezintă autoritatea, energia făptuitoare. Apropiat de securea cu două tăișuri, ciocanul trimite spre simboluri ale *morții, ale căsătoriei, ale vieții*, sub forma crucii sub formă de T/Tau).

Gesturile de rugăciune sugerează că posturile sunt în opoziție față de mișcare și că gesturile se manifestă în fața unei divinități atotvăzătoare, corpul omenesc tinzând să fie virtuos, disciplinat, prin opoziție cu gestul moale și cel dezlânat.

Δ. **despre MÂINI ȘI sistemul Creației:** Sacrul sau divinitatea pare autenticată în pictura lui Michelangelo Buonarroti (1475-1564) prin gestul în care, pe plafonul Capelei Sixtine, Un Creator întinde degetul, pentru a se întâlni cu degetul, pe care-l întinde spre el, tânărul semiculcat. Pe de o parte, aici se observă expresia întâlnirii simbolice dintre un deget, care oferă, și altul, care primește, pe de altă parte se sugerează trecerea fluidului vital, invizibil prin actul gestual al divinității.

În *imaginarul biblic*, între *pronunțare* și *acțiune* există o legătură directă, facerea lumii fiind simultană aceleia de pronunțare a cuvântului divin.

Cosmosul s-a ivit din **gest** și **cuvânt** simultan, cu toate că primul cuvânt/logosul, apare construit altfel decât limbajul verbal, primul cuvânt al divinității reprezintă o forță magică. Între mișcările, transferate de la spirit spre suflet, sub formă de *mana*, circulă o parte din Demiurg, acela care se raportează la dualitatea: *vizibil/invizibil, model/copie*.

Gestul și cuvântul ajută modului comunicării dintre ființele umane și acele animale, pentru că imită **gestul divin**.

„Se sugerează că divinitatea posedă limbajul, pe care îl oferă ființei umane, pentru care animalele pot fi numite de către Adam.

Demiurgul a creat spațiul și, în timpul original, a construit ființe umane, vegetale și animale. Omul încearcă să imite **gestul divin**, dar aceasta cere jertfă.

UNIRE!

Simbolic deja dominație, activitate, **mâna** fiind aceea care ajută la *unire/coagula* și *dizolvare/solve*. În ebraică, *iad* înseamnă **mână și putere, dreptate și de milă** (mâna dreaptă a lui DUMNEZEU care binecuvântează), ori **pedeapsă**.

„Și a zis Dumnezeu: «Să fie lumină!» și a fost lumină.

Și a văzut Dumnezeu că e bună lumina, și a despărțit Dumnezeu lumina de întuneric.

Lumina a numit-o Dumnezeu ziua iar întunericul l-a numit noapte. Și a fost seară și a fost dimineață, ziua întâia.”
(Facerea I, 3-5).

RUGĂCIUNE!

Măinile oamenilor preiau funcția divină în gesturile simbolice din rugăciune, ori în imaginile divinității²⁰. Mâna lui DUMNEZEU presupune o manifestare a caracterului divin și o obligație a transferului energiei sau puterii, acceptate sau interzise, al acțiunii diferențiate, mâna fiind o sinteză umană, masculină și feminină, armă și uncaltă, prelungind puterile, împărțind dreptate și teritoriu psihic.

Aranjare mișcărilor în cadrul **sacru** întemeiază morala **gesturilor**: suflet/trup, interior/exterior, vizual/teatral. Se poate descoperi și o relație între ritualul laic și acela religios, vizibil în starea dreaptă, în metania mare, în binecuvântare, în genuflexiune și semnul crucii.

Michelangelo (1475-1564), *Creatorul*

Parcurgerea gestului **mâinii** de la dreapta la stânga ori de la stânga la dreapta, de sus în jos și modul în care liturghia gestului reprezintă un omagiu, o memorie, o atitudine, o interpretare, precum este aceea a celor zece²¹ degete.

POSTURI cu MÂINILE!

Gestul liturgic înseamnă în spațiul bisericii sau în afară o **mimo-dramă** simbolică, amplificată de **posturi** și de **limbaj**, replicile generând și orientând gestul liturgic ortodox, însemnând cu semnul fricii secvențele simbolice, care trimit spre număr²².

Unele gesturi liturgice sunt legate și de spațiul profan (*luminarea cu ajutorul lumânării*), iar alte elemente pragmatice depind de daruri, mai ales în prima parte pregătitoare, daruri purtate la altar. Unele gesturi (*ridicarea în picioare, închinarea*) trec de la profan spre gesturile sacre, dar trebuie să ținem seama de:

- a) spațiul bisericii, vas transcendent ecleziast;
- b) timpul liturgic, în care trupul primește valori simbolice;
- c) comunicarea de tip simbolic;

d) curățirea sufletului prin **sacru** cu gesturi simple (*ridicarea mâinilor, implorarea*), cu poziții ale corpului (*rugăciunea în genunchi*) și cu gesturi inventate de credincioși, care se schimbă în funcție de variantele credinței (*semnul crucii la ortodocși cu mâna dreaptă, fruntea, partea de jos a pieptului, umărul drept, umărul stâng*) **mâna dreaptă** reprezintă suport pentru credință, ritmul fiind variabil; ridicarea mâinilor la rugăciune, împreunarea mâinilor (*la nivelul pieptului și al stomacului*), sărutarea icoanelor, sărutarea *Evangeliei*, cuminecarea, aprinderea unei lumânări, starea dreaptă, înclinată, ducerea darului la altar, închinăciunea, metania mare.

A. Rodin, *Mâna lui Dumnezeu*, 1896.

Preotul poate să fie participant la liturghie și sărută în plus masa la altar, iar ca oficiant al ritualului împărtășește, binecuvântează, intră prin ușile împărătești.

Variantele gestuale ale credincioșilor se referă la semnul crucii, la variante pragmatice, la pozițiile corpului și la împărtășanie. Uneori, veșmintele preotului sunt atinse, capetele credincioșilor sunt atinse cu potirul, icoana este atinsă cu fruntea sau mâna și se face semnul crucii cu obiecte de cult. Tradiția este foarte importantă și gesturile de rit ortodox pot fi comentate doar cu ajutorul limbajului, ele fiind reluate în literatură, fie prin comunicare științifică (*despre arhitectură*), fie prin comunicarea artistică (*despre viața preoților*) și ipostaza de credincios, de oficiant și de om. Veșmântul preotului **ȘI, MAI ALES, ÎMBRĂCĂMINTEA MÂINILOR** este un semn impus cu diferite aplicații, conceput într-un ansamblu sacerdotal, în biserică față de haina credinciosului, cu norme clare. În practica ortodoxă pentru rugăciune este folosită **mâna dreaptă**. **Degetul mare, indexul și degetul mijlociu** sunt împreunate într-un singur punct, în timp ce inelarul și degetul mic sunt ținute în palmă.

Cele **trei degete** astfel împreunate se pun pe frunte, apoi coboară spre piept; de acolo, mâna merge către umărul drept, iar apoi merge orizontal către umărul stâng. În timp ce se face semnul crucii,

se rostește „În numele Tatălui” (*când mâna e pe frunte*), „și al Fiului” (*când mâna coboară pe piept*), „și al Sfântului Duh. Amin” (*când mâna se duce de la un umăr la celălalt*). Cele trei degete împreunate simbolizează Sfânta Treime, cele trei Persoane împărtaşind aceeași Esență (*natură*). Celelalte două degete, strânse unul lângă celălalt și ambele în podul palmei, reprezintă dubla natură, umană și divină, reunite în persoana Domnului Isus Hristos.

În colegiul roman/*fabrorum*, zeița fidelității era simbolizată de mâna dreaptă.

În budism²³, gesturile **mâinii/müdre** utilizează special absența temerii, a dăruirii, a amenințării, a liniștii, cu rugăciune, cu martor pământul, cu palmele una peste cealaltă, cu propovăduire, cu argumentare și expunere, ca atitudine spirituală și ca dans; în *Cabală*, tradițiile depind de dreptate și de binecuvântare, mai ales de cifra 10²⁴.

Mâna dreaptă binecuvântează, **mâna stângă** pedepsește, iar secretul *ermetismului* este o mână strânsă/pumn, secretul pentru orientali apare în poziția **mâinilor**.

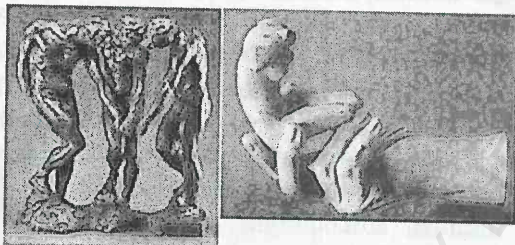

Statuia zeiței *Prajñāpāramitā*, personificarea înțelepciunii transcendente.

Δ. În mână se ascund mesaje ale puterii:

Pornind de la limbajul religios trebuie amintit și gestul politic. Limbajul gestual depinde de câteva repere, observabile la conducători/călăuze, în amplasarea conștient/inconștientă a mișcărilor mâinilor în mediul politic. **Mâna dreaptă** este simbol al fidelității; în francmasonerie, mâna dreaptă dusă în dreptul inimii este forma de salut între membrii *Ordinului*. **Degetul arătător al mâinii stângi** este o prelungire a inimii și de aceea în franc-masonerie, mâna stângă, onestă, pură, este utilizată la vot, la cercetași. Mâna coborâtă

arată umilirea.

Umbrele, mâna lui Rodin?

Mâna exprimă ideea de activitate, de putere, de dominație, determinare cu sens alchimic de *solve et coagula*/dizolvare, coagulare, adică de neintervenție și de concentrare a eforturilor, mâna este un însemn regal.

DOMINAȚIE!

Comunicarea dintre **divinitate** și ființele umane și animale depinde de **oameni**:

- se parcurge sistemul **non-verbal** (*gest, mimică, postură*) și
- sistemul **verbal** (*cuvinte*),
- din perspectiva unui **timp** simultan (*gestul divin*) sau
- timp succesiv (*gestul uman*: Adam numește animalele, deci posedă *cuvântul*),
- demersul fenomenului referindu-se la **contrarii** (deosebirea dintre Dumnezeu, care știe ce este binele și răul și Adam și Eva care doar stau în Paradis),
- cu trimiteri spre **control** (Dumnezeu este stăpânul absolut, poate controla cunoașterea oamenilor și îi poate alunga pe Adam și Eva din Paradis)
- mai ale către **subaltern** (Adam este subaltern divinității, Eva, creată din coasta lui Adam este subalternă bărbatului).

A. în mână se ascund semne ale **destinului omului în stat**:

Mișcările corpului se fac simțite și într-un dialog cu publicul

(judecător) ori în ascultare (*mișcarea mâinilor, grimasa, bătăile ritmice, tensionarea inconștientă*) adeseori mișcările sunt determinate de o relație cu forța psihică, religioasă (*gestul de rugăciune, ori cu forță directă, mișcările brațului, cu pumnul strâns*). Tensionarea motrică, inhibată sau stăpânită, este adeseori antrenată pentru oratori, pentru actori, pentru sportivi, dar și educată ca disciplină naturală odată cu activitatea școlară sau cu aceea de educație în cadrul unui ritm la armată, la închisoare ori depinzând de spiritul gregar.

Modificarea permanentă a tensiunii musculare variază continuu în flux sau reflux, liber cu antagonist în tensiunea mușchiului, cu stopări ce depind de utilizarea activă sau pasivă a musculaturii. Cele două laturi ale brațelor formează un **sistem dual**, prima fiind pozitivă, a doua negativă, cu un braț care ține scutul, pasiv și cu locul de onoare, în dreapta. În general, **mâna dreaptă** binecuvântează și **simbolizează**, ca mâna regelui, dreptatea.

Fidelitatea este un act fundamental; în orice societate secretă, fidelitatea este prezentă și sub forma unei zeiță, *Fides*, reprezentată cu mâna dreaptă, așezată în dreptul inimii. Cu mâna stângă se deschide labirintul spre arborele secret din liniile palmei, care, conturate, posedă o simbolică intrinsecă, preconceptută (*primesc nume de divinități grecești*).

A. Rodin, *Gânditorul*

A. în mână se ascund nume ale personajelor:

Simbolul falic apare în basmul lui **Degețel**, în tradiția familiilor cu șapte copii, cel mai mic este înzestrat cu puteri supranaturale, principiu salvator al societății. Există și un personaj, **Statu-Palmă-Barba-Cot** fantastic, din cei mai originali, un pitic monstruos, având satura mică de o **palmă** și barba lungă de un cot. Uriașii sunt figuri de mitologie sau basm, cu chip de om, mari, vânjoși, voinici, înalți de mai mulți stânjeni, cu pasul de o poștă, cu capul cât trei ocale domnești sau mare cât o baniță. Ei pot sta la taifas

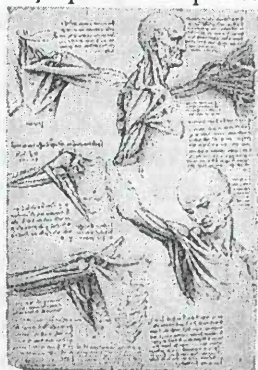
de la un munte la altul, fiind în stare să se apuce cu mâinile de toarte cerului.

„Poezia este ochiul care plânge. Ea este umărul care plânge, ochiul umărului care plânge. Ea este mâna care plânge, ochiul mâinii care plânge. Ea este talpa care plânge, ochiul călcâiului care plânge...”

Nichita Stănescu, *Poezia*.

ENERGII SPIRITUALE!

Δ. iniile palmare **descoperă energii**: Mâna devine o întărire a minții și a energiei vitale/elixirul intern, alături de trunchi și membre/ elixirul extern. Relația dintre coordonările mișcărilor mâinilor și respirație se observă în concentrarea realizată în majoritatea religiilor prin apropierea mâinilor și prin îndreptarea ochilor înăuntru, la *anatomia umărului* de Leonardo da Vinci. Întărirea ființei se face prin combinarea poziției mâinilor cu aceea a sunetelor și cu ajutorul exercițiilor pentru mâna deschisă, strânsă, ori pentru coordonarea minții, prin intermediul mișcării mâinii și a degetelor. Masarea capului și a feței are efecte terapeutice și ajută problemele de sănătate, dar, mai ales, stimulează relația cu psihicul, setul de flexibilitate al mișcării palmelor și al degetelor semnificând diferite variante ale echilibrului intern și extern. Mesagerii morții pot să fie nu numai o pasăre (*bufniță, cucuvea, ciuhurez*), ci și lupul și semnele din palmă, cu personificările mitice, care poartă leacul, conform unei tradiții despre naștere și moarte, semnificând inițierea, peste poduri simbolice, pentru suflet. Se plimbă nestingherit printre cei vii, de aceea se pune un pahar cu apă sau pâine deasupra ferestrei sau a ușii de la intrare.

Imaginea corpului este aceea care mediază între cele trei instanțe psihice clasice – inconștientul pulsional, Eul și Supraeul – prin fantasme semnificative pentru structurile inconștientului, corpul mâinii este atotcuprinzător, atotputernic, coordonator al pulsuniilor esențiale – de viață și de moarte. În palmă apare un arbore, copac simbol al vieții și al morții (la pomană, alături de alimente și apă, se

oferă și un pom, sub care se odihnește sufletul. Pe pom se pun colaci, fructe, dulciuri, lumânări, păsări și o scară făcută din aluat copt. La tulpina pomului se așază o masă cu farfurii cu borș, sarmale și o cană cu vin. Cel mai mult i se oferă mortului apă, ritul funerar semnificând o călătorie fără întoarcere, raportabilă la un substitut al mortului, un pom, măr, ale cărui roade sunt împărțite participanților la înmormântare).

AȘTEPTAREA!

Corpul uman trădează conștient sau inconștient prin limbajul său, gândurile, dispoziția și trăsăturile de caracter. Știința care se ocupă cu limbajul corpului în motricitate organizată este educația fizică, dar o autoevaluare se poate raporta și la poziția tensionată sau nu a propriului corp (cum se șede, cum stau brațele, gamba, labele picioarelor, cum sunt controlate expresiile feței). Adam este, deocamdată, pasiv.

Starea de spirit în comunicare se realizează astăzi în mesaje electronice, precum în liniile mâinii, cu ajutorul mimicii din *emoticon*. Aici se discută despre o dezambiguizare. **Plânsul și ochii umezi** creează o stare sentimentală, în relație cu **mâinile**: nasul poate fi atins în situații conflictuale, pentru a evita stresul. Gura este activă, expresivă, și colțurile ei arată fericire, dispreț; râsul poate să fie o manifestare a feței mascată sau nu, iar colorarea obrazilor înregistrează situații agresive (*obrajii sunt palizi*) ori de rușine (*roșeața*) ori de oboseală (*sprijinirea obrazului în palmă*); ceea ce este un *emoticon* reprezintă o relație cu imaginea

esențializată

Joy.

Melancholy.

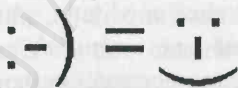
Indifference.

Astonishment.

emoticon

1881

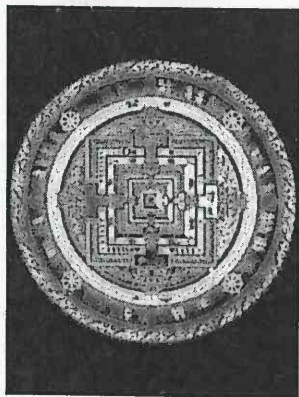
sunt fericit.

Urechea este frecată cu **mâna**, când omul se simte **nehotărât**, vocea depinde de viteza de vorbire, de ritm lent sau rapid, de volum cu modificare discretă sau cu un ton convingător, ori cu un

timbru plăcut sau neplăcut, cu atenție la vocale sau la consoane la articulare sau melodică, un ritm modificat regulat ori sacadat, depinde de tipul de persoană și acompaniază **mâna**. Utilizarea limbajului corpului depinde de relația **mâinii cu obiectele** (*creioane, ochelari, mâini*), ceea ce demonstrează o lipsă de activitate ori un conflict de ordin psihic, un element important fiind relația *cu țigara*, apăsarea în scrumieră (*hotărâre*), atingerea scrumierei (*nervozitate*), scrumul pus cu grijă (*lucruri serioase*), satisfacție în a fuma sau legănare pe scaun (*stare de bine*).

GESTURI ȘI LIMBAJ TAINIC!

Ideea de vindecare cu ajutorul transmiterii energiei prin intermediul **palmelor**²⁵ este foarte veche și este legată de principiul matern, un sistem de „*terapie prin lumină*”, eficient, simplu, accesibil indiferent de credință, rasă, apartenență socială, prezența acestui sistem de terapie prin intermediul **mâinii** și prin cunoaștere; pentru cel care dorește să-și trateze trupul și sufletul este **necesară**.

Orice privire asupra textelor sacre observă că există o legătură puternică între limbajul vorbit și acela al gesturilor, oamenii dorind o confirmare practică în relația cu Divinitatea, pornind de la cuvânt spre faptă, în cadrul creației, gestul și cuvântul coincid sau cuvântul precede gestul²⁶. Gesturile mâinii/*mudra* pot fi observate în reprezentări, **policile unit cu arătătorul** indică roata și *dharma*, **palmele deschise și drepte** semnifică învățăturile doctrinei, **palmele deschise îndreptate în jos** sunt semne ale generozității și ale dăruirii, **palmele încheștate în poală** indică meditația, puritatea spirituală, împlinirea realizată prin lanțul unei *mandale*, figura geometrică sub semnul căreia construim această carte fiind *mandala*²⁷, un cerc, care include un pătrat la *infinit*, adică o îmbinare a formelor și a culorilor universale, ce presupun lumina lumii, ridicate prin *puncte* energetice majore, precum **mâinile**. Compendiul

vizual, referitor la tema vastă a **mâinii** în artă, pornind de la ritualuri spre spiritualitate, poate fi rețrăit simbolic, fie în dansuri, fie în fetișuri, fie în **limbajul mâinii**.

În cadrul multor religii, zeitatea creatoare depinde de gesturile mâinii (Buddha are **măinile împreunate** pentru meditație, mâna dreaptă spre pământ sugerând iluminarea)²⁸, fie stând sub o umbrelă/smochin, sub care a atins eliberarea, coarda intuitivă profundă.

Corpul simbolic al relației *Ying* și *Yang*, masculin și feminin, ori *Mandala* reprezintă forța energetică a **celor două mâini**, în ciclul nașterii, morții, renașterii și reînnoirii²⁹.

Energia³⁰ trece în materie, în corpul nostru, prin punctele energetice majore numite *chakre*. Există șapte *chakre* principale, care corespund unor puncte de intersecție nervoasă, situate de-a lungul coloanei vertebrale. Fiecare *chakră* influențează și reglează anumite organe și, dacă o anumită *chakră* este blocată sau primește energie negativă, acele organe sau sisteme ale persoanei vor fi afectate. Ofranda se depune alături de apă, este similară cu forța șarpelui *kundalini*, ce deschide *chakrele*, șarpele **fără mâini** și picioare desemnând aspirația spre lumină, un simbol al spiritualității ce prezice putere, viață lungă, o intrare și o ieșire, care în activitățile mâinii subtile (muzica, grădinaritul, scrisul, aranjatul florilor) ajută la meditație, la cale spirituală, la longevitate, la o comuniune cu înțelepciunea, cu energiile universului, cu viața îndelungată, control asupra vieții sexuale și a meditației, cu o armonie secretă, ce stă în principiul feminin și masculin al mâinii stângi ori al mâinii drepte, asociat uneori și cromaticii armoniei reproduse și simbolizate de caracterul imprevizibil și delicat al relației cu mâna inferioară și superioară, control al apei, al râului, al destinului rafinat din viața plină, sănătoasă, pe care o observi când îți contempli **măinile**.

Fiecare celulă și fiecare organ din corp este un burete ce absoarbe și acumulează bioenergie. Meditația și gândirea sunt un mod eficient de a absorbi această energie universală vindecătoare, cu **ajutorul mâinii**.

Ursirea se face aleatoriu și semnificativ prin coborâre, ori prin urcare, realizată prin gestul profan al privirii **mâinii** și regăsită prin identificarea temporară cu o rădăcină necunoscută și cu efecte

ciclice, în clipa întâlnirii posibile cu articolul din carte. Actul, în raport cu sine, devine un act în raport cu *celălalt*, prin intermediul cuvintelor. De fapt, *Cartea secretelor* se deschide spre un spațiu așează, fondat pe compoziții ample, artificiale și totuși armonioase, întrucât ele caligrafiază ceremonia noastră, ritmată de cultură și de încercarea de a replica prin *mască*, la fabulosul lumii. În esență, secretul reprezintă un limbaj al deplasării omului într-un timp distorsionat, în sunete și lumini ireale, în forme hieratice, magice, dincolo de timp.

Tradiția unei elite a gânditorilor nu exclude apariția unor codificări negative, ce s-ar referi la codificări de tip superstiție. Alte semne trimit la spațiu sau la timp, care schimbă diferiți constituenți (*fizici, mentali, psihologici*). În linia imaginarului s-a format astfel conștiința relației cu *Celălalt*, conștiința relației unui paradox, a unei vieți înainte de naștere și a unei vieți după moarte. Dimensiunea din imaginar a sacrului, a relației cu *Celălalt*, a unirii contrariilor, presupune preexistența și fixarea unei divinități, **Unul**, divinitate numită **DESTIN, FATUM, SOARTĂ, URSITOARE, MÂNĂ** etc.

Mâna este un centru. Centrul nu este opoziție statică, ci un focar, de unde pornește mișcarea lui unu către multiplu, al interiorului către exterior, al nemanifestatului către manifestat, al veșnicului către temporal, procese de emanație și de divergență, unde se întâlnesc procesele de întoarcere și de convergență.

DE CE se caută SEMNIFICAȚII IDEALE ALE MÂINII:

Apare în discuție un limbaj universal, acela al **mâinii**. Lui Pitagora i se atribuie inventarea termenului *philo-sophia*, cunoaștere ezoterică destinată doar inițiaților, întrucât se poate distinge între gândire magică, mitică și pragmatică:

- prima calitate a limbii **mâinii** este sincretismul;
- se poate observa o **religiozitate difuză** în ceea ce privește **mâna**, o revelație dincolo de rațiune și o cunoaștere inițiatică, enigmatică, incomprehensibilă secretă și profundă. Datorită elementului revelatoriu și negrăit, limbajul **mâinii** este socotit sacru și este interpretat întrucât, tradus în cuvinte, își pierde valoarea semnelor sincretice și își pierde valoarea

simbolică, ezoterică, care cere o interpretare;

- drept limbă naturală, limbajul **mâinii** cere neapărat o viziune asupra lumii. Corelarea dintre expresie și conținut se petrece într-o dublă articulare în care apar regulile de interpretare ale relațiilor dintre privitor și semne;
- ca limbă, aparent perfectă, limbajul **mâinii** cere o interpretare în **tradiția** cărților de chiromanție și una de **relație**, în tradiția literară;
- caracteristic limbajului **mâinii**³¹ este tocmai ipostaza secretă, procesul de dilatare al aspectului intern ca un aparat simbolic, fie pe linia unei amplificări mistice, fie în identificarea unei interpretări antitetice:
 1. **primul limbaj** cere o interpretare obișnuită,
 2. **al doilea limbaj** trimite spre alegorie,
 3. **al treilea limbaj** este secret și mistic:
 - funcția și semnificația limbajului **mâinii** depind de diferitele contexte culturale, prezente și trecute;
 - limbajul **mâinii** reprezintă o conștientizare a relațiilor dintre diferite limbaje;
 - în civilizația modernă, limbajului **mâinii** trimite spre “gândire sălbatică”;
 - teoriile realiste despre limbajul **mâinii** se opresc în fața semnului simbolic;
 - de multe ori, în limbajul **mâinii** apare, ierarhic, o voce care reprezintă conștiința morală;
 - prin limbajul **mâinii**, universul este centrat ca destin în afara omului, dar este prescris printr-o participare internă, individuală;
 - imposibilitatea de a distinge între ficțiune și realitate, alternanța emoțiilor nu exclude vocația omului pentru siguranță și stabilitate, pentru **un ideal**.

Dimensiunile mâinii trebuie raportate la dimensiunile corpului (*un corp de doi metri trebuie să aibă mâna de 20 de centimetri, lungimea palmei trebuie să fie cu 20 la sută mai mare ca a degetelor, adică șase centimetri la degete de cinci centimetri*), o

mână elegantă are degetele lipite, dacă este lungă se ține seama de detalii, o **mână** exagerat de **lungă** arată o personalitate maniacă; dacă **mâna** este **deformată** și degetele sunt torsionate, există o oarece vulgaritate. O **mână scurtă** presupune o personalitate cu percepție rapidă. Doamnele cu **mâna îngustă** au dificultăți la naștere. Dacă **mâna** este **deformată** și degetele sunt torsionate, există o oarece vulgaritate.

Forma³² mâinii indică personalitatea (*indexul depărtat de police arată un om care ordonă, ori un independent, mica distanță între police și index denotă o personalitate prudentă*), **degetele suple** și **agile** trimit spre o personalitate similară; proporționalitatea dezvoltării **mâinii** sugerează ordonare; dacă **mâinile** se pot întoarce cu **degetele pe dos**, personalitatea semnifică suplețe; dacă **mâinile nu sunt pliabile**, se sugerează o persoană adoptând greu noutatea.

O parte a liniilor **palmei** trimit spre **forma mâinilor**, liniile depind de suplețea și de căldura **mâinii**, de **gesturi mâinii** și ale **degetelor**, sănătatea se poate regala prin energia palmelor și **mudre**³³.

În conversație, **gesturile mâinii** se modifică în relația cu vorbele, cu deciziile, arată:

- o personalitate rapidă, nervoasă (*mișcă mâinile rapid*),
- o personalitate măsurată, cu respectul regulilor și a conveniențelor (*mișcă mâinile calm și măsurat*),
- o personalitate ascunzând ceva (*mâinile în buzunare, nesincer*),
- o personalitate neatentă (*mișcă obiecte*),
- o personalitate pretențioasă (*folosește indexul*).

Consistența mâinii sugerează că o persoană cu **mâna slabă** poate fi mefientă, dar și zgârcită, o persoană cu **mâna mai grasă** poate fi iubitoare de confort, iar o **mână dură** arată o persoană harnică și combativă, o **mână moale** poate sugera intelectualitate, dar și lene.

Pigmentarea mai accentuată a mâinii demonstrează o personalitate serioasă, dură, voluntară, pe când **mâna albă** sugerează o persoană calmă, iubitoare de luxură; o **mână roșie** arată o persoană activă, combativă, pasionată. O **mână roșie** exagerată arată o sănătate discutabilă; o **mână galbenă** arată o sănătate ponderată; dacă apare un **galben exagerat** se poate sugera fie egoism, fie o boală a ficatului.

Linia vieții sugerează durata, în funcție de lungime, prezența mâinii semnifică un element cultural și aproape nu există religie fără apelul la forma **mâinii**. Aproape toate religiile practică modalitatea non-verbală de transmitere, ce trimite la forma corpului uman cu mâna cu cele cinci degete³⁴, simbol al celor cinci elemente:

CERUL – VÂNTUL – FOCUL – APA – PĂMÂNTUL.

*A da din mâini
Pentru doamne*

DIALOG:

UNIVERSUL DIN PALMĂ...

Pentru a înțelege prin secrete

Toate cunoștințele ne vin de la inimă!

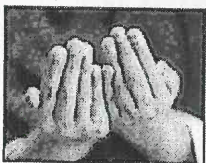
Leonardo da Vinci, *Caiete*

Δ. Cuvinte cheie: privire, cetire, magie, mâini, palme, linii, degete, munți, practic, religios, științific.

Δ. semne ale destinului poetic:

SEMNELE ÎMPĂRĂȚIEI!

Am pus anume un titlu învechit, *cetire în palmă*, cu termenii ce trimit către o poezie a lui Lucian Blaga, în care se sugerează că, la origine artei nu stă natura, ci *evadarea de natură*, senzația că există mistere, pe care le purtăm cu noi, în dragoste și moarte, în

descoperire și sfășiere:

*La patruzeci de ani – în așteptare
vei umbla ca și-acum printre stele triste și ierburi,
la patruzeci de ani sugrumându-ți cuvântul
te-i pierde în tine – în căutare.*

*Prin ani un vânt o să te tot alunge sub cer,
vei mânca miere neagră și aplecat vei tăcea.*

*La patruzeci ca pe-un țărnm vei ajunge
unde fără-ncetare*

*vei aștepta să vie la tine celălalt țărnm,
jaf veșnic voindu-te pentru păsări
din cealaltă zare.*

Pe șaptezeci și șapte de uliți

vei umbla desculț și cu capul gol:

ce sămânță n-a fost în deșert aruncată?

Ce lumină n-a fost în zadar cântată?

L. Blaga, *Cetire din palmă*,
din volumul *Lauda somnului* (1929)

Copilul se naște cu liniile **mâinii** aprente, care dispar după moarte. Înțelegerea destinului, pitit între adânciturile palmei presupune o căutare a divinității/*lumină*, descifrarea unei serii de asemănări și deosebiri față de celelalte ființe/*desculț și cu capul gol*, cu laudă acelor, care folosesc limbajul vorbit și posedă imaginea sufletului/*sămânță*. Aflarea sorții/*cetire în palmă* devine o încercare a rodirii prin *cântec/aruncată, cântată*, puse sub semnul interogației asupra *destinului/fortunei*. Cred că mâna reprezintă idealul epocii contemporane, transmisia digitală fiind gata să creeze o altă lectură.³⁵

Poemul compus de Lucian Blaga sugerează existența unui limbaj secret, încifrat în liniile palmei, trăsături sub care *se ascunde* trecutul/*cealaltă zare* și viitorul/*celălalt țărnm*; TOATE locuiesc SUB SEMNELE, PĂMÂNTULUI/*uliți*, APEI/*țărnm*, AERULUI/*un vânt* și ale FOCULUI/*lumină*. Poetul înalță o laudă magică a celui care poate descifra cifrele tainice, semnele/*patruzeci de ani, șaptezeci și șapte de uliți* și corespondențele de tip simbolic ale durerii/*miere neagră, vei tăcea*.

Δ. semne ale destinului planetar:

Arta de a transmite informații magice se realizează prin asemănare și prin sugestia că partea reprezintă un întreg, se identifică partea din palmă cu ființa cosmică (*pars pro toto*). Omul cunoaște semnificația simbolică, prin contemplarea **mâinii**. După cum apa purifică, **mâna** ajută la comunicarea cu puteri superioare (prin *rugăciune, amenințare*), tot așa rememorarea prin cuvinte a funcțiilor și liniilor **mâinii** are funcție terapeutică și ajută la strategia de liniștire, de depășire a momentelor existențiale ambigue, nesigure, confuze. Ritmul existențial apare situat sub o zodie, permanent raportabilă la noi înșine, zodie bazată pe legi și pe număr, ca relație dintre nume și numere vizibilă în corpul uman.

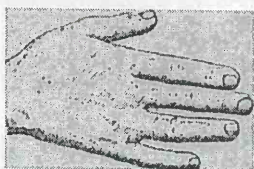
Emblema comunicării umane rămâne raportată la **formele mâinii**³⁶, imagini proiective ale destinului. Aceste *patterns*, schelete semantice pentru dialog, anunțat în CETIRE, utilizează un sens comparat și reactualizează cunoștințele latente despre mentalul colectiv.³⁷ Cu privire la liniile **palmei**, imaginarul trimite către arborele *palmier*.

Δ. semne ale destinului vieții și morții:

Chiromanția transmite informații aparent tainice despre forma concavă a mâinii, *palma* din latinescul *palma/palmier, Areaceae*.

TIPURI DE MÂINI

Mâna elementară nu a efectuat decât munci dificile: are degete groase fără suplețe, degetul mare, policarul întors în sus. Este mâna curentă, linii puține, palma largă, degete și unghii scurte, buricele degetelor plate, dar arată OAMENI BUNI ȘI GENEROȘI.

Mâna practică, spatulată, este întâlnită la majoritatea oamenilor dominați de instincte, ce prețuiesc abundența și eleganța în confort. Oamenii cu mâna spatulată sunt încrezători în ei înșiși, înzestrați cu o inteligență suplă, dominați de aspectele practice ale vieții, activi, întreprinzători, mai mult spirituali decât tandri. **Mâna practică** se cunoaște după cea de a treia falangă a degetelor, care are forma unei lopeți, mai mult sau mai puțin lungă: arată OAMENI LUCIZI ȘI CLARI.

Mâna artistică, cu degetele conice, prezintă variante: cu palma de o mărime potrivită, cu degetul mare, policarul mai mic — privește frumosul în formă; mâna largă, groasă și scurtă, cu pusul mare, denotă spirit de grandoare, prețuirea bogăției cu succese datorate șansei. **Mâna artistică** este subordonată instinctului, fără ca rațiunea să fie pentru ea altceva decât frumusețea ideilor și lucrurilor. Forma va domina fondul. Individul cu mâna artistică va prefera ceea ce place. El nu concepe adevărul decât cu frumusețe de destindere, noutate, libertate; arată uneori OAMENI CU LIPSĂ DE ÎNCREDERE ÎN EI ÎNȘIȘI.

Mâna utilă are o dimensiune mijlocie, mai mult mare decât mică, degete noduroase cu falangele exterioare pătrate, adică cu câte două laturi care se prelungesc paralel. Nu trebuie să luăm în seamă curba în care se termină aproape toate degetele; arată OAMENI COERENȚI ȘI SINCERI.

Mâna filozofică are palma relativ mare, elastică și cu noduri la degete. Falanga exterioară, jumătate pătrată, jumătate conică, ce semnifică dragoste și nevoie de adevăr absolut, formează, din cauza celui de al doilea nod, un fel de spatulă ovoidă, care anunță înclinații spre utilitate. Degetul mare, policarul, este format din două falange de lungimi aproape egale, ceea ce semnifică mai multă logică decât spirit de decizie. Nodurile anunță deducție, arată OAMENI DE UN IDEALISM PROFUND.

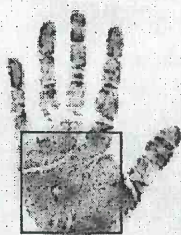
Mâna psihică este dintre toate cea mai frumoasă și cea mai rară. Ea este mică și fină.

Palma de mărime mijlocie are degete fără noduri sau cu foarte slabe nodulații, falangele extrem de lungi și subțiri, degetul mare elegant și mic. Ea este întâlnită la toate clasele, deși persoanele ce posedă această mână adesea riscă să rămână neînțelese și chiar disprețuite pentru aptitudinile lor minime spre munca manuală. Ele nu țin la formă, decât în domeniul artei. Persoanele cu această palmă prețuiesc virtutea mai mult decât știința; sunt atașate pentru operațiile de gândire, pentru idealitate, iubesc adevărul în dragoste și sublim; arată OAMENI DISPUȘI SĂ SE SACRIFICE.

Pentru palma de mărime mijlocie atracția ideală reprezintă un ghid mult mai sigur decât datoria, persoana se va caracteriza mai mult prin bogăția sentimentelor decât a ideilor. Persoanele cu această palmă sunt deficitare în ceea ce privește perseverența, spiritul de prevedere, de ordine și decență.

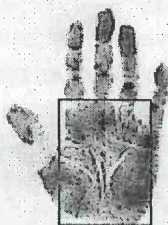
O palmă relativ mare, cu degete³⁸ netede, degetul mare moale, cu falange conice, semnifică o persoană dominată de plăceri, cu o frână morală slabă, spirit incapabil de a se elibera de supremația simțurilor. Persoanele cu această palmă îmbrățișează cu ușurință credința, deoarece sunt scutite de reținere, fără să fie împiedicate de la simțire; arată OAMENI TOLERANȚI ȘI PRIETONOȘI.

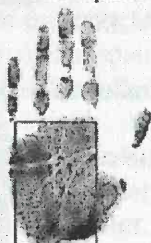
Mana de aer

Mana de pamant

Mana de foc

Mana de apa

Amprentele palmei în timp, oferă o evidență a schimbării caracterului, a existenței și a portretului psihologic:

- palma de **pământ** – pătrată cu degete scurte (aparține unor **oameni pragmatici, solizi, cu respect față de lege**);
- palma de **aer** – pătrată cu degete lungi (aparține unor **oameni cu minți vioaie, inteligenți, agitați, competitivi, cu capacitate de a învăța, de a asimila**);
- palma de **foc** – dreptunghiulară cu degete scurte – (aparține unor **oameni inteligenți, energici, dinamici, ambițioși**);
- palma de **apă** – dreptunghiulară cu degete lungi (aparține unor **oameni contemplativi, poeți, visători, artiști**).

Primele două **palme** (palma de **pământ**, palma de **aer**) aparțin unor persoane pragmatice, celelalte două tipuri de palme (palma de **foc**, palma de **apă**) trimit spre persoane care pun mare preț pe comunicare.

Mărimea mâinilor:

- **mâinile mari** = multe talente și multe țeluri în viață, persoană sociabilă;
- **mâinile medii** = persoane practice, echilibrate, raționale;
- **mâinile mici** = persoane egoiste, hotărâte să își atingă scopurile, se relaxează greu.

Dacă partea de **jos a palmei** este puternică, persoanele au resurse fizice, iar dacă **partea de jos a palmei** este dreaptă, oamenii sunt lipsiți de imaginație.

Unghiile pot fi puternice.

Persoanele care au **unghii tari** sunt curajoase. Au spirit de luptător. În schimb, oamenii care au **unghii moi** e posibil să nu aibă o viață atât de lungă, pe cât și-ar dori-o.

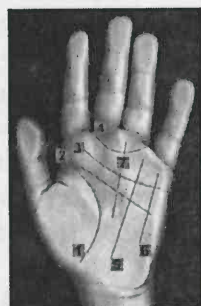
CE FORMĂ AU LINIILE?

Liniile ordonate din palmă sugerează o persoană echilibrată. Indicațiile formelor geometrice din **palmă**, încheietură și **pumn** primesc arii cu semnificații culturale diverse. Pentru a putea citi destinul din **mâinile** tale, trebuie să ții cont de mai multe caracteristici:

- cum ar fi dimensiunea **mâinii**,
- proporția **degetelor**, detalii necesare pentru a afla cât mai multe despre viitorul în aflarea destinului.

Mâna este un microcosmos, pitit în macrocosmos.

- 1: linia vieții, de **pământ** pentru chinezi;
- 2: linia capului;
- 3: linia inimii;
- 4: centura lui Venus;
- 5: linia solară;
- 6: linia lui Mercur;
- 7: linia norocului.

Mâna stângă este potențială pentru ghicire; mâna **dreaptă** indică individualitatea și potențialul de împlinire; unii pot spune cum este o persoană după **forma mâinilor**.

Persoanele **creative** au **mâini** în formă de evantai, iar sufletele sensibile au degete ascuțite și palme cărnoase. Nu există mult suport științific pentru astfel de

noțiuni la fel. Toate aceste forme de divinizare par să se bazeze pe magie simpatetică și citire la rece.

LINIA VIEȚII

Linia Vieții

➤ **linia vieții 1** înconjoară baza degetului mare, dacă **linia vieții are** ramificații la baza mâinii pot exista probleme genitale, dacă există o formă de lanț, există probleme gastro-intestinale.

- dacă **linia vieții pornește** sub degetul arătător, denotă o *persoană ambițioasă*;
- dacă **linia vieții este dreaptă fără întrerupere**, denotă o *persoană ambițioasă*
- dacă **linia vieții are linii** ca un lanț sau arată **ca un fir de păr** despicat, este necesară o atenție *specială la sănătate*;
- dacă **linia vieții este palidă**, arată o personalitate *limfatică*;
- dacă **linia vieții este foarte roșie**, arată o personalitate *violentă*; dacă **linia vieții este largă**, arată o personalitate cu *excese*;
- dacă **linia vieții este fină**, arată o personalitate un *caracter bine-călit*;
- dacă **linia vieții este strâmtă**, arată o personalitate o *constituție slabă*;
- dacă **linia vieții este lungă și bine marcată**, arată o personalitate cu *echilibru, optimism*);
- dacă **linia vieții este o linie scurtă** nu înseamnă neapărat o viață scurtă, ci o personalitate *nesociabilă*;
- dacă **liniile din linia vieții se intersectează** cu **linia capului** și a **inimii**, simbolizează griji și obstacole;
- dacă **linia vieții se unește** cu **linia capului** și a **inimii**, arată *un temperament dificil*, totuși o persoană *atentă și calculată*;

LINIA VIETII Cu cât este mai groasă, cu atât mai robustă este constituția fizică, scurtă (nu înseamnă o viață scurtă!).

LINIA CAPULUI

➤ **linia capului 2** stă sub **linia inimii**:

- dacă **linia capului** este o linie **lungă** și bine desenată, va trimite spre o persoană *specială, inteligentă*;
- dacă **linia capului** este **palidă**, arată o *personalitate* lipsită de acuitate;

linia capului

- dacă **linia capului** este **roșie**, arată o *personalitate cu atenție slabă*;
- dacă **linia capului** este **lungă**, arată o *personalitate cu imagine debordantă*;
- dacă **linia capului** este **groasă**, arată o *personalitate cu o gândire dinamică, rațională*;
- dacă **linia capului** este **subțire**, arată o *personalitate indecisă*;
- dacă **linia capului** este are o **bifurcație**, arată o *personalitate adaptabilă*;
- dacă **linia capului** este o linie simplă semnifică și o *personalitate lipsită de intelectualitate*;

LINIA INIMII

Linia inimii 3 este plasată orizontal sub patru degete:

- dacă **linia inimii** este **roșie**, arată un temperament *gelos*;
- dacă **linia inimii** este **albă**, arată *tulburări sanguine*;

- dacă linia inimii este **palidă**, arată *răceală și rezervă erotică*;
- dacă linia inimii este **puternic conturată**, arată o persoană *foarte sentimentală și preocupată de sexualitatea sa*;
- dacă linia inimii este **subțire**, arată o persoană cu relații *dificile și instabile emoțional*, are nevoie de stabilitate;
- dacă linia inimii este **plasată sub inelar**, arată *ușurință în sentimente*;
- dacă linia inimii este **plasată sub degetul mijlociu**, arată *noroc puțin în dragoste*;
- dacă linia inimii se **termină la rădăcina de sub degetul mijlociu**, arată o *personalitate orgolioasă*;
- dacă linia inimii se **termină la rădăcina de sub degetul inelar**, arată o *personalitate fricoasă*;
- dacă linia inimii se **termină la rădăcina de sub degetul arătător**, arată o *personalitate cu șansă erotică*;
- dacă linia inimii are **ramificații pe sub degetul mijlociu**, arată o *personalitate cu șansă onoruri, bogății*;
- dacă linia inimii are **ramificații în sus**, arată o *personalitate cu șansă*;
- dacă linia inimii are **ramificații în sus/arată o personalitate fără șansă**;
- dacă linia inimii este **scurtă**, arată o *personalitate lipsită de sensibilitate*;
- dacă linia inimii este **neclară**, arată *nehotărâre*;
- dacă linia inimii este o **linie lungă și bine desenată**, va trimite spre o *persoană specială, cu avere și reușită*;

CENTURA LUI VENUS

- **centura lui Venus 4** formează un arc de cerc între index și auricular arată *senzualitate*, preferință pentru *luxură*;
 - dacă centura lui Venus **nu este bine desenată** semnifică și o personalitate *cu succese speciale*;
 - dacă centura lui Venus **este bine desenată și dublă** semnifică și o personalitate cu succese exagerate, senzuală;
 - dacă apare o **cruce pe muntele lui Jupiter**, semnifică o **căsătorie reușită**, două cruci semnifică **două căsătorii**;
 - liniile din exteriorul palmei, între degetul mic și **linia inimii** arată **pasiunile**, citite de la baza degetului spre linie semnifică pasiunile în ordine cronologică.

Linia Solară

LINIA SOLARĂ

- **linia solară 5**, aflată între auricular și degetul mic, taie celelalte linii, glorie, indică o imaginație pronunțată, intuiție și vedere a prevestirilor,
- dacă linia solară este **prost aranjată și încâlcită**, linia solară arată răutate;

Linia Solară

LINIA LUI MERCUR

- **linia lui Mercur 6** pleacă de la degetul mic, paralel cu palma, indică starea sănătății;

LINIA LUI MARTE

- este rară; se găsește la baza de sus a **policelui** (*putere de a rezista, principii morale solide, prag înalt de sensibilitate la durere*);

Linia lui Marte

LINIA NOROCULUI, DESTINULUI

- **linia norocului 7** se termină la degetul mijlociu și începe la încheietură (*semnul destinului, dacă este pronunțat la plecare, noroc în tinerețe, dacă este pronunțat la sosire, noroc la bătrânețe*); linia destinului lungă și bine marcată arată **norocul de rege**;
 - dacă linia destinului este **groasă**, arată o *personalitate motivată și un bun conducător*;
 - dacă linia destinului este **subțire**, arată o *personalitate nestatornică, cu vitalitate slabă*;
- **palma fără linii** indică *indiferență*.

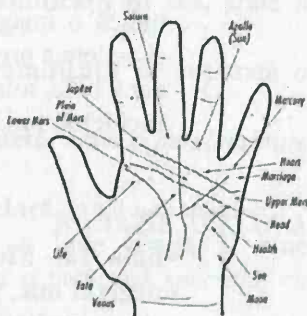

Linia Destinului

CE NUME AU DEGETELE?

Fiecare dintre **degete**, (din latinescul, *digitus*) Prin intermediul atingerii **degetelor** se transmite un mesaj, **palma** este o ființă vie, în care se ascund trăsăturile sufletului uman, în relație cu astrele și zeii și cu poziția și lungimea lor:

- **degetul mare** - Venus;
- **arătătorul** - Jupiter;
- **mijlociul** - Saturn;
- **inelarul** - Apolo, cu cât e mai lung, cu atât persoana este mai creativă;

➤ **degetul mic - Mercur.**

Degetele transmit o:

valoare **simbolică** deosebită,

➤ fie planetară:

1. policar - degetul lui Venus,
2. arătător - degetul lui Jupiter,
3. mijlociul - degetul lui Saturn,
4. inelarul - degetul lui Apolo,
5. degetul mic - degetul lui Mercur;

➤ fie valoare **socială** (**degetul mic**, *forță vitală, preziceri, descănțece, totalitatea persoanei, simbol al cuvântului, degetul mare, valoare sexuală* etc.).

Degetul lui Venus:

➤ **policar/degetul lui Venus;**

- dacă **degetul mare e drept** (*o persoană cu noroc, valoare sexuală*);
- dacă **degetul mare e gros** (*o persoană care nu face compromisuri*).

Degetul lui Jupiter:

➤ **arătătorul**, degetul lui Jupiter (*integrare în societate, comandă*), degetul arătător ar fi bine să fie **lung**.

- dacă degetul arătător este **lung și încovoiat** (*autoritate, înseamnă că e vorba de un om puternic, viață lungă*);
- dacă degetul arătător este **scurt și, poate, mai cărnos** (*o persoană timidă, care ca avea noroc la bani*).

Degetul mijlociu:

➤ degetul **mijlociu** indică prosperitate (*capacitate de concentrare, reflecție*).

- dacă degetul mijlociu este **lung** (*persoană prosperă*);
- dacă degetul mijlociu e **mai lung** (*cu atât mai bine*);
- dacă degetul **mijlociu este foarte lung** (*un grad ridicat de responsabilitate*).

Degetul lui Apolo:

- **inelarul**, degetul lui Apolo (*calități și defecte ale zeului Apolo, talente, ridicare socială și morală*). **Inelarul** trebuie să fie mai scurt decât cele două degete menționate mai sus. Altfel, e vorba de o persoană orgolioasă,
 - dacă **inelarul** este **deformat** (*persoană vicioasă*);
 - dacă **inelarul** este prea mare (*persoană extravagantă*);

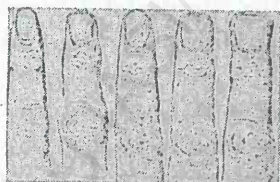
*Îngerii norilor îmi coborau pe șira spinării,
Îngerii viermilor mă încălțau cu sandale.*

Nichita Stănescu, *Mâna cu cinci degete*.

Degetul lui Mercur:

- **degetul mic/degetul lui Mercur** (*forță vitală, preziceri, descânțece, totalitatea persoanei, simbol al cuvântului, simț practic, sensibilitate*),
 - dacă **baza degetului mic** iese în afară (*persoana este nervoasă, extenuată fizic*);
 - când **curba mâinii** este **convexă** (o persoană ce are capacitate creativă)
 - aspectul degetului mic arată cum va fi bătrânețea:
 - dacă degetul mic e **lung** (talente comunicative, va fi bine când va fi bătrân);
 - dacă degetul mic e **scurt** (persoana se va înfrunta cu probleme).

CE FORMĂ AU DEGETELE?

Degetele pot fi netede, cu noduri, ascuțite, pătrate, spatulate.

Degetele pot fi **OBIȘNUITE**, pot fi cu **NODURI** (aparțin unor oameni chibzuți, calculați). Nodul plasat la prima falangă indică aptitudine filozofică.

Degetele **ASCUȚITE** anunță sentimente poetice, imaginație, entuziasm, plăcere pentru ordine, exactitate.

Degetele **PĂTRATE** indică persoana pasionată pentru ordine, metodă, pentru ca totul să fie făcut repede, minuțios.

Degetul **SPATULAT** indică atașament pentru activități morale, independență, plăcere pentru sporturi, aptitudini pentru invenții. Adesea sunt obsedați de idei negre.

Degetele au forme în funcție de vârfurile degetelor:

- **pătrate** = gândire metodică, creativitate scăzută;
- **ascuțite** = fragilitate, sensibilitate (*proprie artiștilor*);
- **conice** = persoane flexibile, diplomate;
- **în formă de spatulă** = energie, inventivitate, persoane care gândesc rapid (*proprie inventatorilor*).

Spațiul dintre degete arată calități și defecte: un spațiu **mare** între ele (*risipă*), un spațiu **perfect unit** (*economie, avarii*), un spațiu echilibrat arată facultăți *bine dezvoltate*, un spațiu cu **anomalii** (*dezechilibru*).

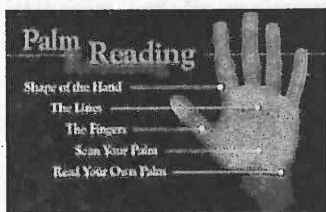
RELAȚIA DINTRE DEGETE

Degetul **arătător** este cel mai intim legat de vorbire, participând activ, alături de cuvântul rostit, la comunicarea în fața unei persoane, dar mai ales la disputele publice. Nu întâmplător, francezii îl numesc și *mâitre de la parole*.

- dacă **degetul mare** formează un unghi **ascuțit** față de arătător (*o persoană docilă*),
- dacă **degetul mare** formează un unghi **drept** față de arătător (*o persoană cu dorință de independență*),
- dacă **degetul mare** formează un unghi **obtuz** față de arătător (*o persoană cu spirit rebel*),
- dacă **inelarul** e mai lung decât arătătorul (*o persoană înclinată către știință, matematică*),
- dacă **inelarul** e mai lung decât arătătorul/femeie (*menopauza poate veni mai devreme*),
- dacă **inelarul** e mai scurt decât arătătorul (*o persoană cu talent la scris, însă poate fi depresivă*),
- dacă **inelarul** e mai scurt decât arătătorul (*atenție la afecțiunile*

cardiovasculare),

- dacă **inelarul** e egal cu arătătorul (o persoană cu o fire calmă, dar puternică).

Falanga din vârf, unghia, cea mijlocie și de bază. Dacă **falanga din mijloc** e mai scurtă, e vorba de un visător; când cea de jos e rotunjită, este un materialist. Cei care au degete **subțiri și tari** sunt severi; cei care au degete ca niște **picături de apă**, au simț tactil.

Și cele trei falange ale fiecărui **deget** au atribuții și calități particulare:

- **degetul mare, policar:**
 - ⤴ instinctul vital – *prima falangă*;
 - ⤴ gândirea logică – *a doua falangă*;
 - ⤴ voința – *a treia falangă*;
- **degetul arătător:**
 - ⤴ voluptate și artă – *prima falangă*;
 - ⤴ glorie – *a doua falangă*;
 - ⤴ spiritualitate – *a treia falangă*;
- **degetul mijlociu:**
 - ⤴ ambiție – *prima falangă*;
 - ⤴ fantezie – *a doua falangă*;
 - ⤴ concentrare – *a treia falangă*;
- **degetul inelar:**
 - ⤴ corectitudine – *prima falangă*;
 - ⤴ spirit lucrativ – *a doua falangă*;
 - ⤴ idealuri – *a treia falangă*;
- **degetul mic:**
 - ⤴ comerț – *prima falangă*;
 - ⤴ arta comunicării – *a doua falangă*;
 - ⤴ cunoaștere inițiativă – *a treia falangă*, aparține oamenilor înzestrați cu o judecată promptă, care reacționează după prima impresie și trec imediat la acțiune.

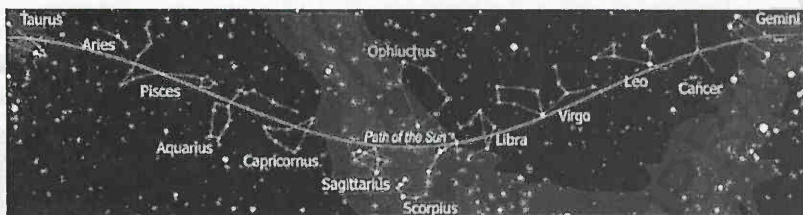
Expresiei românești *a nu-i putea ajunge (cuiva) nici la degetul mic* - a nu se putea compara cu cineva în privința capacității,

comportării, valorii etc., îi corespunde în limba rusă expresia *не стойт чего-либо мужчину*. **Mizinec** este denumirea **degetul mic**, împrumutată și în limba română, unde mezinul este fratele cel mic/**Prâslea**, ce se dovedește atât de isteț în comparație cu frații săi mai mari în basmele populare. Ca etalon al puterilor psihice și fizice ale persoanei, degetul mic participă la întrecerea (*cândva rituală*) a tragerii în degete, de unde a răsărit și expresia *a se trage în degete*. Expresia românească *a nu mișca nici un deget* și corespondentul ei în rusă, *пальцем не шевельнуть*, cu sensul de *a nu face nimic, a nu lua nici o măsură*, are, desigur, în vedere capacitatea degetelor de a coordona acțiunile umane și a le influența prin magia gestului.

Lucrurile acestea se referă mai ales la degetul mic, deoarece în franceză, în asemenea situații se spune: *remuer le petit doigt*. În lumea frigiană, iar mai târziu, și la alte popoare ale bazinului mediteranean, era răspândit gestul compus din degetul arătător și cel mic ridicate, iar restul degetelor strânse în pumn, ca semn al *Încornoratului*, folosit în unele țări, de pildă, în Italia, și ca mijloc apotropaic împotriva deochiului. Probabil, tot o funcție de ajutor, de a apăra conținutul paharului de un **ochi rău** sau de o altă vrajă, este și gestul cunoscut la mai multe popoare din Europa de a ține **degetul mic** ridicat atunci când duc la gură un pahar sau o cană cu băutură. De aici derivă și expresia folosită de englezi *lifting the little finger - a ridica degetul cel mic, a bea*.

Așadar, degetele mâinii și expresiile limbii, care conțin în structura lor descripțiile gesturilor digitale, posedă o seamă de conotații, care pendulează între sacru și profan, între benefic și malefic, aidoma întregului edificiu al culturii umane, ale cărei limite extreme sunt Binele Suprem (Dumnezeu) și Răul Absolut (Diavolul). Unele situații simbolice intermediare se păstrează între *DIGITUS DEI* (*Mâna lui Dumnezeu*), care i-a călăuzit și i-a ajutat pe evrei în **Exodul** lor din Egipt (*Exodul*, 8, 19), și *DIGITUS DIABOLI*, de care se leagă marile răătăciră ale minții și ispitele inimii, generatoare a faptelor.

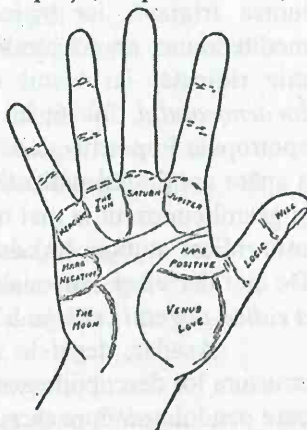

CE FORMĂ AU MUNȚII?

Munții sunt părțile carnoase din **palma**. Diviziunile palmei arată egoul conștient spre degetul mare, spre **police**, și cel inconștient spre degetul mic. Diviziunea pe orizontală presupune la baza degetelor creativitate, spiritualitate, curaj și spre braț energie vitală și forță fizică:

MUNTELE LUI JUPITER

- **muntele lui Jupiter** (se află *la rădăcina arătătorului*), reprezintă ego-ul, ambiția, simț al dreptății, respect de sine, conștiința valorilor:
 - dacă muntele lui Jupiter este **mare** (*persoana este încrezătoare și ambițioasă*);
 - dacă muntele lui Jupiter este **bine reliefat**, (*personalitate care poate să comande, leader*),
 - dacă muntele lui Jupiter este **plat** (*personalitate ușor de influențat*);
 - numărul **mare de linii**, ce brăzdează muntele lui Jupiter (*arată o personalitate cu viață agitată, dar foarte interesantă*);
 - dacă liniile ce brăzdează muntele lui Jupiter sunt **verticale** (*arată o personalitate cu succes în viață*);
 - dacă liniile ce brăzdează muntele lui Jupiter sunt

orizontale (arată o *personalitate* căreia îi va fi necesară o luptă);

- dacă liniile ce brăzdează muntele lui Jupiter sunt **mărunte** (arată o *personalitate* cu dificultăți în carieră).

MUNTELE LUI SATURN

- **muntele** lui Saturn (se află la rădăcina degetului mijlociu):
 - dacă muntele lui Saturn este **bine reliefat** (arată o *personalitate serioasă*);
 - dacă muntele lui Saturn este **mare** (arată o *personalitate* cu dispoziție mohorâtă);
 - dacă muntele lui Saturn este **ușor rotunjit** (arată o *personalitate* cu talent muzical);

MUNTELE LUI APOLO

- **muntele** lui Apolo (se află sub inelar):
 - dacă muntele lui Apolo este **mare** (*veselie, sociabilitate, emotivitate, frumos*),
 - dacă muntele lui Apolo este **obișnuit** (persoana are *succes și fericire*);

MUNTELE LUI MERCUR

- **muntele** lui Mercur (e plasat sub degetul mic):
 - dacă muntele lui Mercur e **mare** (persoana posedă *intuiție, șiretenie*);
 - dacă muntele lui Mercur e **bine proporționat** (persoana iubește *libertatea*);
 - dacă muntele lui Mercur e **prea mare** (persoana *se plictisește ușor*);
 - dacă muntele lui Mercur e **prea înalt** (persoana *ia totul cu ușurință*);
 - dacă muntele lui Mercur este **prea mic** (persoana e *timidă*);

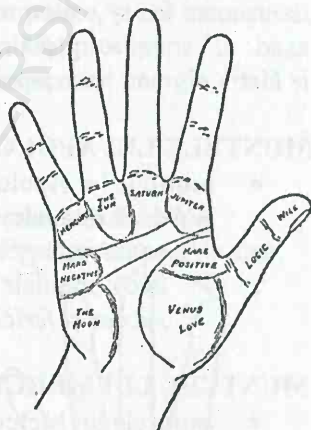
MUNTELE LUNII

- **muntele** Lunii (e plasat în opoziție cu muntele lui Venus):
 - dacă muntele Lunii este **normal** (persoana este

- *creatoare, visătoare*);
- dacă muntele Lunii este **dezvoltat** (persoana posedă *sensibilitate, blândețe*);
- dacă muntele Lunii este **pronunțat** (persoana posedă o *imaginație ieșită din comun*);
- dacă muntele Lunii este **moale** (semnul este *nesemnificativ*);

MUNTELE LUI VENUS

- **muntele lui Venus** (e plasat *între degetul mare și linia vieții*):
 - dacă muntele lui Venus este **plin și rotund** (persoana are un *comportament entuziasm, viril, energic*);
 - dacă muntele lui Venus este **îngust și plat** (persoana are un *comportament plin de inhibiții, sentimente vulnerabile*);
 - dacă muntele lui Venus este **elastic** (persoana are un *comportament excelent*);
 - dacă muntele lui Venus este **moale** (persoana este *leneșă*);
 - dacă muntele lui Venus este **mare** (persoana este *lăudăroasă*);
 - dacă numărul **de linii** ce brăzdează muntele lui Venus este **mare** (*senzualitate, excese*);
 - dacă numărul **de linii** ce brăzdează muntele lui Venus sunt **dese** (*rafinament sexual*).

MUNTELE LUI MARTE SUPERIOR

- **muntele lui Marte superior** (e plasat *deasupra muntelui Lunii*):
 - dacă muntele lui Marte superior este **bine dezvoltat** (*putere de a rezista, principii morale solide, prag înalt de sensibilitate la durere*);

MUNTELE MARTE, INFERIOR

- **muntele** Marte inferior (e plasat deasupra *muntelui lui Venus*), dezvoltă indicii cu privire la curajul fizic:
 - dacă muntele lui Marte inferior este **bine dezvoltat** (*curaj, luptător*);

MUNTELE LUI NEPTUN

- **muntele** lui Neptun, este foarte rar dezvoltat, este plasat între muntele lui Venus și al Lunii;

CÂMPIA LUI MARTE

- **câmpia** lui Marte, face legătura între Marte superior și Marte inferior:
- când câmpia lui Marte este **moale** (semnifică *lene, indolență*).

CE FORME GEOMETRICE APAR?

Semnificația munților apare augmentată de **linii** și **bare**, **grilele** transformă calitățile în defecte, adeseori obstacole. În observația mâinii, se urmărește dacă **stelele** și **crucile** sunt clar desenate. **Crucea** și **steaua** au aceeași semnificație, **triunghiul** sugerează capacitatea de a calcula.

Pătratul este un semn de protecție, **insula** semnifică o cădere; **barele**, care taie liniile, anunță obstacole; **punctele**, **cercurile** anunță obstacole ușoare, perturbații.

O **stea** în centrul muntelui lui Venus anunță fericire în dragoste, iar o **cruce** - o singură iubire. O **stea** la baza celei de a doua falange a **policelui**, în afara muntelui lui Venus, este semn de nefericire sexuală, ori dacă steaua se găsește la baza muntelui lui Venus, fără să fie legată de linia vieții, indică despărțire. O **stea** pe muntele lui Saturn indică preferința pentru înșelătorie, o **stea** în mijlocul muntelui Lunii indică accidente acvatice, spre falangă steaua indică operații chirurgicale; dacă sunt multe stele și cruci pe muntele lui Venus, semnifică pierderi ale persoanelor dragi; o **stea** pe muntele lui Jupiter semnifică căsătorie; pe muntele lui Saturn, anunță superstiții și misticism; pe muntele Soarelui, stelele anunță

dificultăți; pe muntele lui Mercur, steaua anunță aplecare spre minciună; pe muntele lui Marte, steaua sugerează accident cu armele; pe muntele lui Saturn, steaua indică moarte violentă.

Pătratul este un semn de protecție; pe muntele lui Venus indică celibat; pe muntele lui Saturn, arată protecție față de scurtimea existenței; pe muntele lui Mercur, arată aptitudini de excepție.

Un **triunghi** pe muntele lui Venus arată o personalitate cu șarm și infidelă; pe muntele lui Jupiter, arată perseverență; pe al lui Saturn, arată fatalitate; pe muntele lui Mercur, o carieră de negustor; pe muntele lui Marte, o configurație militară.

O **insulă** reprezintă o cădere morală; adulter, pe muntele lui Venus; pe muntele Lunii, arată presentimente.

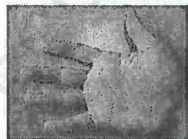
Punctele albicioase și **găurile** sunt de rău augur; linii pe muntele lui Venus indică boli; pe muntele lui Jupiter, riscuri în serviciu, orgoliu; pe muntele lui Saturn, indică dificultăți în destin.

Când pielea palmelor e mai **galbenă**, poate fi un semn de boală. Dacă pielea e mai **roșie**, înseamnă ca te enervezi repede. Cel mai bine e să ai **pielea roz**; e de preferat să ai mâinile **mai plinuțe**, mai cămoase și nu slabe, osoase: există o clasificare cu șase tipuri de mâini. Cei care au mâinile osoase, slabe sau cu spații între degete, vor avea o viață mai dificilă, cu mai multe obstacole și vor fi nevoiți să muncească mai mult pentru a reuși.

Succesul, prosperitatea și norocul e de partea celor care au mâini cămoase, unde nu se observă oasele, unde degetele **sunt apropiate și pielea e moale**. Ei vor avea o viață mai ușoară.

Linii orizontale pe muntele lui Jupiter indică necazuri în familie, ori decepții pentru celibatari.

Includerea în comunicarea artistică a diferitelor serii de **mantică**, de secrete, poate fi infinită, în funcție de felul în care semnul lingvistic este simțit ca **semnal** (*nu se citesc toate semnele*), ca **simptom** (*ce boli există?*) la nivel **simbolic** (*ce căi vei parcurge?*), ca **index** (*care sunt direcțiile?*), ca **image** (*apar spirale, stele și cercuri*), **numele** (*ce litere apar?*).

Mână dreaptă de bărbat.

A da pe mâna cuiva

Michelangelo (1475-1564), *David* ESTE O PARTE A UNEI STATUI, care ar sugera plastic un chip grecesc, cu figura încordată, precum membrele, înaintea unei lupte cu un dușman mult mai puternic fizic

Pentru domni

DIALOG:

SUNT SEMNELE DIN PALMĂ un mod de informare?

da!

„Mi-am dus mâna la sprânceană, la tâmplă și la bărbie,
dar *mâna* nu le mai știe.”

Nichita Stănescu, *Leoaică tânără, iubirea*

Δ. Cuvinte cheie: mesaj non-verbal, mesaj verbal, artistic, expresii verbale și NOROC, direcții ideale, mesaje numerice, simbolice, politice, mesaje din vise, mesaje secrete prin grup social, mesaje de iubire

mâna este mediu de transmitere pentru diferite tipuri de mesaje:

Mărcile, emblemele, insignele, semnele, scrierea și punctuația, semnele numerice, logo-uri, filigrane, semne alchimice, cabalistice, pictograme sunt o formă de **comunicare non-verbală**, printr-un

mesaj diferit: *auditiv, vizual, olfactiv și gustativ, de mișcare, caloric*. Gesturile **mâinii** și mișcările *degetelor* trimit spre **simboluri** deosebite a artei de a stăpâni propriul trup și de a comunica cu *ceilalți*. Ca ființă bipedă, omul **comunică prin semne verbale, orale sau scrise**. Vibrațiile sunt transformate în mesaje electrochimice, prin mai multe canale, simultan sau succesiv (se realizează coduri (*feluri de aranjare*): cinetic, social, costume, accesorii, verbale și muzicale (dirijorul comunică nu doar prin muzică, ci și prin balet: *prin mâini, brațe, cap și ochi*, concertul este văzut, nu doar auzit).

Forma de percepere se numește *decodificare a codificării (conștiente și inconștiente)* de către privitor, a unui anumit set de semne.

Alături de **semne non-verbale**: *ridic mâna, strâng mâna, dau din cap, vă fac semn cu palma să stați jos; fie râd, fie zâmbesc*, ating palmele, se folosesc semne **verbale** (cuvântul spus sau scris, un ecuson). Alături de cunoașterea științifică, transmisă prin școală apare, există și una **secretă**, bazată pe aparentă ghicire, de fapt o **corelație cu semnele mai puțin vizibile, detalii**; oricare ar fi, însă, motivația aparentă, secretul încâtușează, taie punțile cu exteriorul, iar în interior „minează” celelalte preocupări și ajunge să devină el însuși esența persoanei, a grupului sau a actului exercitat, a lucrului, a fenomenului etc.

Pictura, sculptura, grafica sau fotografia surprind uneori imagini corporale de tip **simbol**, exploatate și redată ca repere culturale. Mesajele **non-verbale** (oamenii comunică prin numeroase canale, unele acustice, somatice și artificiale și altele în coduri artistice, vizuale și auditive, în care intră vorbirea, muzica și efectele sonore) devin **verbală** (*cu ajutorul limbajului*), și **corpul** uman este un instrument de comunicare special:

- **natural** (*depinde de existență, expresii faciale, mișcări ale membrelor, posturi*) și
- **cultural** (*dansul, clownii, mimii*).

Acest limbaj cu semne ale propriului corp poate să depindă de o situație genetică ori de o situație referitoare la tensiunea psihică (*în fața unui exercițiu cu public sau cu prieteni*).

MÂINI DE CONSTRUCTOR, ZUGRAV!

măinile devin mesaje ale artei:

„Exercițiile fizice nu sunt exclusive, ele nu țin cont de granițe, vorbind o limbă universală sunt apanajul tuturor locuitorilor Terrei”, observa un autor care, prin cunoaștere, pornind din antichitate, străbate civilizațiile precolumbiene ale celor două Americi, poposește în Asia și Europa, ajunge în perioada contemporană, în care mișcările par mai lucrate, rod al atâtor veacuri de perfecționare.

SUPORTUL, MĂRIMEA, PLASAREA, CONTEXTUL MAGIC:

1. **Arătătorul** e un deget imperativ, chemător și demascator, înzestrat cu atributele voinței supraumane, deoarece este degetul lui Jupiter. Cu el îndepărtăm pe cineva când îl dăm afară dintr-o încăpere, ținându-l cu drept, cu palma în jos (cf. expresia rusească *указать кому-либо на дверь* = *a arăta cuiva ușa*), iar în formă îndoită, cu mișcări repetate, dar cu palma îndreptată în sus, chemăm pe cineva să se apropie. Pe o arie întinsă a Europei, funcționează un tabu sau o regulă a eticii comportamentale: interdicția de a **arăta cu degetul spre** o persoană, iar, uneori, și spre un lucru. *A arăta (pe cineva) cu degetul* se spune despre cineva pe care lumea îl disprețuiește pentru faptele sale. Gestul arătării cu degetul era nu numai semnul dezaprobării și un gest nepolitic, dar și unul extrem de periculos, deoarece atrăgea mânia zeului suprem asupra obiectului sau asupra persoanei arătate, așa cum reiese din următoarea zicală a poporului rus: *Не указывай на чужой двор пальцем, не указали бы на твой виллами* - *Nu arăta cu degetul o casă străină, să nu îndrepte alții furcile spre casa ta*.

2. În Anglia se interzice **indicarea cu degetul** nu numai a unei persoane, ci și a corăbiilor care pleau în larg, de teama abaterii unor nenorociri asupra lor.

3. Considerate drept adevărate protuberanțe a energiilor

emanate de persoana umană, dar și **antene de contact** cu lumea înconjurătoare, degetele, în general, iar degetul arătător în mod special, participă la procesul cunoașterii și asimilării lumii din jur. Valențele cognitive ale degetelor sunt reflectate în multe expresii de tip gestual: *a încerca marea cu degetul, a nimeri (ca Ieremia) cu oiștea în gard, a pune degetul pe rană, a privi printre degete, a ști (a cunoaște) ceva pe degete, a juca pe cineva pe degete, a scoate din deget (din burtă), a avea pe cineva la degetul mic* etc.

Conținutul unei părți a expresiilor citate ne indică faptul că degetele erau implicate în actele magiei de contact sau ale celei simpatetice. „Alfabetul digital – scrie R. Graves – era utilizat și de vrăjitoarele Evului mediu, deoarece rapoartele Inchiziției menționează existența unor înțepături tainice pe degetele femeilor osândite.”

4. În practicile magice, în cultele fertilității, ale fecundității și în magia erotică erau implicate, într-un fel sau altul, toate **degetele mâinii** (mai ales ale celei **stângi**). Primele trei degete participau la acte simbolice cu un caracter predominant sacru și benefic. Dovadă în acest sens este faptul că tocmai ele intră în alcătuirea crucii, folosită în rugile majorității creștinilor, care reprezintă un străvechi gest ritual-religios precreștin. Dacă astăzi semnificația crucii, formată cu cele trei degete, este Sfânta treime, la popoarele vechi, împreunarea lor simboliza o interacțiune și o îngemănare activă a trei principii: **degetul mare (policele)** - Venus (*înmulțirea rodnică*), **degetul arătător** - Jupiter (*ocrotirea divină*), **degetul mijlociu** - Saturn (*ploaie*).

5. **Degetul mijlociu** (numit scurt: *mijlociul*) este consacrat din vechime lui Saturn - zeul bogăției, rodniciei pământului, ce domnea în vremurile mitice ale “veacului de aur”. Și acestui deget i se acordă un simbolism falic, deoarece configurația mâinii, alcătuită din degetul mijlociu **întins** (el este cel mai lung dintre degetele mâinii), iar restul degetelor strânse, figurează organele genitale masculine, de unde denumirea lui latină *digitus impudicus* sau *digitus infamus*, deoarece întinderea de către împărat a acestui deget, pentru a fi sărutat de anumiți supuși, era considerat un gest de suprem dispreț și desconsiderare. El era însă și un gest apotropaic, aidoma celui constând din pumnul strâns în așa fel încât **degetul mare (policele)** să iasă în afară printre degetul **arătător** și cel **mijlociu**, de

la care au derivat expresiile: *cotul și pișcotul, a da cu tifla, a da cu tifla pe la spate se alege cu ciuca, în față te linge - în dos te frige, a trimite la dracu, ori pur și simplu englezescul give a fig - a nu primi nimic.*

Expresia românească *a da cu tifla*, care corespunde parțial expresiilor cu *figa (smochin)*, este descripția unui gest cu substrat magico-sexual, astăzi batjocoritor, care constă din palma întinsă cu **degetul mare** apropiat de vârful nasului și cu celelalte degete desfăcute și agitate aidoma cântării unui fluier, în semn de sfidare și dispreț, gest nelipsit de un anumit subtext sexual. *Fig(a)* este una din denumirile smochinului și a smochinei, arbust fructifer adesea pomenit în *Biblie*, unde figurează ca simbol al rodniciei. După unii interpreți ai *Vechiului Testament*, smochinul (și nu mărul) este pomul cunoașterii binelui și al răului din Paradis. Adam și Eva și-au acoperit goliciunea cu frunză de smochin (și nu cu frunză de viță-de-vie).

Frunza de smochin, trilobată în vârful ei, foarte asemănătoare cu crinul regal din emblema regilor Franței, figura un principiu masculin și falic. Fructul smochinului (smochina) era asociat mamei și figura un principiu feminin, iar combinația frunzei și a fructului, răspândită în vechea cultură ebraică, simboliza îmbinarea celor două principii opuse și complementaritatea lor fecundă. Despre substratul *rușinos* al frunzei de smochin (*fig, figa*) ne vorbește următoarea întâmplare din istoria anecdotică a Europei: Împăratul romano-german Frederic I Barbarossa (1123-1190), după ce a înăbușit răscoala milanezilor din 1162, a poruncit tuturor locuitorilor acestui oraș să vină, sub amenințarea pedepsei cu moartea, să sărute o frunză de smochin lipită de crupa unui măgar.

7. Conotațiile magico-simbolice și valorile numenal-esoterice sunt predominante mai ales la ultimele **două degete** ale mâinii. Cel de-al patrulea deget al mâinii se numește **inelar**, din motive bine cunoscute mai ales de femei. Explicația acestui fapt o găsim la Macrobius, care susține că acest obicei are o dublă explicație: una de tip pragmatic și alta de tip sacral. Considerentele practice sunt legate de faptul că acest deget participă într-o măsură mai mică decât restul degetelor la diferite operații manuale și, ca atare, verigheta e mai ferită pe acest deget. Pe de altă parte, **degetul inelar**, mai ales cel de la **mâna stângă**, are o vână care comunică direct cu inima - "sediul tuturor sentimentelor". **Ocotind degetul, inelul apără și**

menține sentimentul dragostei și al atașamentului solidar.

8. Degetul inelar era dedicat lui Apollo - zeul luminii solare, de aceea, verighetele trebuiau să fie de aur - metal simbolizând lumina astrului zilei, regalitatea și înțelepciunea. Credințe asemănătoare existau și la egipteni, care îl asociau numărului sacral șase, număr "plin, divin și perfect". Apollo era și un zeu vindecător, iar **inelarul** se numea la romani și *digitus medicinalis* (deget medical), deoarece medicii antici, iar apoi și vracii, și farmaciștii Evului mediu, amestecau cu el diferite unsori tămăduitoare și tot cu el le aplicau pe rana bolnavului.

9. Poate și în virtutea legii inversării contrariilor, specifică gândirii mitico-simbolice, în care noțiunile de mic-mare, slab-puternic se inversează, piticul din basm dovedindu-se mai isteț și mai puternic decât uriașul, **degetul cel mic de la mână** (*auricularul*) este învestit cu deosebite însușiri magico-profetice. El era dedicat zeului Hermes - mijlocitorul dintre cei vii și cei morți, patronul artelor și cunoștințelor oculte. Numele *auricular* (fr. *auriculaire*) este legat de unii etimologi de latinescul *aurum*. Asemenea legătură nu poate fi total exclusă, deoarece, în vechime, inelele puteau fi purtate și pe acest deget, precum apare în poezia eminesciană:

*Pune gura lui fierbinte pe-a ei buze ce suspină,
Și inelul scump îl scoate de pe degetul cel mic.*

Denumirea de **auricular** trebuie legată, în primul rând, de *auricula/ureche*", datorită faptului că acest deget servea la destuparea dopurilor de ceară din urechi. Gestul nu a trecut neobservat de cei vechi, deoarece acest contact frecvent și direct între organul ascultării (*urechea*) și cel al pipăitului a dus la credința că **degetul cel mic** devine un important vehicul al informației, un fel de confident al urechii. La anglo-saxoni, el se numește *ear-finger* (*degetul urechii*). De aici derivă și zicala franceză despre omul care a obținut niște informații dintr-o sursă necunoscută că *son petit doigt le lui dit/a aflat de la degetul lui mic*, ca și zicala asemănătoare englezească *my little finger told me that*, susținute probabil și de credința populară că mâncărimea sau furnicătura în degetul mic prevestește ceva pe cale să se întâmple.

Poeții celți și preoții druiți, pentru a obține o stare de concentrație maximă și de inspirație profetică, își astupau urechile cu

degetele mici de la mână. De aceea, în multe culturi, degetul mic este simbolul dorințelor secrete, al puterilor oculte și al divinației. La populația bambara din Africa, el este *fiul celorlalte degete* și conține *nyama*, adică forța vitală a restului **degetelor**, fiind folosit în actele de divinație și la aruncarea zarurilor. Numai în acest context simbolic putem înțelege sensul expresiei germane *et was im kleinen Finger haben* sau a celei englezești *to have it at one's fingers' ends*, care s-au împământenit și pe solul limbii române, datorită mai ales versurilor eminesciene: “

*Uscățiv așa cum este, gârbovit și de nimic,
Universul fără margini e în degetul lui mic.*

Expresia *a avea (a fi) ceva în degetul (cel) mic*, cu sensul *a cunoaște ceva foarte bine*, unde auricularul e un simbol al cunoașterii, este întregită și de alte expresii frazeologice, și de gesturi comportamentale, în care e implicat degetul cel mic, devenit un fel de marcă sau o sinecdocă a persoanei umane. Ea există și în limba poloneză: *W maly m palcu*.

Între metodele, care traversează istoria, descrierea omului se deplasează pe trei direcții, oamenii în mod normal își folosesc mâinile lor numai ca să suplimenteze transmiterea ideilor prin vorbire:

- **practică**, unde performanța depinde de selecția naturală,
- **religioasă**, magică, care depinde de o Divinitate,

Rodin, *Mâna lui Dumnezeu*, *a Diavolului*, *mâna din mormânt*

- direcție **științifică**, în care, prin intermediul științelor (matematica, anatomia, filosofia, psihologia), chiar prin studierea evoluției umane³⁹ se ameliorează formele corpului, pentru a ajunge la transformarea sufletului omului, prin intermediul **mâinii și al tainelor**:

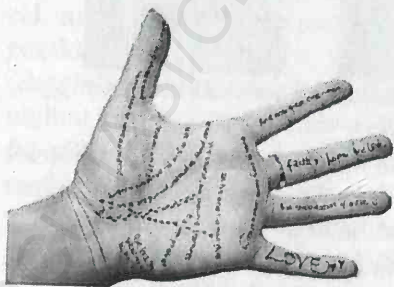
- **limbaj:** propozițional, organizat pe baza unor reguli;
- **folosirea uneltelor:** manufactură pentru îmbrăcăminte, mâncare;
- **cultură:** social determinată;
- **conștiința reflexivă:** să cunoască ce unii cunosc;
- **implicarea etică:** cunoașterea sensului de rău și bine;
- **impulsurile estetice:** cunoașterea sensului timpului;
- **implicarea metafizică:** probleme transcendente, vizibile sau senzoriale, rostul vieții.

A. semne ale mâinii în destinul artistic:

Orice mână artistică are o formă specială, întrucât artele cer o prelucrare a ideilor prin intermediul mâinii, producerea unei informații frumoase poate depinde de **procedul artistic** (prin *asemănare* ori *abstract*), depinde de **material** (*sunet, sunet articulat, volum, linie, culoare, mișcare, lumină*) și depinde de **produs** (*muzică abstractă/muzică cu temă; poezie/proză/operă dramatică; arhitectură/sculptură; arabesc/desen; pictură abstractă/ pictură cu temă; dans/dans cu temă; spectacol de sunet și lumină/cinematograf/fotografie*).

A. Rodin *Secret*

Fiecare dintre noi își cunoaște propria mână, este o țară cu linii, fără nume vizibil, dar cu amprente literare!

Aici se va face o comunicare secretă prin cuvinte și imagini cu ceea ce este ascuns în soarta fiecăruia.

Palma poate fi privită, pipăită, mângâiată, se simte aspră, moale fierbinte sau rece, umedă ori uscată.

Ștefan Luchian, *Un zugrav*, 1907. Ștefan Luchian, *Mos Niculae cobzarul*.

Imaginea **mâinii**, ca simbol artistic, în plan fizic sau în realitatea imediată, poate fi statică (*de tip portret, în pictură, sculptură, grafică, fotografie, publicitate, benzi desenate*), însă poate fi reprezentată și prin imagini **ale mișcării** sau ale unui gest sugerat, (*exemplele fiind date de instantaneele sau imaginea mișcată a filmului, reprezentațiile teatrale ori alte manifestări artistice*). Imaginea **mâinii** rămâne un **simbol** în artă, în special în arta figurativă.

Cu alte cuvinte, avem semnificația, din punct de vedere **simbolic**, a acelei imagini ori ale gesturilor. (*Aici nu vor intra în discuție gradele diferite de cultură, respectiv de socializare, care pot interveni ca piedici în calea celor care fac gesturi sau ale receptorilor; vom vorbi doar despre simbolul ca gest și imagine, cel posibil, transmis sau izbutit ca realizare*).

Corpul creatorului se prelungește în spațiul real, prin care rătăcește sculptorul, precum într-un labirint, descris și de către personaje și de către istorici, acesta ar fi portretul posibil al lui Michelangelo. Aceeași importanță a mâinii poate fi adeseori atât de **mică**, încât cele două concepte, pur și simplu se pot confunda. De pildă, gestul poate fi incorporat în **imagine** și, astfel, primește valența sa de **simbol**, devine o parte importantă în receptarea verosimilă a literaturii,

scenariul mișcării reprezintă un raport dramatic de trecere misterioasă a existenței. Precum Zeul învinge moartea, în același fel, **inițiatul** învinge prin vis și prin construcția desenelor.

DA, MĂINILE ÎMPRĂȘTIE CENUȘA!

A. mâna este *mediu de transmitere prin mesaje verbale în expresii*:

Oferim câteva dintre multiplele apariții lingvistice ale termenului *mână* (latinescul *manus*) cu tot atâtea sensuri, redescoperite în chiromanție: termenul s. f. *mână*, *mâini*, trimite spre fiecare din cele două membre superioare ale corpului omenesc, de la umăr până la vârful degetelor, se referă, în special, la partea de la extremitatea antebrațului, care se termină cu cele cinci degete; *mână* apare în locuțiunea adjectivală *de mână*: *făcut cu mâna*, *lucrat manual*; (*despre unelte, instrumente*) *acționat manual*.

A. Rodin, *Secretul*

În dicționare, termenul *mână* apare în numeroase construcții, cu sensuri dintre cele mai diferite:

- *pe* (sau *la*) *mâna dreaptă* (sau *stângă*): pe partea dreaptă (sau *stângă*);
- *pe sub mână*: pe ascuns, clandestin;
- *în mână*, direct, personal;
- *mână-n mână*: în colaborare, în înțelegere, în perfect acord;
- *peste mână*, anevoios, incomod, dificil (de obținut, de realizat, de efectuat);
- *a bate* (sau *a da*) *mâna* (cu cineva): a se înțelege cu cineva (în privința unei tranzacții); a face un târg, a se învoi (din preț), *strângându-și mâna* (în semn de pecetluire a tranzacției încheiate);
- *a(-și) da mâna* (cu cineva): a strânge cuiva mâna în semn de salut sau de împăcare; a se alia, a colabora.
- *a putea* (sau *a fi bun*) *să se ia de mână cu cineva*: a se asemana, a se potrivi cu cineva din punctul de vedere al defectelor

sau al acțiunilor rele;

- *a se ține cu mâinile de burtă* (sau *de pânțece, de inimă*) *de(-atâta) râs*: a râde cu mare poftă, în gura mare;

- *a pune* (sau *a băga*) *mâna în foc pentru cineva* (sau *pentru ceva*): a garanta pentru cineva sau pentru ceva;

- *a pune* (sau *a încrucișa*) *mâinile pe piept*, a muri;

- *a se spăla pe mâini*: a refuza să-și ia răspunderea unei probleme (dificile) sau a unei fapte (reprobabile);

- *a da* (sau *a lăsa, a pierde*) *ceva din* (sau *de la*) *mână*, a da (sau a lăsa, a pierde) ceva care îți aparține sau de care ești sigur că îl poți obține;

- *cu mâna goală*, fără a aduce nimic; fără a lua nimic; fără a-și fi atins scopul, fără nici un rezultat;

- *a avea* (sau *a fi la cineva*) *mâna* (la jocul de cărți): a-i veni rândul să împartă cărțile;

- *a trece* (sau *a ceda*) *mâna (cuiva)* (la jocul de cărți): a nu juca în turul respectiv, cedând rândul jucătorului următor;

- *o mână de ajutor* (mai ales în legătură cu verbele *a da, a cere, a solicita, a fi*) sprijin, ajutor;

- *a lega cuiva mâinile (și picioarele)* sau *a lega* (sau *a fi legat*) *de mâini și de picioare*: a pune pe cineva sau a fi în imposibilitate să acționeze;

- *a avea* (sau *a lăsa, a da cuiva*) *mână liberă*: a avea (sau a da cuiva) posibilitatea să acționeze după bunul său plac; a avea (sau a da cuiva) libertate totală de acțiune;

- *a avea* (ceva) *pe mână*, a dispune de ceva;

- *a pune mâna*: a face, a întreprinde ceva; a fura; *a pune mâna pe ceva*, a ajunge în posesiunea unui lucru, a-și însuși un lucru (prin mijloace necinstite); *a pune mâna pe cineva*: a prinde, a înhăța, a înșfăca pe cineva; a găsi pe cel de care ai nevoie;

- *a-i pune* (cuiva) *mâna în piept* (sau *în gât*): a prinde a înșfăca (pe cineva); a cere cuiva socoteală; a(-l) trage la răspundere;

- *a pune* (cuiva) *mâna în cap*: a avea noroc, a-i merge totul din plin;

- *a-i lua (cuiva) boala (sau durerea) cu mâna*: a face să treacă boala (sau să înceteze durerea etc. cuiva) repede, numaidecât;
- *(a sta) cu mâinile încrucișate (sau în sân, în buzunar)*: a fi inactiv;
- *a pune mână de la mână*: a strânge, a aduna (bani, obiecte etc.) prin contribuție benevolă, a face chetă;
- *a avea mână ușoară sau a fi ușor de mână*: a lucra cu finețe și cu abilitate (ca medic), dar și opusul: *a avea mână/palmă grea*;
- *a fi greu de mână*: a lucra neîndemânatic, brutal (ca medic);
- *a avea mână bună sau a fi bun de mână*: a fi îndemânatic, priceput; a purta noroc cuiva; (la jocul de cărți) a da cărți bune celor cu care joacă;
- *a-și face mână bună la (sau pe lângă) cineva*: a obține favoarea cuiva, a se pune bine cu cineva;
- *a lua cu o mână și a da cu alta (sau cu zece)*: a cheltui mult, a fi risipitor;
- *a fi mână larg*: a fi darnic, generos; *a fi mână spartă*, a fi risipitor;
- *a avea (sau a fi) mână strânsă*: a fi econom; a fi zgârcit, meschin.
- *a-i da cuiva mâna (să facă ceva)*: a-și putea permite (să facă ceva); a-i permite situația, împrejurările (să facă ceva);
- *una la mână* se spune pentru a marca primul element al unei enumerări;
- *a fi mâna dreaptă a cuiva*: a fi omul de încredere al cuiva.
- *a cere mâna cuiva*: a cere în căsătorie;

RODIN
UN ART AND ARTIST

- *sărut-mâna (sau mâinile)*: formulă de salut adresată femeilor, părinților, preoților, persoanelor mai în vârstă etc.
- *(a făcut-o) cu mâna lui (sau a mea, ta etc.) sau cu mâinile lor (ori noastre, voastre etc.)*: a acționat direct, personal, fără intervenția nimănui.
- *a scoate castanele (sau cărbunii) din foc cu mâna altuia*: a se folosi de cineva pentru rezolvarea unei probleme dificile, a unei acțiuni periculoase ori riscante,
- *cu amândouă mâinile*: cu bunăvoință, foarte bucuros, din toată inima;

- *a avea* (sau *a fi cu*) *mână lungă*: a fi hoț, pungaș;
- (*a fi om*) *cu dare de mână*: (a fi om) înstărit, bogat;
- *a da din mâini* (și *din picioare*): a face eforturi pentru obținerea unui lucru, a se strădui, a-și da osteneala; *a avea mâna curată* (sau *mâinile curate*): a fi cinstit;
- *a primi* (sau *a lua*) *în mână*: a primi o sumă netă;
- *a duce de mână* (pe cineva): a călăuzi, a conduce (pe cineva), a sprijini, a proteja (pe cineva neajutorat, nepriceput);
- *de la mână până la gură*: foarte repede, în timp foarte scurt;
- *cu mâinile la piept* sau *cu căciula în mână*: într-o atitudine umilă, supus, smerit;
- *cu mâna pe inimă* (sau *pe cuget*): cu conștiința curată, cu convingerea că e adevărat;
- *a ajunge pe mâini bune*: a ajunge în grija, în posesiunea cuiva competent;
- *a-și lua mâinile de pe cineva*: a înceta de a mai proteja, de a mai ajuta pe cineva;
- *din mână în mână*: de la unul la altul, de la om la om;
- *a da mâna cu moartea*: a trece printr-o mare primejdie; a fi grav bolnav;
- *a da pe mâna justiției*: a deferi justiției; a înainta un infractor organelor judiciare;
- *a fi* (sau *a cădea, a încăpea* etc.) *la* (sau *pe*) *mâna cuiva*: a fi (sau a cădea, a încăpea) sub puterea, sub autoritatea cuiva, la discreția cuiva;
- *a avea pe cineva sub mână*: a avea pe cineva sub control, în subordine;
- (*a fi*) *mână de fier* (sau *mână forte*): (a fi) om energic, autoritar;
- *politică de mână forte*: politică dictatorială, tiranică, abuzivă;
- *mâna-Maicii-Domnului* - mică plantă erbacee din familia cruciferelor, cu tulpina higroscopică și foarte ramificată, cu flori albe și cu fructe mici (*Anastatica hierochuntica*); persoană, individ (conceput ca autor al unei acțiuni),
- *mână de lucru*: muncitor;
- *mână moartă* (la unele jocuri de cărți): jucător fictiv căruia i se distribuie cărți, în cont, cantitate mică din ceva, cât încapе în palmă; (ca epitet, precedând termenul calificat, de care se leagă prin

prepoziția *de*, indică proporții foarte mici) *o mână de om*; (urmat de un substantiv la plural, indică un număr redus, un grup restrâns de elemente de același fel), *o mână de oameni*; (în legătură cu numerale ordinale sau, mai rar, cardinale) categorie, treaptă, rang, clasă; calitate; *de toată mâna*, de toate felurile, de toate categoriile; numele unor unelte sau obiecte (de gospodărie) sau ale unor părți ale lor, care se aseamnă, ca formă și ca întrebuințare, cu mâna sau care se apucă, se manevrează cu mâna.

- *mână curentă*, balustradă.

A. Rodin

Δ. liniile palmare ASCUND mesaje numerice:

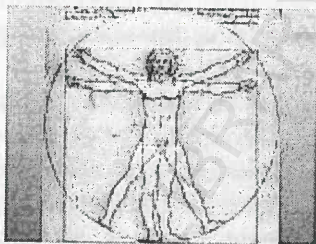
După Pitagora, totul este aranjat după număr și cele zece degete reprezintă baza de numărare de azi, cu toate că sistemul calculatorului este binar. Numărul a oferit o bază de interpretare a analizelor **simbolice** ale corpului, exprimă deopotrivă cantități, idei și forțe; întrucât, pentru mentalitatea tradițională, nu există întâmplare fără o logică tainică, numărul permite accesul la o reală înțelegere a ființelor și evenimentelor, esența armoniei, un instrument al acesteia; prin numere, se ajunge la ritmul cosmic și la o cheie a făpturilor vii; numerele sunt calea de apropiere de adevărurile divine, numerele sunt un înveliș al ființelor, creaturile provin din Principiul Unu. **Numărul** este un semn esențial și misterios, cuvântul și numele ating o parte a ființei noastre, aduc **un freamăt cosmic**, punând în relație unitatea care rezultă din sinteza multiplului.⁴⁰

Toate tradițiile mistice fac referiri geometrice, **numerele** guvernează lumea și, sub variantă filozofică, sub acoperișul academic intră cei care înțeleg valoarea numerelor, jocul, dimensiunea și mărimea fiind principiul esențial al esteticii.

Mâinile creează un sistem de proporție special. **Punerea în proporție** devine principiul arhitecturii, sculpturii, picturii, muzicii, dansului, filmului, literaturii, el devine un model pentru inițierea în semnele din trup și în suflet, toate referitoare doar la Om.

Deschideți mâinile și admirați-le, priviți degetele, **numărul**

cinci apare când unei forme cuaternare i se adaugă centrul, ca în cazul crucii. Grafic, numărul cinci este reprezentat de pentagon, fie sub forma lui regulată, fie sub cea stelată (*pentalfa*). În aceasta din urmă, se înscrie mai cu seamă omul, cu brațele întinse în cruce și cu picioarele depărtate. De aceea numărul cinci este un simbol al microcosmosului, fapt remarcat încă de pitagoricieni și mult folosit de artiștii renașterii. El simbolizează și cele cinci simțuri⁴¹.

Trimiterile spre degete se referă la fiecare dintre prelungirile mobile, alcătuite din falange, cu care se sfârșește **mâna** sau talpa piciorului la om, ori laba la unele animale. O veche unitate de măsură pentru lungimi avea aproximativ lățimea unui *deget*, alta, de 1/8 stânjeni, era o *palmă*, un *lat de palmă* era măsura de *jumătate de palmă*, un *cot* avea 664 mm în Moldova și 637 mm în Muntenia.

Într-o analogie spațială, limbajul din dialogul cu mâna oferit apare mai înalt, față de limbajul vorbit, multiplu și util, organizat doar aparent conform limbajului scris. Lista sugerează că în vocabular multe expresii trimit spre ideea de **noroc, abilități fizice, calități psihice, sociale, mistice de toată mâna**.

A. Rodin, *Gânditorul*

CE OBSERVĂ EI?

Δ. semne ale destinului simbolic:

Părțile mâinilor puteau fi ascunse uneori, de pildă brațele, deși sunt astăzi considerate adevărată podoabă feminină (vezi celebrele brațe ale reginei Franței, Anna de Austria) pentru că se aprecia că au o semnificație negativă, asociată fie cu protecția de rău (*inelele de pe deget*), fie ca relație cu soarele - **mâna dreaptă**, și cu luna - **mâna stângă**, fie ca o credință ce înfățișează arma vicleană,

trădătoare, în mâna ascunsă stângă. Protecția oferită de mâinile materne se transformă în protecția oferită de mâinile zeului (*Horus era inițial reprezentat la egipteni ca un șoim, protejând cerul și pământul cu aripile mâinii*). **Dualitatea sexuală** a mâinii feminine și a celei masculine apare celebrată în forța magică a podoabelor mâinilor și în forța de protecție din împerecherea celor două membre ale corpului. Faptul că animalele nu au diferențieri între mâini și picioare dovedește importanța mâinii în dezvoltarea inteligenței și ideea de simbol al umanității, simbol sacru esențial pentru gândire, pentru viață ori moarte.

Parte a corpului uman, frecvent utilizată în **simbolistică**, **mâna** are semnificații pozitive și negative, mai ales pentru magia prin contact (*binecuvântare, acceptare, rugăciune, jurământ*), *mudrele* din spațiul indian, cu cinci degete, cinci elemente, pozitive pentru mâna dreaptă. Mâna **dreaptă** ridicată cu trei degete întinse îndeamnă la jurământ. În simbolistica francmasonă, mâna ajută la semnele de recunoaștere, la lanțul frățesc, la forță, credință, hărnicie, mâna fiind închisă sau deschisă, datorită mâinilor care ne hrănesc, îmbracă și mângâie. **Cititul în palmă** declanșează trăirile vizionare, în legătură cu destinul. Domnitorii, principii și regii se supun adesea *cetitului* și sunt atenți la vestimentația proprie: de pildă, mânușile elegante erau un semn feminin și unul masculin⁴². Ca legendă sau realitate, Alexandre Dumas-tatăl susținea că a văzut corpul conservat al Lordului Byron, care își adora mâinile și înota cu mânuși, trup mort cu mâinile la fel de frumoase precum fusese în viață.

A. liniile palmare descoperă mesaje politice:

Limbajul simbolic al **puterii mâinilor** apare la anumite imagini ale zeilor, caracterizați prin intermediul **mâinii** (*zeul babuin Toth egiptean are mâini și veghează asupra unui scrib, după cum majoritatea zeilor ating cu mâinile și cu picioarele orizontul de la răsărit și apus, precum o face Nut*). Zeițele mamă, zeițele fecundității sunt adesea identice cu zeițele războiului, după cum zeii erau adesea înfățișați cu capete enorme, adeseori cu mai multe fețe; în același mod, zeițele demonstrează capacitatea lor prin intermediul numărului. Sacrificiul suprem era fie arderea omului într-o colivie de salcie, la

celți, fie sacrificiul în lupta din arenă, fie în stranii hibride în care animalele posedă elemente umane ori în care oamenii au coarne sau mâini similare cu ale animalelor.

Există o **importanță politică** diferită a **mâinii drepte** (*un baston ținut în mâna dreaptă este simbol distinctiv al autorității, jurămintele și angajamentele sacre se fac cu mâna dreaptă, doar la salutul cercetașilor (în scoutisme) salutul se face cu mâna stângă*) și a aceleia stângi, în funcție de simboluri și de practică (cele trei degete unite reprezintă cele trei angajamente din textul *Promisiunii*: degetul mare peste cel mic amintește vechiul principiu al cavalerilor *Puternicul ajută pe cel slab*).

Funcțiile contemplării liniilor palmei satisfac *eul*, prin transformarea realului în funcție de dorințe, prin intervenția limbajului și a amintirii, pentru a ști răspunsul la întrebarea *Ce este aceasta? De ce?*, cerând răspunsuri eficiente și echivalente cu *pentru că*. O *Instrucție a Marii loje unite* a Germaniei este deosebit de interesantă în ceea ce privește simbolistica trupului, a **mâinii** și a piciorului:

- **încheietura mâinii:** în acest mod m-a apucat maestrul pentru a mă rechema la viață. Prietenie și unire până la moarte. Aici este primul punct;
- **picior la picior:** așa s-a avântat piciorul maestrului pentru a mă elibera, maestrul sunt întotdeauna gata să alerge în ajutorul unui frate. Aici este al doilea punct;
- **genunchi la genunchi:** în acest fel maestrul a depus toate eforturile pentru a mă ridica atunci când eram trântit [la pământ]. Maestrul nu trebuie să ezite să îngenuncheze dacă trebuie, pentru a cere iertarea unui frate condamnat. Aici este al treilea punct;
- **piept la piept:** în acest fel, maestrul, când am fost în picioare, m-a atras spre el, înduișat de o sinceră compasiune. maestrul trebuie să păstreze cu simpatie în sufletul său secretul fratelui, ca pe cel propriu. Aici este al patrulea punct;
- **mâna stângă pe umărul drept:** în acest fel mă

susține mâna maestrului, fiind încă amețit. Maestrul trebuie să prevină întotdeauna căderea unui frate. Aici este al cincilea punct.⁴³

Spiritul lucrurilor și al bijuteriilor asociate **mâinii** apare evident în spiritul *brățărilor* și al *inelurilor*; foarte multe dintre bijuterii sunt mărci ale unei imagistici ceremoniale persistente la toate popoarele. Oamenii importanți sunt îngropați cu simboluri ale roții pe mâini (*brățara*, *inelul*) și iconografia mâinilor se observă în concentrarea unei experiențe în cadrul imagisticii legate de oameni (*iconografia ortodoxă*).

În **mâini** stau întotdeauna semnele puterii, *bastonul*, *pana* – ca simbol al adevărului, și imaginea **copacului din palme** abundă în mitologii, drept simbol pentru forța vitală, fie sub forma veșniciei și mișcării apei, fie sub forma unor brațe ridicate în aer (*la egipteni Ka, două brațe ridicate în aer întruchipează forța intelectuală și spirituală cu care se naște orice ființă, cu o putere fermă și binevenită*).

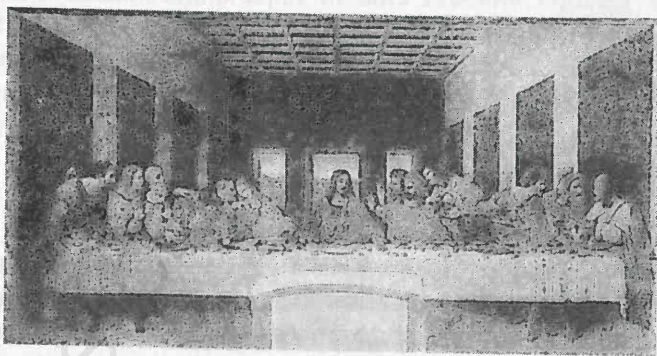
Relația **mâinilor cu o formă arhitecturală**, cu un simbolism dual, poate să fie raportată și la relația altarului cu scări, cu acoperișul în pantă, ori la relația sufletului ce trimite în mitologii la un spirit propriu. Conform oricăror povești atingerea cu mâna a lócului în care stau ascunși zeii, ori a locului ofrandelor, pare asociată nu doar cu venerația, ci și cu sacrificiul, întrucât obiceiurile și simbolismul sugerează că moartea ritualică trimite la un cult al vieții zilnice, după cum distrugerea corpurilor în război este asimilată cu distrugerea rivalului.

În interiorul oricărei comunități, ceremonia șamanilor și formele interesante de a atrage prin ritual coeziunea comunității se bazează pe relația dintre mâna **stângă și inimă** și **mâna dreaptă** și ficat, **mâna stângă** și limbajul simbolurilor feminine, **mâna dreaptă** și limbajul simbolurilor masculine, ca metafore ale creșterii și acordării unor valori misterioase în cadrul jocurilor și în cadrul reprezentării creaturilor divine, celeste sau nu, complexe, cu un simbolism uman sau zoomorf.

ICONOGRAFIE: MÂNA DREAPTĂ BINECUVÂNTEAZĂ!

Ofrandele dăruite prin intermediul mâinilor indică fascinația pe care o reprezintă relația dintre interiorul și exteriorul lumii oamenilor și al zeilor. Religiile cunosc numeroase modalități prin care diferitele etape sunt reflectate ca mărci ale întâlnirii cu bucuria ori cu suferința; de pildă, budiștii sugerează simbolizarea supremă, atingând pământul cu mâna dreaptă ori căutând iluminarea, prin întâlnirea mâinilor înțelepte, stilizate, pe care figurinele lui Buddha le asociază cu ajutorul *mudrelor* ori a mâinilor în poziția de discuție, stând pe un lotus cu policele și **degetul arătător de la mâna dreaptă în sus** și cu *mâna stângă în căuș*, cu **degetul inelar și mare** ridicate sub forma unei flori spre cer. Toate aceste elemente sugerează simplitatea și complexitatea pe care emblemele mâinii le aduc nobilei căi de eliberare prin suferință, prin intermediul pozițiilor mâinii. În budism și în hinduism, mișcarea mâinilor simbolizează mișcare minții esențială în exprimarea *dharinei*.

Poate s-au șters culorile de pe fresca lui Leonardo da Vinci, *Cina cea de taină*, 1495, însă **detaliile gesturilor mâinilor** caracterizează apostolii și spiritul acestora. Probabil, această frescă de opt metri trimite spre momentul comentat de *Matei* (26, 20-22), prezent la *Cină*, clipa în care, cu **palma dreaptă în jos**, indicând pâinea, Isus afirmă „Adevărat vă spun vouă: Unul dintre voi mă va trăda!”.

În grupul din dreapta, cel cu degetul ridicat este Toma, arătând inima; Filip, Andrei, Iacob cel Mic, Iacob cel Mare și Matei, sunt așezați în capătul mesei. Grupul din stânga îi arată pe Ioan și pe Petru cu un cuțit în mână, pe Iuda care ține mâna pe masă și grupul lui Bartolomeu, Iuda Tadeul și Simon. Cuvântul vestirii trădării trebuie luat în considerare numai ca temă secundară. Această veste „răsună” numai în două dintre **mâinile** lui Iuda și mâna lui Petru. Deja Ioan, al treilea din acest grup, înclinându-se spre Petru, formează împreună o figură de consonanță. Cuvântul lui Isus nu transformă numai pâinea în Trupul său, ci, prin credința apostolilor săi, și în **trupul social** al tuturor celor prezenți, cu excepția lui Iuda. În acest trup social, funcțiile fiecărei mâini sunt diferite: un apostol îl corectează pe altul cu mult tact, așa cum face aici Iuda Tadeul cu Petru, unul face să răsună cuvintele abia rostite de către Isus, așa cum face Toma cu **degetul îndreptat spre cer**; unul intră în dialog cu un coleg prin intermediul mâinii, așa cum face Andrei cu Matei.

Brațele lui Isus indică încă un alt conținut universal: fac aluzie la judecata finală a istoriei. **Brațul refuzului** exprimă condamnarea, **mâna dăruirii** – care indică pâinea de pe masă – vestește garanția viitoarei cine în Împărăția Cerească. Dumnezeu respectă libertatea oamenilor, chiar și atunci când omul alege răul.

Leonardo da Vinci arată că prin cuvântul **MÂNĂ**, al lui Isus, acesta creează *trupul social*, care se formează chiar în acest moment, cu un ecou diferit în mintea fiecăruia dintre cei prezenți, cu excepția lui Iuda Iscarioteanul.

A. liniile palmare descoperă mesaje de iubire:

Sentimentele de dragoste, de apreciere, de grijă și de compasiune provoacă o variabilitate a bătăilor inimii, coerentă și ordonată, care, la rândul ei, asigură un grad înalt de intuiție și claritate a gândirii, întărind în același timp sistemul imunologic.

El m-a dus în casa de ospăț, și dragostea era steagul fluturat peste mine. [...]

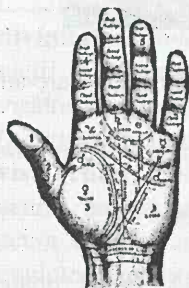
A. Rodin, *Catedrala*, 1909.

Să-și pună mâna stângă sub capul meu, și să mă îmbrățișeze cu dreapta lui!

Cântarea cântărilor

Emoțiile negative de supărare, teamă, frustrare și ignorare provoacă o mare dezordine în variabilitatea bătailor inimii, care, la rândul ei, induce confuzie la nivelul gândirii, însoțită de o suprimare accentuată a sistemului imunologic. Punerea mâinii pe inimă atrage liniștirea, precum se întâmplă în orice masaj sau punere a palmelor pe organul dureros⁴⁴.

Mâna face legătura între material și spiritual.

*Tu ridici mâna stângă, eu, brațul stâng:
ne surâdem unul altuia ca în oglindă.*

*Prietenii tăi, prietenele mele plâng
cu lacrimi silabice, de colindă.*

Nichita Stănescu, *Ritual de iarnă*

Atingerea propriului corp presupune siguranță, chiar în momentul stresului sau al flirtării, de pildă. Ținuta poate fi intenționată sau nu.

*Cu mâna stângă ți-am întors spre mine chipul,
sub cortul adormiților gutui
și de-aș putea să-mi rup din ochii tăi privirea,
văzduhul serii mi-ar părea căprui.*

Nichita Stănescu, *Lună în câmp*

În tradiția pământului acestuia, dar nu numai, sărutul mâinii este un element de respect pentru părinți, pentru reprezentanții clerului, dar în special pentru femei:

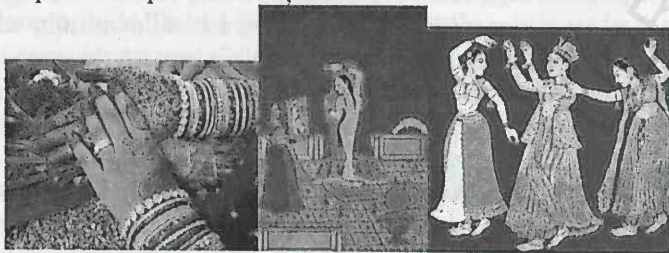
„Sărută părintelui mâna și-i făgădui încă o dată bărbăcuțul.”

M. Sadoveanu, *Baltagul*.

Critic literar ursuz, G. Ibrăileanu, descrie o delicată scenă erotică pentru valoarea senzuală a mâinii, în romanul *Adela*⁴⁵, episod realizat după ce, în seara anterioară o ajutase să-și scoată o mânășă⁴⁶.

Aproape nu există scene de dragoste fără apelul la **măinile partenerului**. Să facem o scurtă trimitere spre *kamasutra*, dorința și aforismul acesteia; sistem erotic indian privat, adesea completat de

miniaturi, *kamasutra* a fost și este o artă de a trăi cu acceptul feminității, al muzicii, dansului și plăcerii parfumului și nurerii. Adeseori mâinile sunt vopsite cu *henna*⁴⁷, de fapt este o pregătire a tinerilor pentru importanta viață sexuală.

„[...] care te-am purtat brățară la mână casnică-a gândirii. Cu care-am năzuit alături să leagăn pruncul omenirii”,

T. Arghezi, *Psalmul de taină*

Δ. liniile palmare descoperă destinul din vise

Pentru o tânără persoană, mână personală, visată poate, semnifică suspiciune, ori *a privi* și *a citi mână* altuia semnifică o prietenie cu bărbatul dorit, urmată de bârfe sau *a fi privit* și interpretat mână altcuiva semnifică inteligență și necesitatea de a-și descoperi un parteneriat. **Limbajul viselor** permite să descriem lumea înconjurătoare prin intermediul vorbirii și să o modelăm⁴⁸, mutând visul din scenariul biologic, în scenariul vorbit: apare o dezvoltare strategică *fictivă*, non-verosimilă, un control pe care individual, îl oferă tălmăcitorul (modelând mental relația dintre *eu* și *celălalt*: să zbori, să comunici mesaje paranormal, să modelezi mental lumea exterioară) și o descriere a procedeele retorice colective de către specialist (*acesta știe că universul poveștii este un limbaj fictiv, organizat estetic*).

Să-ți vezi degetele de la picioare în vis sugerează felul în care înaintezi prin viață, cu grație și echilibru. Sugerează, de asemenea, și drumul pe care trebuie să mergi în viață. De asemenea, degetele de la picioare mai pot reprezenta detaliile din viața ta și cum să te descurci cu acestea. Să visezi că îți cresc unghiile de la picioare

sugerează o extensie a înțelegerii tale într-o anumită situație. Să visezi că ai un deget în plus sau în minus sugerează lipsa de voință și de energie pentru a merge mai departe în viață. Să visezi că te-ai lovit la un deget de la picior sugerează că te simți neliniștit în ceea ce privește lucrurile pe care trebuie să le faci de acum încolo în viață. Să visezi că cineva îți sărută degetele de la picioare sugerează că încerci să te convingi că mergi mai departe în viață.

În cartea naturii, visul, ca gest, poate fi analizat ca studiu al semnelor biologice de către medic, ca studiu tainic, al schimbului mesajului cu divinitatea de către tălmăcitor (*oniromant*), ca studiu al mesajului verbal, organizat estetic, de către literat. Relația cu **divinitatea** guvernează schimburi de mesaje individuale, la nivelul vieții (nu se știe cine este **informatorul** din vis). Din perspectiva visătorului, visul seamănă cu un **semnal**, care declanșează mecanic (*natural*) și cultural (*artificial*) o anumită reacție simbolică din partea **visătorului**. Cel care transmite și acela care recepționează se află acum într-un spațiu închis, acela al cuvintelor tipărite, pe o hârtie; acum vede și aude interior simultan o priveliște stranie și înțelege cuvinte înscrise pe partea de sus, în stânga unui tablou: „Taci și fii cuminte, fetița babei, zise bătrâna ridicând asupra ei arătătorul de la **mâna** dreaptă. Fetița **afirmă**: „fel și chip și am un vis, care-mi mănâncă **sănătatea**”.

A. liniile palmare descoperă farmece și durere

Ion Creangă scrisese cândva: „Bate-te mai bine cu **mâna** peste gură și zi ca vameșul: Doamne, milostiv fii mie, ... **Și**, scurt și cuprinzător, sărut **mâna** mătușei, luându-mi ziua bună, ca un băiat”.

«Și mă durea **mâna** ca o gheară.

Neputincioasă să se strângă.

Și m-am silit să scriu cu unghiile de la **mâna** stângă.”

Să se ia de mână cu cineva

Leonardo da Vinci, *Cina cea de taină*, detaliu, 1510.

Pentru acei practici

DIALOG:

CE SE TRANSMITE PRIN GESTUL MÂINII?

fericirea

*Fericirea este sensul și scopul vieții,
traectoria și finalul existenței umane!*

Aristotel, Etica nicomahică

Δ. Cuvinte cheie: dragonii NU AU MÂINI, gestul mâinii

Comunicarea dintre divinitate și ființele umane ori animale depinde de **privitori**, care observă comunicarea **simbolică** și o transformă în interacțiuni de natură ritualică, declanșând mitic, momentul originii comunicării. Producerea sensului parcurge sistemul **non-verbal** (*gest, mimică, postură*) și sistemul **verbal** (*cuvinte*) din perspectiva unui **timp** simultan (*gestul divin*) sau succesiv (*gestul uman*: Adam numește animalele, deci posedă *cuvântul*), demersul fenomenului referindu-se la **contrarii** (*deosebirea dintre Dumnezeu, care știe ce este binele și răul și Adam și Eva care doar stau în Paradis*), la **control** (*Dumnezeu este Stăpânul Absolut, poate*

controla cunoașterea oamenilor și îi poate alunga pe Adam și Eva din Paradis) și la **subaltern** (Adam este subaltern divinității, Eva, creată din coasta lui Adam, este subalternă bărbatului). Gesturile mâinii, de deschidere și de închidere, pot fi substitute ale limbajului verbal, depinzând de tehnici tradiționale în viață, în somn, în veghe, în mișcare, în consum, ori coduri corporale articulate.

Limbajul mâinilor se contopește peste acela al brațului

Palma cu degetele întinse, cu degetul mare în sus, reprezintă numărul cinci și asocierea cu jertfe și cu putere.

În vise,

- *a primi o palmă* înseamnă reproș, jignire, atenționare, asumarea unei greșeli, nedreptate, răzbunare;

- *(a da cuiva o palmă)*: critici, reproș, răzbunare, a demonstra contrariul, jignire, pedeapsă, lovitură de grație, dorință de răzbunare;

- *(a bate din palme)*: infatuare, orgoliu, complex de superioritate, supremație, nerăbdare, grabă;

- *(a ține ceva în palmă)*: nevoie de ocrotire, vulnerabilitate, punct nevralgic, concentrare, lucru asupra căruia trebuie să iei aminte sau să cercetezi;

- *a citi în stele*: a prezice cuiva viitorul după poziția stelelor;

- *a citi (cuiva) în palmă*: a prezice cuiva viitorul și caracterul, examinându-i liniile din palmă.

Tăcerea și gestul trimit spre cuvinte misterioase, spre o relație cu începutul, cu fericirea⁴⁹. Fericirea constă în a fi liber, adică a nu dori nimic, contemplarea mâinii arată că etica grijii de sine depinde de sex, de voci feminine (context), masculine (renunțare la context), de practici ascetice, de exerciții, ce constituie un antrenament de abținere, de meditația privitoare la relele viitoare (*a imagina viitorul ca și când ar fi prezent, pentru a ne convinge de inexistența propriu-zisă a răului*), de practicarea abținței, a privațiunilor, de rezistența fizică, prin meditație (*supravegherea reprezentărilor ce vin din gândire*), prin meditația pregătirii pentru moarte (*a trăi fiecare zi din viață, ca și când ar fi ultima*).

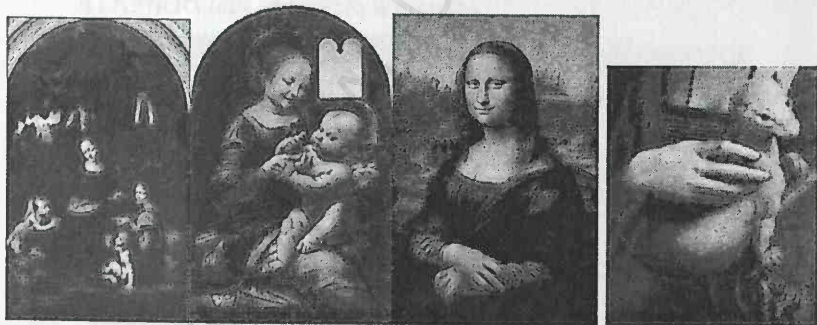
ANIMALELE SPERIE, NU AU MÂINI, MÂINILE STAU LA BAZA UMANITĂȚII

Albinele arată prin dans unde se află flori și polen, lupii simt unde se găsește prada, totul aparține instinctului; doar oamenii știu că pot fugi cu picioarele, că acestea sunt membre, pe care animalele le au în număr diferit, că cele două picioare umane se deosebesc și se aseamănă cu mâinile și că sunt altfel decât ale altor ființe: *miriapod, octopod, monopod*. *Homo viator* poate să povestească despre călătorie, adică toate ființele se mișcă, doar omul rămâne raportat, prin cuvinte, PRIN DESEN, PRIN SCRIERE, PRIN MÂNĂ la altă acțiune decât aceea instinctuală, *ATACĂ și FUGI*.

Leonardo da Vinci, *Cap de dragon*, 1517.

PICTURA FACE DIN SPIRITUL PICTORULUI UN FEL DE SPIRIT AL LUI DUMNEZEU!

Leonardo da Vinci, *Madona între stânci*, *Madonna Benois cu pruncul*, *Monalisa*, *Portretul Cecilioi Gallerani*.

Priviți doar luminile din MÂINILE PICTATE!
Ele sugerează SPRIJIN, BINECUVÂNTARE, RUGĂCIUNE,
INDICARE, POSESIE

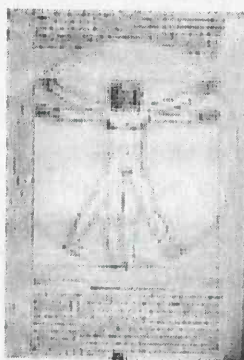

Faima existenței umane nu constă în A TRĂI,
ci în A ȘTI pentru ce trăiești!

Priviți câteva mâini materne:

Leonardo da Vinci *Madonna of carnation*

PRIVIRE A RELAȚIILOR DIN FORȚĂ TAINICĂ
A MAȘINII PERFORMANTE, MÂNA

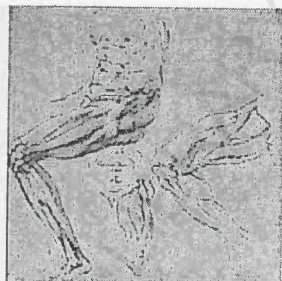

Leonardo da Vinci, *Omul vitruvian*, 1470:
Mâinile și picioarele sunt DUBLATE
pentru a crea pentagonul și a sugera motricitatea.

Leonardo da Vinci, *Masquerader, ca prizonier*, 1517:
poziția mâinilor, sprijinite în baston,
creează senzația de pierdere a demnității umane.

Michelangelo (1475-1564), *Desen*: reflectarea
forței motrice a picioarelor,
replică a mâinilor.

Leonardo da Vinci, *Mona Lisa*, 1503

Portretul Cecillei Gallerani:
poziția mâinilor în repaus, în joc, în similitudine cu nevăstuica.

Mantegna, *Crist mort*: mâinile și picioarele în durere.

Rafael, Școala din Atena: mâinile în filozofie.

Franchino Graffurio: mâinile înainte de carte.

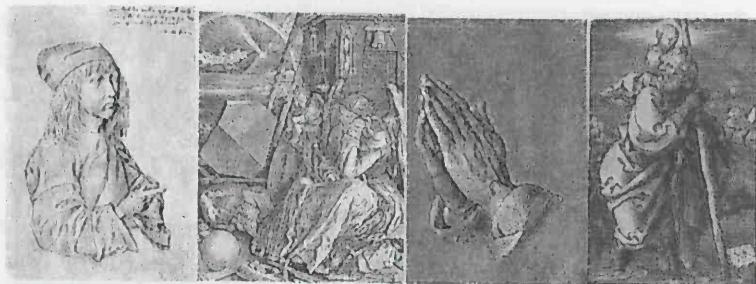
S-ar putea ca să vă uimească titlul, *CETIRE ÎN PALMĂ*, dar am dorit să introduc, alături de vechiul termen latin, *manus*, unul tot de aceeași sorginte, *mirabilis*, cu diferite interpretări: *excepțional*, legat de *uimire*, *fantastic*, *deosebit*, cu trimitere la *oglinză*, la confruntarea dintre lumea perceptibilă și aceea, văzută, invizibilă, supranaturală.

Prima fază de înțelegere a *mâinii*, pentru bebeluș, deschide calea spre o percepere a lumii sfinte prin modul de a simți caloric și tactil, lumea maternă; invazia miraculosului se prelungește spre o a doua înțelegere a *mâinii*, drept o prelungire a propriei ființe.

Prin intermediul *mâinii*, copilul controlează întâlnirea cu *celălalt* și realizează că intră în lumea unică a ființelor umane. Ca adolescent, omul percepe unirea contrariilor și *mâna* devine o cale pentru îmbinare, o formă de unire prin forța ei cu *celălalt*, ori cu un virtual drum către infern ori paradis. Ființa matură știe că, dincolo de direcțiile celor trei cărări din palmă (a vieții, a inimii și a minții), *mâna* reprezintă, alături de alte părți fermecate ale corpului, un semn magic al relației cu divinitatea blândă sau pedepsitoare și că o binecuvântare înseamnă o întoarcere spre prima mângâiere maternă.

De aceea, o amprentă în artele plastice și cele literare, create cu ajutorul minții, inimii și *mâinii*, reprezintă un elogiu voluntar sau involuntar al acestei părți a corpului uman. Imaginea *mâinii* divine din *Capela Sixtină* atinge și trezește viața în *degetul întins* al lui Adam. Aici, Michelangelo (1475-1564) reușește să insereze în pasajul de trecere a forței spirituale *calitatea sacră a atingerii*.

În una dintre *Cărțile populare*, se povestește despre un om fugărit de fiare și refugiat în copacul ros de un șoarece cenușiu și de unul negru, pândit din văzduh de păsări și obligat de o reptilă să se retragă spre marginea crengii pomului vieții; el întinde *mâna* spre o picătură de miere, indiferent de amenințări. O pictură de sfinți are în prim plan figura ascetică și gestul sacru, cu una sau ambele mâini, pentru că, se știe, un portret devine complet dacă se văd și liniile *mâinii*. Tehnica de topire a desenului în peisaj se poate observa în *mâinile* împreunate și în desenul mâinilor care *pictează*, *gândesc* și *se roagă*, după ce au muncit și au purtat divinitatea, de pildă, la Albrecht Dürer (1471-1528).

Aproape nu există domeniu în care să nu observăm degetele pe harpă, la pian sau pe corzile și arcușul viorii: *mâna* vorbește și cântă, *mâna* meditează, ca în *Gânditorul* lui A. Rodin (1846-1917), *mâna* binecuvântează: *mâna* divină în contrast cu *mâna* diavolului, sau în numeroasele imagini ale sportivilor⁵⁰ ce năzuiesc la victorie și glorie, folosind *mâna*.

Importantă apare imaginea *secretului*, asemeni unei catedrale, alcătuită din o *mână* de față și de băiat, împreunate. De aceea, închei fulgerele posibile **despre mâini** cu o poezie de Nichita Danilov (născut 1952):

*Arunc zarurile pe trupul unei femei
și pierd. Și astfel trupul ei
se acoperă încet de cenușă.
Ea mă privește și plânge.*

*Își acoperă cu mâinile fața și plânge.
Îi simt pieptul cum urcă și coboară
în aerul greu și vâscos.
Îi aud oftatul adânc
împrăștiind cenușa.*

*Ea stă în fața mea și plânge.
Îi privesc părul greu și bogat,
acoperind întreg câmpul.
Îi simt trupul tânăr și obosit
cum se zguduie de plâns
și-mpărăștie cenușa.*

Arunc zarurile peste trupul unei femei,
ea mă privește și plânge.”

„Mâna împăratului nu mai poruncește obiecte.”
Nichita Stănescu, *Mâna împăratului*

Harry Roseland, *Ghicire*, 1909.

CUM TE AJUTĂ CONTEMPLATUL MÂINII?

Contemplarea mâinii are un sens ascuns și interpretarea acestuia te ajută să te comporți avizat și corect. Privitul mâinii reprezintă o dorință deghețată, o activitate psihică secretă, realizată prin imagini. Toți oamenii își contemplă mâinile, dar, datorită

oboselii, oamenii nu își amintesc ce au văzut. Orice cunoaștere interioară devine un sprijin pentru viața de zi cu zi.

Acest mic text este profesionist:

- trebuie cunoscut drept o sursă de simboluri cu valoare de prevestire
- liniile pot fi ușor de memorat: obiecte, acțiuni, culori, direcții...

Odată memorate, descoperiți semnificațiile: acele pozitive trebuie să vă întărească, iar acele negative trebuie să vă ajute să evitați greșelile.

*Când eu, uitând de-a celorlalți chemări,
privii cu sete-o umbră
ce-ascultare cerea cu mâna ațintită-n zări.
Cu ochii-ntorși pe unde zi răsare,
și palmele care brăzdau seninul,
păreau că spune: „Doamne, tu-mi ești soare!”
Te lucis ante-i murmură suspinul,
atât de dulce, -ncât, de el vrăjit,
pe mine-n mine mă pierdui; iar plinul
de voci pe urme-l însoțea smerit și toți
priveau spre bolțile senine,
întregul psalm cântând pân' la sfârșit.*

Dante: Divina Comedie/Purgatoriul/Cântul VIII

*Hai să dăm mână cu mână!
Cei cu inima română,
Să-nvârtim hora frăției,
Pe pământul României!*

V. Alecsandri, Hora Unirii

*„Gândul, rămas în urma mea,
O a ghicit zicând pre ea: ...
Și când vei cerca să mai scrii vreo sudalmă,
Să-ți fete un șoarice-n palmă. ...*

T. Arghezi, Blesteme

¹ Un *Dicționar diabolic* definește *chiromanția* /*palmistry* drept una dintre metodele de a câștiga bani incorect: Atenție la economie!

Liniile care arată lungimea vieții. O altă definiție dintr-un *Dicționar zăpăcit* (1904) sugerează că *cetitul în palmă* reprezintă o scuză pentru mâinile posesive, ori pentru interpretări ale viselor. Surse: *A Lesson in Palmistry*, *Thesaurus*, *Palm Therapy: Program Your Mind Through Your Palms-A Major Breakthrough in Palmistry*, *Palmistry Cards*, *Palmistry Encyclopedia*, *Runic Palmistry*, *The Complete Book of Palmistry*. Pe internet sunt exemple și completări multiple. englez: *palmistry*; german: *handlesekunst*; francez: *chiromantie*. Robin Giles și Lisa Lenard, în *The Complete Idiot's Guide to Palmistry*, susțin că dorința de a cunoaște viitorul scutesc omenirea de a observa consecințele acțiunilor lor. Alții susțin că doamnele iubesc *chirologia*.

² În comunicarea intrapersonală și aceea personală, mâinile răspund unei autentice nevoi de vizualizare sau ascundere: **domeniul clarviziunii mantice se restrânge** la categoria rațională și științifică: **oniromanția** (interpretarea viselor), **metecoromanția** (interpretarea fenomenelor atmosferice), **dendromanția** (ghicirea viitorului, după freamătul copacilor și după foșnetul frunzelor); **astromanția** (ghicirea după aspectul și poziția astrilor), **geomanția** (ghicirea după caracteristicile solului terestru), **metoposcopia** (interpretarea semnelor frunții), **onomanția** (interpretarea literelor care compun numele unei persoane), **fiziognomonie** (interpretarea formei și trăsăturilor feței); **chirognomie** (ghicirea după forma mâinii), **empiromanția** (ghicirea în foc: după flăcări, fum și zgomote), **hidromanția** (ghicirea în apă: după cercuri, valuri, limpezime, colorit), **ornitomanția** (ghicirea după specia, zborul și comportamentul păsărilor), **hieroscopia** (interpretarea aspectului măruntaielor animalelor de sacrificiu), **chiromanția** (citirea liniilor din palmă) și **catoptromanția** (descifrarea semnelor și prevestirilor apărute în oglinzi).

³ Doar o trimitere simplă: **Roaba** are efect asupra întregului corp, fortificând mai ales brațele și umerii. Partenerul aflat în urmă executantului nu are voie să împingă. **Cântarul** solicită și întărește mușchii brațelor, umerilor, abdomenului și picioarelor. Se încarcă partenerul în spate, flexând

și contractând succesiv, de mai multe ori, genunchii. Partenerul va lăsa picioarele să-i atârne moi. **Baletul** este denumit astfel în glumă, exercițiul se execută din poziția stând în picioare. Se întind brațele la înălțimea umerilor, ridicând rapid și energic, piciorul drept, apoi pe cel stâng, astfel încât vârfurile degetelor de la picioare să atingă palmele. **Flotările** întăresc întregul corp, dar mai ales brațele și umerii, solicitând puternic mușchii pectorali, dorsali și abdominali. Ele pot fi executate în diferite moduri: cu sprijin pe palme, pe pumni, pe degete etc. **Aplecarea înainte șezând** se execută numai cu genunchii întinși, iar mai târziu cu picioarele strânse lipite.

⁴ Începând din *Heshi*, separă mâinile la 2-3 cm (1 inch) și întoarce-le în direcții opuse. Bărbații rotesc mâna stângă (femeile rotesc mâna dreaptă) către piept și mâna dreaptă în afară, astfel încât mâna stângă este deasupra și mâna dreaptă de dedesubt. Ambele palme trebuie să formeze o linie dreaptă cu antebrațele. Atunci, întinde antebrațul stâng în diagonală către stânga sus. Palma este îndreptată în jos și la același nivel cu capul. Ține mâna dreaptă în dreptul pieptului cu palma întoarsă în sus. După ce brațul stâng ajunge în poziția corectă, împinge capul în sus, presează picioarele în jos, și întinde întregul corp până la limită. Întinde pentru 2-3 secunde, apoi relaxează imediat întregul corp. Mâna stângă revine în fața pieptului și formează *Heshi*. Apoi, rotește mâinile în poziție opusă, astfel încât mâna dreaptă să fie deasupra și mâna stângă dedesubt. Extinde mâna dreaptă și repetă mișcările anterioare ale mâinii stângi. După întindere, relaxează întregul corp. Adu mâinile în fața corpului în *Heshi*.

⁵ Presând mâinile în fața pieptului (*Shuangshou Heshi*) –În partea de jos a abdomenului, răsucește mâinile astfel încât dosul palmelor să fie față în față, și, fără pauză, ridică mâinile în fața pieptului în poziția *Heshi*. Când faci *Heshi*, presează degetele și podul palmelor, lăsând un spațiu gol în centrul palmelor. Ține coatele sus, cu antebrațele formând o linie dreaptă.

⁶ **Inelul** este un cerc, iar acest simbol semnifică atât pentru egipteni, cât și pentru alte culturi, eternitatea. Asemenea timpului, **inelul pus pe deget sau brățară** nu avea nici început, nici sfârșit. Golul din centrul verighetelor nu reprezenta un simplu spațiu, ci o poartă ce ducea către lucruri cunoscute și necunoscute. Egiptenii antici purtau inelul pe al treilea deget de la mâna stângă, ca și în ziua de astăzi, după ideea potrivit căreia vena **inelarului** duce direct la inimă. Legenda a fost preluată și de grecii, după cucerirea Egiptul, și de romani ulterior, care au numit-o **vena amoris**. Confecționate la început din fibre împletite, inelele nu rezistau mult, așa că a început confecționarea lor din piele, oase, metale și fildeș.

⁷ Practica **chiromanției** a fost interzisă în Evul Mediu de Biserica Catolică, care o considera practică a diavolului. Oricine se interesa de această știință era rapid acuzat și adeseori ucis de Inchiziție. Pe măsură ce Biserica și-a pierdut influența în societate, imaginea s-a schimbat: Paracelsus (1493-1541) și R. Fludd (1574-1637) și-au adus contribuția prin scrieri despre chiromanție. Progresele din genetică, psihologie și investigații au propulsat chiromanția în epoca modernă.

Cercetările medicale, ce studiau modelele de piele (*dermatoglifice*) au condus la descoperirea unei corespondențe genetice între marcajele neobișnuite din **palmă** și **ciudățeniile** vieții. Cercetarea a confirmat o legătură între **modelele de amprente** și bolile inimii. În zilele noastre, chiromanția este acceptată în toată lumea. Cititori în palmă profesioniști pot fi găsiți în orice colț al lumii. În aproape toate revistele pentru femei din SUA poți găsi informații de chiromanție. În plus, există mii de cărți și o mulțime de cluburi de chiromanție răspândite în toată lumea.

⁸ Cu toate că pare o aberație, studiul palmelor arată câteva dintre bolile din cromozomi: sindromul strigătului de pisică: cromosom 5, cromosom 9, sindromul *Noonan*: cromosom 12, sindromul *Patau*: cromosom 13, sindromul *Edward*: cromosom 18, *sindromul Down*: cromosom 21, *sindromul Aarskog-Scott*, sindromul *X-recesiv*. Există aberații ale degetelor, datorită unor elemente prenatale: *polidactilie* = deget supranumerar și/sau la picior – *polidactilie postaxială*; *brahidactilie* = scurtarea degetelor datorită lipsei unei articulații interfalangiene; *clinodactilie* = deget V incurbat; *sindactilie* [gr. *syn* / cu, împreună, sens de unire; *dactylos* / deget] = lipirea degetelor de la mâini sau de la picioare; *plică simiană* = pliu palmar, transvers unic (pliu unic de flexie palmară).

⁹ Moise i-a chemat pe toți fiii lui Israel și le-a zis:

„Voi ați văzut toate câte-n fața ochilor voștri a făcut Domnul în țara Egiptului cu Faraon și cu slugile lui și cu toată țara lui,

Marile-ncercări pe care le-au văzut ochii tăi: **semnele și minunile cele mari, mâna cea tare și brațul cel înalt;**

Dar până-n ziua de astăzi nu va dat Domnul Dumnezeu inimă să înțelegeți și ochi să vedeți și urechi să auziți.

Patruzeci de ani v-a purtat prin pustie; hainele voastre nu s-au învechit, încălțămintele nu s-au stricat în picioarele voastre.

Pâine n-ați mâncat, vin și sicheră n-ați băut, ca să știți că acesta este Domnul, Dumnezeul vostru.

Când însă ați ajuns la locul acesta, au ieșit cu război împotriva voastră Sihon, regele Heșbonului, și Og, regele Vasanului.

Dar noi i-am bătut și le-am luat țara și am dat-o de moștenire lui Ruben și lui Gad și la jumătate din neamul lui Manase.

Păziți dar și pliniți toate **cuvintele acestui legământ**, ca să cunoașteți toate câte veți face.

Voi stați astăzi cu toții înaintea feței Domnului, Dumnezeului vostru: căpeteniile neamurilor voastre, bătrânii voștri, judecătorii voștri, condeierii voștri, toți bărbații lui Israel,

Femeile voastre, copiii voștri și străinul tău ce se află-n tabăra voastră, de la tăietorul de lemne pân-la cărătorul de apă,

Ca să pătrundeți în legământul Domnului, Dumnezeului Vostru, și-n blestemele lui, câte le pune Domnul, Dumnezeul tău, astăzi asupra ta.”

Biblia, Ieșirea

¹⁰ **Ordalia** arată modul de utilizarea al jurămintelor, un test prin supunerea mâinii la proba apei înghețate, a focului ori a apei clocotite, în care trebuie să fie scufundată mâna, aceleia care era bănuită de infidelitate.

¹¹ Spiralele logaritmice se întâlnesc destul de des și în natură: carcasa unui melc, colții unui elefant sau conurile de pin au formă de spirală. Urcușul prin hipercon urmează o lege spirală asemănătoare deoarece observatorul din planul temporal crește și în același timp se rotește în jurul originii: 1. în planul temporal, o spirală plană; 2. induce pe hipercon o spirală ascendentă, precum striatiunile de pe cochilia unui melc dublu conic, ca o clepsidră. Aceste spirale sunt astfel făcute, încât se bazează pe proporția de aur, Φ , respectându-i legitățile ($\Phi \approx 1,6180339887...$).

¹² Însă dificultățile apar cu numerele mari. Chiar dacă am putea găsi destule pietricele pentru a reprezenta numărul, s-ar putea să nu le putem duce. Unele societăți numărau pe degetele mâinilor, dar nu puteau să treacă de zece. Altele au continuat numărătoarea pe degetele picioarelor, dar atunci aveau probleme cu numerele peste 20. Soluția a fost de a număra până la zece pe mâini și apoi de a începe din nou, păstrând separat socoteala

numărului de zeci numărate. În unele regiuni, o persoană număra unitățile, iar altă persoană număra zecile. Un sistem de numerotare bazat pe zeci a fost deci o dezvoltare firească din folosirea mâinilor pentru numărare. Dar au existat câteva abateri de la acest sistem. De exemplu, cu 4.000 de ani în urmă, babilonienii își bazau numărătoarea pe zeci până la numărul 60. Un rezultat al acestui fapt este că în prezent avem un sistem temporal cu 60 de secunde într-un minut și 60 de minute într-o oră. O dată cu dezvoltarea limbilor, oamenii au putut să folosească cuvintele pentru a reprezenta numere. Astfel, nu era nevoie să se arate degetele, pietricelele sau obiectele în sine pentru a spune oamenilor câte sunt. Numerele puteau fi, de asemenea, comunicate prin picturi, desene sau simboluri. Un mod de a comunica numărul oilor dintr-o turmă este de a picta sau desena grupul de animale. Dar este mult mai rapid să se folosească un fel de simboluri pentru a reprezenta numerele. Egiptenii foloseau o serie de linii simple pentru numerele până la nouă și apoi un simbol special pentru zece. Babilonienii aveau un sistem similar, pe când romanii au introdus un simbol nou când numărătoarea ajungea la cinci. Alții aveau un simbol *se* pentru fiecare număr până la nouă, ca și în sistemul arabic, pe care îl folosim astăzi, iar grecii aveau și ei un simbol special, pentru zece.

¹³ Sportul *skandenberg* are tehnici diverse, cum este *împingerea/push* și diferite semne ale antrenorului.

¹⁴ JOCURILE DE NOROC, SEMNE VIZIBILE ȘI NEVĂZUTE: după primirea celor două cărți inițiale, jucătorul are patru opțiuni: *hit*, *stand*, *double down* sau *split a pair*. Fiecare opțiune necesită folosirea unui semnal cu mâna. La unele cazinouri sau mese, jucătorul poate avea o a cincea opțiune numită *surrender*. Limbajul special la cazinouri, unde **mâinile** arată secrete dorit și involuntar: *hit* (mai, încă): mai vrea o carte, semnal: (*cărțile în mână*) se freacă cărțile de masă; (*cărțile cu fața în sus*) se atinge degetul de masă. *Stand (stop)*: nu mai vrea cărți, se mai numește și *stick* sau *stay*. Semnal: (*cărțile în mână*) se bagă cărțile sub pot; (*cărțile cu fața în sus*) se mișcă mâna orizontal. *Double down / dublu cu fața în jos*: La primele două cărți, jucătorul poate cere *double down*, respectiv să solicite "dublarea" mizei și să mai primească o carte cu fața în jos. Pentru aceasta el mută o a doua miză, egală cu prima, în căsuța de pariuri, unde se găsește miza sa inițială. Dacă dorește, jucătorului i se permite de obicei *double down for less* / dublu cu fața în jos pentru mai puțin, deși aceasta nu este o idee bună. Semnal: se plasează cipuri suplimentare lângă (nu deasupra) mizei inițiale, se face semn cu "un deget". *Split a pair*/desparte perechea: Dacă primele două cărți sunt o "pereche", adică două cărți de aceeași valoare, jucătorul

poate “despărți perechea”. Pentru aceasta, mută o a doua miză egală cu prima în căsuța de pariuri cu miza inițială. *Dealerul* desparte cărțile pentru a crea două mâini, plasând câte o miză pe fiecare. Jucătorul joacă apoi separat cele două mâini. Semnal: se plasează cipuri suplimentare lângă (nu deasupra) mizei inițiale, se face semn cu “două degete”. *Surrender* (*predare*). Unele cazinouri oferă o opțiune denumită *surrender*. După ce *dealerul* a făcut *check*, jucătorul poate opta pentru *surrender*, renunțând la jumătate din banii puși de el fără a juca mâna. Semnal: nu există un semn cu mâna unanim acceptat; solicitarea se face doar verbal. **Rațiunea semnalizării cu mâna** este de a fi văzute de alte persoane sau de o cameră video de deasupra mesei, dar ascunsă după un geam. Se folosește pentru a proteja cazinoul de *dealeri* sau jucători care păcălesc. (Se poate folosi și pentru protecția cazinoului împotriva numărătorilor de cărți, deși numărarea de cărți este ilegală.) Jucătorul poate lua câte cărți dorește (cu excepția cazului unui *double down*). Dar dacă jucătorul face scandal, **pierde mâna**. După ce toți jucătorii au terminat de vorbit, *dealerul* întoarce cărțile, care erau cu fața în jos, și își joacă **mâna proprie**, conform unor reguli predeterminate.

¹⁵ Ca exemplu simplu de deplasare cu valoarea funcțională a **mâinii** este semnalizarea opririi pe partea stângă, la bicicletă. Palma trebuie orientată în spate, iar mâna trebuie să fie depărtată de corp și cât mai în spate.

¹⁶ La origine, **labirintul** este o încrucișare de drumuri, dintre care unele fără ieșire, cu un centru complex, este desenat la intrarea sălașului *Sibilei din Cumae*, cunoscut în Egipt și pe dalele catedralelor Evului Mediu, fiind apropiat de *mandala* cu aspect labirintic, o încercare inițiativă. În centru, poate să fie ARHITECTUL, *Templul* din Ierusalim, simbolul centrului, sistem de apărare, legat de dansul lui *Tezeu*, de pasăre cunoscătoare a inițierii împotriva răului, ocoliturile **labirintului** întemeind un ceremonial misterios, în care probele inițiatice sunt răsplătite, un limbaj de intrare într-un spațiu greu accesibil și bine păzit, o semnificație solară din cauza dublei securi și a spiralelor; **labirintul** este emblema regalității și o taină atribuită lui SOLOMON, preluată de *Alchimiști* și prezentată în **labirintul** catedralelor drept o serie de cercuri concentrice întrerupte în anumite puncte; formând un traiect ciudat și inexplicabil, **labirintul** lui SOLOMON este o imagine a lucrării depline a operei; **labirintul** este o cale ce trebuie urmată pentru a atinge centrul, pe care artistul îl parcurge pentru a se concentra, printre senzații și emoții, idei, dincolo de obstacole, în depășirea morții și descoperirea învierii.

Concentrarea spre centru demonstrează că cercul magic are valoare de sanctuar central, combinând spirala și coada împletită, cosița, infinitul, sub semnul unei transformări a Eului, care iese victorios prin întoarcere, prin victoria spirituală asupra materialului, a veșnicului asupra efemerului, a inteligenței asupra instinctului, a științei asupra violenței. **Labirintul** cu formă de *mandala* are funcție militară de apărare și funcție sacerdotală de alungare a spiritelor malefice. Traseul complicat se bazează pe un ceremonial, ce are ca țintă consacrarea în centru. **Labirintul** este un gen de drum întortocheat, sub forma unui lanț în spirală sau meandre, cu semnificație de cult antic (**labirintul** de pe podeaua Catedralei din Chartres are un diametru de 12 metri, drumul parcurs fiind lung de 200 de metri).

¹⁷ Și fiecare astfel de poziție medicală, de tip *mudra*, are un rol energetic, pe care îl împlinește aproape miraculos, chiar și pentru cei care nu acceptă irealitatea imediată. Este suficient, însă, să ne gândim că **palmele** sunt oglinzi, modele ale întregului corp (*așa cum postulează reflexologia*), că pe **mâinile** noastre sunt importante puncte de acupunctură și trasee ale meridianelor energetice (*așa cum descrie medicina tradițională chineză*) și că, prin lipirea **punctelor de la o mână** cu punctele de pe **cealaltă mână** sunt favorizate anumite circuite energetice create pe moment, care produc efectul dorit la nivelul corpului energetic. Pentru cei obișnuiți cu calculatoarele, este ca și cum ai realiza un circuit electronic în care instrucțiunile sunt inscripționate direct în hard. Să ne întoarcem la *gassho*, poziția rugăciunii. Simetric, toate punctele aferente capului, gâtului etc., de pe **ambele mâini**, sunt lipite, interconectate, ceea ce face ca întreg trupul să tindă către unitate, să se desprindă de lumea înconjurătoare și să fie atent la el însuși, direcționând întreaga atenție unirii conștientului cu subconștientul. Eliberați de stimulii din mediul înconjurător putem intra mai ușor în starea de meditație, de rugăciune. Iar dacă **mâinile** sunt ținute la piept, în dreptul inimii, în fluxul energetic al *chakrei a IV-a*, este stimulat întreg corpul să fie atent la irealitatea imediată, la dimensiunile superioare, este „optimizată” rugăciunea. După o anume pregătire, mâinile, cu toate degetele împreunate, strânse pumn, sunt duse la frunte, cu degetele mari lipite de *chakra a VI-a*, de al treilea ochi. Este oarecum invers decât la *gassho*, sunt „puse la masă” canalele energetice și întreaga energie este dedicată fluxului energetic din *chakra a VI-a*, deschiderii celui de-al treilea ochi, pentru meditația pe simboluri. O *mudră* trebuie susținută suficient de mult pentru ca întreg circuitul energetic să parcurgă măcar un ciclu. Dincolo de această înscriere de circuit energetic, *mudra* poate fi, totodată, și o formă, o modelare a câmpului după traseele descrise de geometria sacră. O astfel de *mudră* este

aceea a Soarelui, care permite amplificarea energiei transmise prin *chakra inimii*, prin al treilea ochi, ajută la direcționarea simbolurilor vizualizate. Este ca un fel de accelerator de particule, numai că lucrează cu particule aflate atât dincoace, cât și dincolo de planul între dimensiuni.

Există și cazurile particulare ale *mudrelor* realizate cu o *singură mână*, cum ar fi binecuvântările. Ele sunt utilizate după aceleași principii, pentru a transmite energie și informație – binecuvântarea. Atunci când un preot sau un maestru te binecuvântează, el, prin punerea palmelor pe cap, sau printr-un gest / *mudră* deasupra capului, în *chakra a VII-a*, nu face decât să solicite „în numele tău“ un plus de energie pozitivă.

¹⁸ **Simbolul lanțului și cel al funiei** evocă legătura aspirantului de lumea profană. Acestea nu sunt doar piedici, ci și leagăn cu energiile fiecărei verigi, un fel de trimitere de la *mâna dreaptă la mâna stângă*.

Lanțul de unire se mai numește lanțul alianței și brațele încrucișate marchează supremația mâinii drepte asupra mâinii stângi, sugerând simbolic relația dintre pământ și cer, cer și pământ. Simbol al legăturilor și relațiilor dintre cer și pământ, o sfoară sau un **lanț de fier, de argint, leagă fericirea** omului de purtarea dreaptă, de ordine și de probe, încercare, rugăciunea fiind un *lanț de aur, un otgon, un cordon astral* ce stabilește legătura între *spirit* și *psyché*, între *rațiune* și *suflet*, oamenii fiind un fel de păpuși ale zeilor, vizualizând o *coardă subtilă*, între cer și pământ, o formă de **comunicare legată prin unire**. Oamenii *fac lanț*, ținându-se de mâini, integrându-se în grup. **Lanțul** este un simbol al legăturilor de comunicare cu care se încheie fiecare ținută rituală, întrucât la propriu, oamenii se țin de mâini.

Acestea au fost socotite simbol esoteric ca spirit universal al legăturilor dintre pământ și cer, dintre om și fericire, dintre spirit universal, în foarte multe structuri filozofice și ezoterice. Simbol al întemnițării și al sclaviei, dar și al eliberării, apare pozitiv în lanțul de aur/*catena aurea*, care leagă cerul și pământul. Potrivit lui Dionisie Pseudo-Areopagitul (aproximativ 500 d. H.), rugăciunea lui Hristos este un lanț de aur. În simbolistica *francmasonilor*, **lanțul frățesc** este expresia unirii și este reprezentat prin întinderea mâinilor în cerc, la încheierea lucrărilor *Lojei*. Asociația este un lanț, care înconjoară pământul dincolo de granițe. În heraldică, lanțul are semnificația unei unități statornice.

¹⁹ Descifrările, ca **proces individual** sau **în grup**, se intersectează cu nivelul biologic, cultural și mediu, sunt adaptate extern, genetic sau individual, pentru fiecare ins, în funcție de adeziunea **culturală, socială sau fizică**, în funcție de **statul politic**, al omului, care trebuie să țină seama de dezvoltarea

normelor corpului, introducându-se o explicație a nivelului magic, depinzând de psihologie.

²⁰ **Mâna dreaptă** a statuii lui Buddha atinge pământul pentru a învinge ispitele demonului.

²¹ **Zece** este simbolul desăvârșirii ($1 + 2 + 3 + 4 = 10$), zece nume tainice ale Domnului (EHEIE, JAH, EL, ELOHIM, ELOI GIBOR, ELOAH, JHVH, SABAOTH (SAVAOTH), ELOHIM SABAOTH, SHADDAI, ADONAI).

²² **Numerele** sunt cheia armoniei cosmice. Strunele vibrează în raporturi numerice, prima formulă a experienței de viață, un exemplu este teorema lui Pitagora, miraculoasa regularitate a pătratului, construit pe laturile unui triunghi dreptunghic. Numerele sunt echilibrate în formarea cristalelor, în consonanțele gamei și erau un început al lucrurilor, al periodicității ciclurilor, ca vestigii absolute: Este foarte plauzibil ca în natură să aibă loc o miraculoasă mistică a numerelor. Oare nu tot ce este important înseamnă simetrie și stranie corelație? Oare Dumnezeu nu se poate revela și în matematică, așa cum se revelează și în orice altă știință?

²³ *Dharma*, legea vizibilă în roata cu opt spițe.

²⁴ **Zece** este suma primelor patru numere $1+2+3+4$ cu forma pitagoreică *tetractis*, un triunghi cu zece puncte dispuse într-o piramidă, cu un singur punct, unul divinul reprezintă începutul tuturor lucrurilor. Originea este marcată de două puncte, Adam și Eva, falusul și oul, cele trei puncte corespund celor trei nivele ale lumii (*infernă, pământesc, ceresc; fizic, psihic și spiritual*), iar cele patru puncte pământul, multiplicitatea universului, patru puncte cardinale. Este o formulă binară, corespunzând cu doi din calculatoare, fiind multiplu/dublu (dublul lui cinci, număr totalitar, exprimând simultan viața și moartea, precum în *Decalog*). Zece mii simbolizează fertilitatea, plenitudinea (garda regelui Persiei se compunea din zece mii de soldați numiți *nemuritori*). Numărul zece exprimă simultan nașterea și renașterea (moartea și viața). În *Biblie*, Moise a dat zece porunci, *Chivotul* este înfășurat în zece covoare de în, fiara din *Apocalipsă* are zece coarne. În *Cabală* sunt zece *sefiroți*.

²⁵ **Bodhisattva** așezându-și mâinile pe Floarea de Lotus *Pusa Fulian* – Începând din *Heshi*, separă mâinile în timp ce le extinzi în diagonală descendent pe părțile laterale ale corpului. Îndreaptă brațele astfel încât

unghiul dintre brațe și corp să fie de aproximativ 30°. În același timp, împinge capul în sus, presează picioarele în jos și întinde întregul corp folosind forța. Întinde pentru aproximativ 2-3 secunde, apoi relaxează imediat întregul corp. Adu mâinile în *Heshi* în fața pieptului.

²⁶ *Biblia, A DOUA CARTE A LUI MOISE, 4:*

1. Și răspunzând, Moise a zis: „Dar de nu mă vor crede și nu vor asculta de **glasul meu**, ci vor zice: „Nu ți S-a arătat Domnul!”, ce să le spun?” Zis-a Domnul către el: „Ce ai în mână?” Și el a răspuns: „Un toiag!”
2. „Aruncă-l jos!” îi zise Domnul. Și a aruncat Moise **toiagul jos** și s-a făcut toiagul șarpe și a fugit Moise de el.
3. Și a zis Domnul către Moise: „**Întinde mâna și-l apucă de coadă!**” Și și-a întins Moise mâna și l-a apucat de coadă și s-a făcut **toiag în mâna lui**.
4. Apoi a zis Domnul: „Așa să faci înaintea lor, ca să te creadă că ți S-a arătat Dumnezeuul părinților lor, Dumnezeuul lui Avraam, Dumnezeuul lui Isaac și Dumnezeuul lui Iacov!”
5. Zis-a Domnul iarăși: „Bagă-ți **mâna în sân!**” Și când a scos-o din sân, iată **mâna lui era albă** ca zăpada de lepră.
6. Și i-a zis din nou Domnul: „Bagă-ți iarăși **mâna în sân!**” Și și-a băgat Moise **mâna în sân**; și când a scos-o din sân, iată, era iar curată, ca tot trupul său.
7. „Dacă nu te vor crede și nu vor asculta glasul semnului întâi, te vor crede la săvârșirea **semnului al doilea**.
8. Iar de nu te vor crede nici după amândouă **semnele** și nu vor asculta glasul tău, atunci să iei apă din fluviu și s-o verși pe uscat; apa luată din râu se va face pe uscat: sânge”.
9. Atunci Moise a zis către Domnul: „O, Doamne, eu nu sunt om **îndemânatic la vorbă**, ci grăiesc cu anevoie și sunt găngav; și aceasta nu de ieri de alaltăieri, nici de când ai început Tu a grăi cu robul Tău; **gura mea și limba mea sunt anevoioase.**”

10. Dumnezeu însă a zis către Moise: „Cine a dat omului gură și cine face pe om mut, sau surd, sau cu vedere, sau orb? Oare nu Eu, Domnul Dumnezeu?
11. Mergi dar: Eu voi deschide gura ta și te voi învăța ce să grăiești.”
12. Zis-a Moise: „Rogu-mă, Doamne, trimite pe altul, pe care vei vrea să-l trimiți!”
13. Atunci, aprinzându-se mânia Domnului asupra lui Moise, a zis: „Nu ai tu, oare, pe fratele tău Aaron levitul? Știu că el poate să vorbească în locul tău. Iată el te va întâmpina și, când te va vedea, se va bucura în inima sa.
14. Tu-i vei grăi lui și îi vei pune în gură cuvintele Mele, iar Eu voi deschide gura ta și gura lui și vă voi învăța ce să faceți.
15. Va grăi el poporului, în locul tău, vorbind pentru tine, iar tu îi vei fi grăitor din partea lui Dumnezeu.
16. Toiagul acesta, care a fost prefăcut în șarpe, ia-l în mâna ta, căci cu el ai să faci minuni”.
17. Deci, a plecat Moise de acolo și s-a întors la Ietro, socrul său, și a zis către el: „Mă duc înapoi la frații mei, care sunt în Egipt, ca să văd de mai trăiesc.” Iar Ietro i-a zis: „Mergi în pace!”
18. După atât de multe zile a murit regele Egiptului care prigonise pe Moise, și Domnul a grăit aceasta lui Moise în pământul Madian: „Scoală și întoarce-te în Egipt, că au murit toți cei ce căutau sufletul tău!”
19. Luând atunci femeia și copiii, Moise i-a pus pe asini și s-a întors în Egipt. Și a luat Moise în mâna sa și **toiagul cel de la Dumnezeu**.
20. Și a zis Domnul către Moise: „Când vei merge și vei ajunge în țara Egiptului, caută să faci înaintea lui Faraon toate minunile ce ți-am poruncit. Eu însă voi învățoșa inima lui și nu va da drumul poporului.
21. Dar tu să zici lui Faraon: Așa zice Domnul Dumnezeul Evreilor: Israel este fiul Meu, întâi-născutul Meu.
22. Îți zic dar: Lasă pe fiul Meu să Mi se închine; iar de nu-l vei lăsa, iată, îți voi ucide pe fiul tău cel întâi-născut”.
23. Însă, la un popas de noapte, pe cale, l-a întâmpinat îngerul Domnului și a încercat să-l omoare.
24. Dar Sefora, luând un cuțit de piatră, a tăiat împrejur pe fiul său și atingând picioarele lui Moise a zis: „Tu-mi ești un soț crud!”
25. Și S-a dus Domnul de la el; iar ea, din pricina acestei tăieri împrejur, i-a zis lui Moise: „Soț crud!”

26. Atunci a zis Domnul către Aaron: „Mergi în întâmpinarea lui Moise în pustie!” Și s-a dus acesta și s-a întâlnit cu el în muntele lui Dumnezeu și s-au sărutat amândoi.
27. Atunci a spus Moise lui Aaron toate cuvintele Domnului, pe care i le poruncise, și toate semnele ce-i încredinșase să facă.
28. După aceea s-au dus Moise și Aaron și au adunat pe toți bătrânii fiilor lui Israel.
29. Și le-a spus Aaron toate cuvintele pe care le grăise Domnul lui Moise, și a făcut Moise semne înaintea poporului;
30. Și poporul a crezut și s-a bucurat că a cercetat Domnul pe fiii lui Israel și a văzut necazurile lor și, plecându-se, s-au închinat”.

²⁷ **Mandala** este un termen sanscrit, ce trimite la figura geometrică a cercului, extinsă la o elipsă, cercul include alte figuri, interpretate **extern, intern, secret și ultra-secret**. Se poate realiza ca *mudra*, două degete: auricularul și policele de la două mâini, alăturate sau auricularul atinge policele; sinonime aproximative sunt: *mandorla, nimb, crucea celtică, rosarium, aureolă, dromenos, fereastră roșată, oculi, halo*, sugerează încântarea.

Buddha în iluminare, Buddha în meditație, în somnolență visului de zi, binecuvântând.

gesturi / *mudre*.

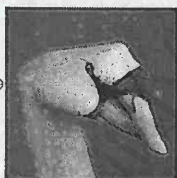
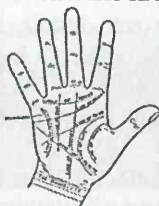
³⁰ Principii: Esența exercițiului Buddha arătând *O Mie de Mâini* este întinderea corpului. Această întindere deblochează zonele unde energia congestionată, stimulează energia în interiorul corpului și sub piele astfel

încât ea circulă viguros, și absoarbe automat o mare cantitate de energie din univers. Aceasta permite tuturor meridianelor din corpul unui practicant să

se deschidă la început.

³¹ Mâna trimite spre primul limbaj, vizibil în limbajul surdomut și orb, întrucât memoria și mâna sunt alăturate: limbile sunt un dar de la Dumnezeu; limbile sunt esența; limbile însoțesc slujirea apostolică; limbile sunt limbi omenești înțelese; aceste puncte alcătuiesc punctul de vedere omenesc al tălmăcirii **LIMBAJULUI MĂINII ÎN UNUL ÎNIIȚIATIC.**

32

mână pictată.

³³ Toate civilizațiile au utilizat **limbajul mâinilor**, acesta fiind poate cel mai vechi mijloc de comunicare între semenii. PRAN MUDRA: degetul mic se unește în vârf cu degetul inelar și vârful degetului mare fără a forța, celelalte două degete rămân întinse. Este o *mudră* revigorantă, energizează trupul și mărește vitalitatea. Este necesară celor nervoși, obosiți și slăbiți. Practicată mai mult timp, ameliorează afecțiunile oculare.

În credința creștin-ortodoxă, mulți dintre sfinți au poziții ale mâinilor care sunt identice, întâmplător sau nu, cu unele *mudre* hinduse. Punerea mâinilor asupra cuiva semnifică transferul unei **energii**/putere, o binecuvântare, gest ritualic în bisericile creștine și la hirotonisirea preoților. Trei degete împreunate pentru a face semnul crucii, semnifică în creștinism Sfânta Treime, dar și acest gest este o *mudră* a focalizării dorințelor, a concentrării, a găsirii soluțiilor. În majoritatea religiilor, a terapiilor alternative și, mai ales, a școlilor spirituale sunt utilizate poziții ale mâinilor bine studiate și cu efect confirmat. În lumea orientală, ele sunt numite *mudre*/*mudras*, fiind ceva mai bine studiate. În spațiul european, ele sunt utilizate mai degrabă inconștient și arareori studiate.

Măinile lipite una de alta și duse la piept, în dreptul inimii, poziția clasică a rugăciunii, GASSHO MUDRA, reprezintă, poate, cea mai larg

răspândită *mudră*. Dar există tot felul de poziții ale mâinilor împreunate, cu toate degetele strânse, cu o parte dintre degete strânse, cu vârfurile degetelor de la o mână lipite de vârfurile degetelor de la cealaltă mână, cu câte un deget de la o mână strâns în pumnul celeilalte mâini etc.

MUDRA VARADA - dăruire - mâna este coborâtă cu degetele întinse și palma în față. Zeița Kali distruge elementele trecătoare ale universului aflându-se deasupra deșertăciunii,

MUDRA TARJANI - amenințare - pumnul strâns cu arătătorul îndreptat în sus este întâlnită și în artele marțiale, gest făcut de gruparea ocultă *ninja*;

MUDRA ANJALI- gest de adorare și rugăciune cu mâinile împreunate în fața pieptului. Este arhicunoscut gestul american al pumnului strâns cu degetul mare îținându-se triumfător în marcarea ideii de succes. *Mudrele* reprezintă o medicație din vârful degetelor.

MUDRA MRIT SANJIVINI: degetul arătător este îndoit, atingând baza degetului mare. Degetul mare este unit cu mijlociul și cu inelarul, degetul mic fiind întins. În cazul unei crize cardiace, această *mudră* este considerată salvatoare, relaxând în câteva secunde. La hinduși este considerată „primul ajutor” pentru persoanele suspecte de infarct.

MUDRA APAN: Degetul mare este unit cu mijlociul și inelarul, celelalte degete rămân întinse. Oferă o relaxare și ameliorare a problemelor urinare. Ajută în eliminarea toxinelor. Purifică organismul. Are darul de a alunga spiritele rele, de a proteja persoana care o practică. Se poate vedea la cântăreții de *hip-hop* și la fanii acestei mișcări culturale urbane, deși este puțin probabil ca ei să-i cunoască sensul.

MUDRA LING: Una dintre cele mai simple *mudre*, se țin ambele mâini cu degetele întrepătrunse. Unii folosesc această *mudră* instinctiv, când sunt în stare de repaos. Practicarea acestei *mudre* este eficientă în tratarea răcelilor rebele, a congestiilor pulmonare și a infecțiilor microbiene.

MUDRA GYAN: Degetul mare și arătătorul sunt unite într-un contact relaxat, fără a presa puternic, iar celelalte degete sunt ținute întinse. Aceasta este *mudra* cu care oamenii sunt cel mai familiarizați. Marii gânditori și învățați din vechime ca Buddha, Iisus și mulți dintre sfinți sunt prezentați cu mâinile în această atitudine. Puternic calmant yoghin, MUDRA GYAN este practică pentru pacea mentală, concentrarea minții, ascuțirea memoriei, sporirea disponibilității spirituale, dezvoltarea creativității.

SHUNYA MUDRA: Degetul mijlociu atinge baza degetului mare care îl apasă ușor, celelalte degete sunt întinse. Această *mudră* ameliorează durerile de urechi în numai câteva minute. Prin *mudre*, poziții ale palmelor și degetelor se echilibrează corpul după chinezi. din tehnicile orientale *Tai*

Chi Chuan sau *Qi Gong*. În Japonia, degetele mari și arătătoarele ambelor mâini unite astfel încât să formeze un triunghi exprimă concentrarea. Degetele încheie meridianele corpului.

MUDRA ABHAYA - absența temerii - mâna stă ridicată cu degetele întinse și palma în față. Această *mudră* îi este atribuită zeităzii hinduse Kali cea cu multe mâini, puterea timpului nimicitor, care stă dincolo de teamă și care echilibrează deangoase pe cei care o invocă.

³⁴ Există și anomalii literare și reale: în *Proba* lui V. Voiculescu, un soț are șase degete la picior și la fel, copiii săi. Sesto Pal, dadaist, avea șase degete, la fel, Ady Endre (1877-1919). Moda pentru pantofi cu talpă largă a izbucnit în secolul al VIII-lea pentru că Charles al Franței avea șase degete la unul din picioare.

³⁵ *Pișcată-ți este mâna ta de streche*

De miști în veci condeiul pe hârtie

Compune-un șir sau fabrică o mie

Că ești un cap de prôt e veste veche. M. Eminescu, *Ureche*

³⁶ Comunicare magică la T.V., Jay Leno

³⁷ Un fragment dintr-o operă parodică de azi: „Fiindcă n-ai nici un ban să mă plătești, pot să-ți spun un mic secret. Ei vin ori de câte ori simt nevoia să se simtă în siguranță în legătură cu viitorul. Indiferent dacă perspectiva e optimistă sau pesimistă – dar mai ales dacă e pesimistă –, oamenii se simt mai bine dacă se pot agăța de prezicerea altcuiva.” “Și cine vă cere prezicerile cel mai des?” întreabă Jonathan. “Consiliul Lorzilor e cel mai bun client al meu,” replică femeia. “Lorzii mă plătesc bine – desigur, cu banii

altora. Apoi îmi folosesc prezicerile în discursurile lor ca să justifice luarea și mai multor bani pentru viitorul obscur. Merg foarte bine pentru amândoi.” “Oho!”, spuse Jonathan, ducându-și mâna la obraz de mirare. “Asta e o mare responsabilitate. Cât de exacte au fost prezicerile dvs.?” “Ai fi surprins să afli cât de puțini oameni mă întreabă asta,” chicoti economista. Ken Schoolland, *Aventurile lui Jonathan Gullible, Gullible. O odisee liber-schimbistă*.

³⁸ Fizic și psihic prin sentiment se realizează și cu *degetele*; în *Mâna împăratului nu mai poruncește obiecte* (Nichita Stănescu, *Opere imperfecte, 1979*) se arată că impresia muzicală pornește din degete spre imagini, ca deschidere spre psihic.

³⁹ Omul de Neanderthal a admirat florile, folosea unelte elegante, picta și admira picturile, practica un gen de religie la înmormântare și se pare că a folosit și comunicarea prin scriere de simboluri.

⁴⁰ Dumnezeu a creat numerele naturale. (Leopold Kronecker)

$$9 \times 9 + 7 = 88$$

$$98 \times 9 + 6 = 888$$

$$987 \times 9 + 5 = 8888$$

$$9876 \times 9 + 4 = 88888$$

$$98765 \times 9 + 3 = 888888$$

$$987654 \times 9 + 2 = 8888888$$

$$9876543 \times 9 + 1 = 88888888$$

$$98765432 \times 9 + 0 = 888888888$$

$$1 \times 9 + 2 = 11$$

$$12 \times 9 + 3 = 111$$

$$123 \times 9 + 4 = 1111$$

$$1234 \times 9 + 5 = 11111$$

$$12345 \times 9 + 6 = 111111$$

$$123456 \times 9 + 7 = 1111111$$

$$1234567 \times 9 + 8 = 11111111$$

$$12345678 \times 9 + 9 = 111111111$$

$$1 \times 8 + 1 = 9$$

$$12 \times 8 + 2 = 98$$

$$123 \times 8 + 3 = 987$$

$$1234 \times 8 + 4 = 9876$$

$$12345 \times 8 + 5 = 98765$$

$$123456 \times 8 + 6 = 987654$$

$$1234567 \times 8 + 7 = 9876543$$

$$12345678 \times 8 + 8 = 98765432$$

$$123456789 \times 8 + 9 = 987654321$$

$$\begin{aligned}
 1 \times 1 &= 1 \\
 11 \times 11 &= 121 \\
 111 \times 111 &= 12321 \\
 1111 \times 1111 &= 1234321 \\
 11111 \times 11111 &= 123454321 \\
 111111 \times 111111 &= 12345654321 \\
 1111111 \times 1111111 &= 1234567654321 \\
 11111111 \times 11111111 &= 123456787654321 \\
 111111111 \times 111111111 &= 12345678987654321
 \end{aligned}$$

⁴¹ Din punct de vedere simbolic, a **ghici** rămâne un element specific *manticii*, modului simbolic de a prevedea destinul, capriciile și arbitrarul reprezentat de Fortuna ori de Isis/Tyke, pilot al vieții, zeița capriciului, a hazardului, cu atributul cornului abundenței, al prosperității, victoriei, dar și al voinței neîndurătoare, văzut de faptul că este oarbă. În cadrul simbolurilor, a **ghici** presupune a utiliza, conform anumitor mituri, diferite structuri simbolice, care aparțin elementelor imaginare, apă, foc, pământ, aer și lemn, cu ajutorul unui principiu călăuzitor, ce presupune hormoni ai imaginației (pornind de la elementele materiale, către grupuri de imagini spirituale: aerul, creștere psihică; focul, fenomen al vieții, ars; vântul, gazos; pământul, solid; în diferite trepte inițiatice stabilite și de corespondențele: din pământ, mâna este purificată de apă, aer și foc, adică de viața materială, atingând inițierea absolută, întrucât focul e înflăcărare; apa, sensibilitate, emotivitate; aerul, intelectualitate; pământul, materialitate. Evoluția inițiatcă poate să fie o iluzie, ca elementul *aer*, ardere ca elementul *foc*, curgere, ca elementul *apă* și soliditate, precum elementul *pământ*, atribuit ca pătrat, focul, ca fulgere triunghiuri, aerul ca volute și apa ca valuri, cifre, nouă și șase, după cum triunghiurile și pătratele, trei și patru, fulgerul și pătratul din foc și pământ.

⁴² Moda reflectă o epocă, este un mod de viață. Generații după generații i s-au adaptat și au dorit să fie cât mai aproape de un ideal, corectându-și prin vestimentație imperfecțiunile. Cincinat Pavelescu era un *dandy*: la Brașov, în colț la *Coroana*, localnicii îl zăreau pe Cincinat Pavelescu, a cărui ținută aducea aerul boemei bucureștene: batistă roșie la buzunar, garoafă la butonieră, lavalieră neagră sau cu picățele, mânusi crem, ghetre gri, monoclu. Și, mai ales, spuneau în gând versurile maestrului care predis puneau la visare: "Pentru ochii tăi cei dulci, / am să scriu niște povești / numai tu să le citești, / noaptea... când mergi să te culci".

⁴³ Cf. LUC NEFONTAINE, *Francmasoneria. Secretele frăției*, traducere de Gabriel Fornica-Livada, Editura Univers, București, 2007.

⁴⁴ **PRESOPUNCTURA** este presiunea care se exercită asupra punctului reflex. Punctele pot fi masate cu degetul, cu unghia, cu bagheta de lemn sau de sticlă, cu stiloul, folosind capătul rotunjit al acestuia. Presopunctura poate fi practică de oricine împotriva bolilor rezultate prin deficit de energie (*hipotonie, bradicardie* etc.). Masajul se face cu vârful degetului sau cu unghia, ambele în poziție verticală.

⁴⁵ „Dacă nu-i sunt indiferent, sentimentul ei este o simplă iluzie psihică. Adela ia drept iubire sentimentele ei bune pentru mine, din care a făcut un mănunchi legat în *voința* de a mă iubi. După realizare, s-ar deștepta și, înconștient, mi-ar reproșa mie iluzionarea și decepția ei. Iar în ipoteza, obraznică și absurdă, că Adela mă iubește cu adevărat, fericirea infinită, care ar sfida legile universului, ar fi trecătoare. În ipoteza asta extravagantă, ar trebui să-i **cer mâna** (din toate expresiile, a **cere mâna** pe care e liberă să o dea, fără a lua toate obligațiile față de ea și fără a masca și înnoșila legătura prin toate formele și ritualele, cu atât mai potrivite scopului cu cât mai nelogice și mai ridicole din punct de vedere realist, este cea mai gravă ofensă pentru ea, numească-se această legătură amor liber, căsătorie liberă, ori alt cuvânt sonor, prestigios mai ales în țările noi și bun ca să justifice în chip ipocrit egoismul brutal al bărbatului. Dar pe o femeie pe care aș înjosi-o și care s-ar înjosi n-aș mai putea s-o prețuiesc. Când trebuia să plece, după ce și-au luat adio cu toții, s-a întors și - crezând momentul potrivit, căci ceilalți erau ocupați cu ultima aranjare a lucrurilor mărunte și a persoanei lor în *landau* - mi-a pus **încheietura mâinii** pe gură (**mâna și brațul!**), mi-a dat mănuașă pe care i-am scos-o aseară **din mână**, și apoi, fulgerător, s-a aplecat **cu buzele pe mâna mea**, cu primejdia de a se da în spectacol întregii ogrăzi și, fără nici un cuvânt, s-a întors la trăsură.”

⁴⁶ „Am simțit ca o catastrofă oprirea trăsorii la poarta casei. Când ne-am despărțit, **mâna îi** era fierbinte, avea temperatura corpului ei întreg... Mi-a rămas în **palmă** impresia **mâinii ei**. (Impresie reală, ori halucinație tactilă?) Ca să n-o pierd, am ținut **mâna închisă**, am deschis poarta și ușa casei cu **mâna stângă**... În odaie mi-am pus **palma pe buze**, ca să aspir parfumul vieții ei. Și am făcut toate astea serios, metodic! Am ținut **palma închisă** pe gură, ca să nu pierd nimic din ipoteticul fluid al vieții ei!...”
(Garabet Ibrăileanu, *Adela*)

Erotica

⁴⁸ Vezi Noemi Bomher, *Dicționar de vise. Cu numeroase referiri la opere literare*, Iași, Casa Editorială Demiurg, 2006.

⁴⁹ Fericirea este precum pisica, dacă încerci să o ademenеști sau să o chemi, te va evita cu îndârjire; nu va veni niciodată. Dar dacă nu îi acorzi nici un pic de atenție și îți vezi de treabă, o veți găsi frecându-se de picioarele tale și sărindu-ți în poală.

⁵⁰ Marcă a destinului este și imaginea grafică a **mâinilor** sportivilor. Stilul alergării este spiritualizat parcă, așa cum este redat în lucrarea lui Renee Sintenis care îl reprezintă pe Paavo Nurmi. *Indianul cu Arc* sau *Arcaș odihnindu-se*, lucrări aparținând lui Ivan Mestrovic, dezvăluie eleganța gestului în încordarea impusă, vrăjită de fenomenul sportiv: Ion Jalea, Dimitrie Paciurea, Ion Georgescu - *Aruncător de suliță*, Cornel Mederea - *Alergătoare*, Constantin Iordache - *Boxer* și medalionul *Ilie Năstase*. Nadia Comăneci a fost și model al multor artiști plastici, culminând cu artistul madrilen Pilar de la Vega Aquilar. În viziunea sa, gimnasta este însăși pasărea măiastră pe care o personifică într-o lucrare abstractă de mici dimensiuni. Plasticiana Celine Emilian identifică zborul imaterial al Nadiei cu însăși victoria asupra infinitului. Pentru a găsi cu adevărat *modelul*, *idealul*, verticala trebuie străbătută de sus în jos privind plin de uimire, a câta oară, spre *Alergătoare* dorică, *Atlet legându-și sandala*, *Doriforul*, *Luptătorii borghese*.

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

1064

B.C.U. „M. EMINESCU” IAȘI

BCU IAS/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

100-100-100-100-100

www.ceddemiurg.ro

ISBN 973-152-175-8

9 785731 521754